მიხეილ თუმანიშვილის ფონდის პრემია უცხოური პიესის საუკეთესო თარგმანისთვის

"თარგმნილი პიესა 2014"

გომარშე

შეშლილი დღე ანუ ფიგაროს ქორწინება

ხუთმოქმედებიანი კომედია პროზად

ჩვენი აზრი და ხუმრობა მსურს გაიგოთ, მეგობრებო: სამყარო და თვით ბუნება ასე არის მოწყობილი!..

პირველად დაიდგა "კომედიენ ფრანსე"-ში, ("ფრანგი კომედიანტები") 1784 წლის 17 აპრილს.

მოქმედი პირნი

გრაფი ალმავივა, ანდალუზიის უმაღლესი _{ქო-} გრაფინია, მისი ცოლი ფიგარო, გრაფის მსახური და ციხე-დარბაზის სიუზანი, გრაფინიას პირველი მოახლე და ფიგაროსსაცოლე მარსელინი, *მეკუჭნავე* ანტონიო, მეპალე, სიუზანის პიძა და ფანშეტის მამა ფანშეტი, ანტონიოს ქალიშვილი ქერუბინო, გრაფის პირველი პაჟი ბართოლო, სევილიელი ექიმი გაზილი, მუსიკოსი, გრაფინიას მასწავლებელი დონ გუსმან ბრიდ-უაზონი, მოსამართლე დუბლ-მენი, სასამართლოს მდივანი სასამართლოს აღმსრულებელი ანუ ალგაზიmo გრიპ-სოლეი, *მწყემსი* პიჭი ახალგაზრდა მწყემსი ქალი პედრილიო, გრაფის ბაზიერი მსახურები გლეხები (ქალები და მამაკაცები)

მოქმედება ხდება სევილიას შემოგარენში, აგუასფრესკასის ციხე-დარბაზში.

პირველი მოქმედება

ნახევრად ცარიელი ოთახი, შუაში დიდი, ეგრეთ წოდებული "სნეულთა სავარძელი". ფიგარო არ-შინით" ზომავს იატაკს. სიუზანი სარკის წინ ტრი-ალებს, კოხტაობს და თმაში იმაგრებს ფლორდო-რანჟის რტოს, რომელსაც "პატარძლის თავსა-ბურს" უწოდებენ.

პირველი სცენა. ფიგარო, სიუზანი

ფიგარო: ცხრამეტი ოცდაექვსზე. სიუზანი: ფიგარო, ჩემი ქუდი როგორ მოგ- წონს? იქნებ, ასე სჯობს? ფიგარო, ხელს ჰკიდებს: ვერვინ შეგედრება, სულიკო. ო! რარიგ ხარობს შეყვარებულის თვალი, როდესაც ქორწინების წინა დღეს, საცოლის თმაში ამ მშვენიერ რტოს ხედავს, ქალწულებრივი უმანკოების ჭეშმა- რიტ დასტურს.

[•] კორეხიდორი (corrégidor) – ესპ. უზენაესი მსაჯული (ავტორის შენიშვნა).

უცნაური საგანი საქორწილო საწოლ ოთახში, ერთდროულად ფუნქციონალური (ორი სამალავით) და სიმბოლური. სწორედ ამ "მშვენიერ საწოლს" შეჰპირდა გრაფი ნეფე-პატარძალს (ავტორის შენიშვნა). "არშინი – ადლი, 71 სმ (აქ: თავისი ადლით ზომავს).

სიუზანი, ხელს გაითავისუფლებს: რას ზომავ, ონავარო?

ფიგარო: მსურს გავიგო, დაეტევა თუ არა აქ ის დიდებული საწოლი, რომელსაც მისი გრწყინვალება შეგვპირდა.

სიუზანი: ამ ოთახში?

ფიგარო: ესეც გრაფის საჩუქარია.

სიუზანი: ამ საჩუქარს ვერ მივიღებ.

ფიგარო: კი მაგრამ, რატომ?

სიუზანი: იმიტომ...

ფიგარო: მაინც რატომ.

სიუზანი: არ მომწონს და იმიტომ.

ფიგარო: მიზეზი მაინც მითხარი.

სიუზანი: რომ არ გითხრა?

ფიგარო: ო, რარიგ გეხერხებათ, კაცს

მოთმინება დააკარგვინოთ.

სიუზანი: თუკი იმის მტკიცებას მოვყვები, რომ მიზეზი მართლაც მაქვს, მაშინ ისიც დასაშვებია, რომ მიზეზი შეიძლება არც მქონდეს. ბოლოს და ბოლოს, ჩემი სურვი-ლების მონა ხარ თუ არა?

ფიგარო: ეს ციხე-დარბაზის ყველაზე მყუდრო ოთახია; ზუსტად გრაფისა და გრაფინიას მოსასვენებლებს შორის, შენ კი ჯიუტობ. შეიძლება, ღამით გრაფინიამ თავი ცუდად იგრძნოს, ამ ოთახიდან ზარს დააწკარუნებს და თვალის დახამხამებაში მის გვერდით გაჩნდები. თუ გრაფს დასჭიდა, თავის ოთახიდან დარეკავს. სამი ნახტომი, — მეტი არც დამჭირდება, — და წინ ავესვეტები.

სიუზანი: შესანიშნავია! ერთ დილასაც რომ დარეკოს და სადღაც შორს გიკრას თავი! ერთი-ორი და ჩემი ოთახის კარებს მოადგება, თვალის ერთი დახამხამება და სამი ნახტომი... მეტი არც დასჭირდება...

ფიგარო: ამით რის თქმა გსურს?

სიუზანი: ნუ მაწყვეტინებ!

ფიგარო: გამაგებინე, რა ბუზმა გიკბინა? სიუზანი: ახლავე აგიხსნი, ძვირფასო: მის ბრწყინვალებას, გრაფ ალმავივას მობეზ- რდა ლამაზმანების აქეთ-იქით უთავბოლო დევნა და ციხე-დარბაზში დაბრუნება გა-დაწყვიტა. მაგრამ ცოლის რა მოგახსენო, არც გახსენებია. მიმიხვდი? იმასაც ფიქ-რობს, რომ ეს ოთახი მისი მიზნებისთვის ზედგამოჭრილია. ამას მიჩიჩინებს ყოველ გაკვეთილზე ერთგული ბაზილი, გრაფის ნების მორჩილი აღმსრულებელი და ჩემი პატივცემული სიმღერის მასწავლებელი. ფიგარო: ბაზილი? ჰმ, ერთი ამას დამიხე-

დე, თუკი მართალია, რომ როზგები ხერხემალს ასწორებს...

სიუზანი: შენ კი, ჩემო კარგო, გეგონა, რომ მზითვს შენი ერთგული სამსახურის გამო გაძლევენ?

ფიგარო: დიახაც, მეკუთვნის და იმიტომ. სიუზანი: რა სულელები არიან ეს ჭკვიანი ადამიანები!

ფიგარო: ჰო, ასე ამბობენ.

სიუზანი: ამბობენ კია, მაგრამ არც ერთს არ სჯერა.

ფიგარო: ჰოდა, ძალიანაც ცდებიან.

სიუზანი: გაიგე, რასაც გეუბნები. გრაფი მზითევს იმიტომ მაძლევს, რომ ძველი სენიორების ჩვეულებისამებრ მასთან საიდუმლოდ ერთი საათი გავატარო... ამ ჩვეულებისა შენც კარგად მოგეხსენება!

ფიგარო: იმდენად კარგად, რომ მის ბრწყინვალებას ქორწინებასთან დაკავში-რებით ეს სამარცხვინო უფლება რომ არ გაეუქმებინა, შენს ცოლად მოყვანას გულ-შიც არ გავივლებდი.

სიუზანი: ჰო, ასეა, გააუქმა. მერე კი, ინა-6ა. დღეს ღამით შენს საცოლესთან სწორედ ამ უფლების აღდგენა ისურვა. ფიგარო, შუბლს ისრესს: ამ მოულოდნელობამ რეტი დამასხა. ო, ჩემი საბრალო შუბლი...

სიუზანი: შენც რა ქავილი აგიტყდა, შეეშვი შუბლს!

ფიგარო: თუ არადა..?

სიუზანი, სიცილით: მუწუკი ამოგიხტება და ჩვენს ცრუმორწმუნეებს მეტიც არ უნდათ. ფიგარო: გეცინება, არა, ეშმაკის ფეხო! ამ მატყუარას გაბითურება, მახეში გაბმარომ შეგვეძლოს, ფულსაც ბლომად დავცინცლავდით!

სიუზანი: ინტრიგა და ფული შენი მოგონილია.

ფიგარო: სირცხვილი არ მაღარდებს!

სიუზანი: იქნებ, გეშინია?

ფიგარო: სახიფათო საქმის ჩაფიქრება ხუმრობა ნუ გგონია, მთავარია არ გამო-გიჭირონ და საქმე წარმატებით დაასრულო. ღამით ოთახში გადაძვრე, დიასახლისს ჩაუწვე და ამდენი ჯაფის მერე როზ-გები იგემო, ვერაფერი გმირობაა: ეს ბედოვლათების ხვედრია... მაგრამ, აი... (ის-მის ზარის წკარუნი.)

სიუზანი: გრაფინიამ გაიღვიძა. მთხოვა, შენი ქორწინების დღეს, პირველად ჩემთან შემოდიო. ფიგარო: მანაც რაიმე ჩაიფიქრა?

სიუზანი: მწყემსმა თქვა, ამას მიტოვებული ცოლებისთვის ბედნიერება მოაქვსო. აბა, კარგად მეყოლე ჩემო პატარა ფი-ფიფი-გარო! ჩვენს საქმეზე იფიქრე!

ფიგარო: მაკოცე და ტვინი წამს გამინათდება. სიუზანი: დღეს რომ შეყვარებულს ვაკოცო, ხვალ ქმარი რას მეტყვის? (ფიგარო ეხვევა.)

სიუზანი: გეყოფა, მორჩი!

ფიგარო: ვერც კი წარმოიდგენ, რარიგ მიყვარხარ.

სიუზანი: დილიდან საღამომდე ამას მიჩიჩინებ. იქნებ, მორჩე და მეც მომასვენო. ფიგარო, იდუმალი გამომეტყველებით: მაშინ მოვრჩები, როდესაც შევძლებ საღამოდან დილამდე ჩემი სიყვარული დაგიმტკიცო. (ისევისმის ზარის ხმა.)

სიუზანი, შორიდან ჰაეროვან კოცნას უგზავნის ფიგაროს: მაკოცეო, ხომ მთხოვე, აჰა, ესეც შენ, ახლა ბარიბარს ვართ!

ფიგარო, გამოედევნება: არაფერი შეგეშალოს, ჩემი კოცნა კოცნა იყო, ეს კი...

მეორე სცენა. ფიგარო, *მარტოა.* ჩემი კუდრაჭა გოგო! მუდამ ცინცხალი, და-

უოკებელი, მხიარული, ლაღი, ჭკუამახვილი, მოყვარული და განცხრომას დანატრებული, ამასთან სათნო და ზნეკეთილი. (ოთახში პოლთას სცემს, ხელებს ისრესს.) მაშ ასე, არა, თქვენო ბრწყინვალებავ, ძვირფასო გრაფო?! როგორც ჩანს, აღამიანი ერთ ნაბიჯზეც არ უნდა გენდოთ! მე კი ტვინი ვიჭყლიტე, მოურავად დამნიშნა თუ არა, წამს საელჩოში შიკრიკად რად გამამწესა მეთქი? ზედიზედ სამი დანიშვნა: თქვენ – დესპანი, მე – დიპლომატიური მოსამსახურე ბიჭი, სიუზანი – გულის მპყრობელი ქალბატონი და ჰე, მოუსვი, შიკრიკო! მე – იქით, თქვენ – აქეთ, პირდაპირ ჩემი სანატრელი მეუღლისკენ! მე – მტვერში ამოგანგლული, არაქათგაცლილი თქვენდა სამსახურად და სასახელოდ უსასრულოდ თავგადაკლული, თქვენ კი ამასობაში – ჩემი გვარის გასაგრძელებლად შრომაში დახარჯული. საერთო საქმისთვის ღვაწლიც ასეთი უნდა! ლამისაა, გული ამიჩუყდეს. მაგრამ მეტისმეტი მოისურვეთ, თქვენო ბრწყინვალებავ! ლონდონში თქვენი მბრძანებლის მიერ დაკისრებულ საქმესაც ეწიოთ და ამავდროულად თქვენი მოსამსახურის საკეთებელი აკეთოთ, უცხო ქვეყ-

ნის სამეფო კარზე საკუთარი თავიც წარმოაჩინოთ და მეც, თქვენთან ერთად – ო, ამოდენა ტვირთს როგორ აუხვალთ! მეტისმეტი მოგდით-მეთქი, გიმეორებთ. შენ კი, ბაზილ, ჩემო უსუსურო ორეულო, ჩემი ფანდების უნიჭო მიმბაძველო, დამაცადე... გაჩვენებ სეირს... არა, უმჯობესია ორივესთვის ერთი ფანდი მოვიგონო და ერთმანეთს გადავკიდო! აბა, ბატონო ფიგარო, დღეს ყურადღება არ მოადუნოთ, ასი თვალი და ასი ყური გამოისხით! უპირველეს ყოვლისა, ქორწინება დააჩქარეთ. გულმშვიდად რომ იყოთ, თქვენში ყურებამდე შეყვარებული მარსელინი როგორმე აქაურობას განარიდეთ, ფული და საჩუქრები გადამალეთ, ნუგბარის მოყვარულ გრაფს თავგზა აურიეთ, ბაზილს ერთი წაუთაქეთ და მერე...

მესამე სცენა. მარსელინი, ბართოლო, ფიგარო

ფიგარო, სიტყვას წყვეტს: ამას ვის ვხედავ? აი, ჩვენი სქელუა ექიმიც, ესღა გვაკლდა! კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება, ძვირფასო ექიმო! ნუთუ მე და სიუზანის ქორწინებაზე გვეახელით?

ბართოლო, აგდებულად: ეს რამ გაფიქრებინათ, ჩემო კეთილო?

ფიგარო: დიდ პატივს დაგვდებდით!

ბართოლო: ეჭვიც არ მეპარება, თუმცა უნდა მოგახსენოთ, ჩემის მხრივ, დიდი სისულელე იქნებოდა.

ფიგარო: თქვენი ქორწილი ხომ მე ჩავშალე? ბართოლო: სხვა სალაპარაკო არაფერი

გვაქვს?
ფიგარო: ახლა თქვენს ჯორს ვინ უვლის?
ბართოლო, გაპრაზებული: აუტანელი ყიამყრალი ბრძანდებით! თავი დაგვანებეთ!
ფიგარო: ბრაზობთ, ექიმო? რა დაუნდობელნი ხართ ეს ექიმები! სულ არ გეცოდებათ საბრალო პირუტყვები... თითქოსდა,
მართლაც... მართლაც ადამიანები არიან!
მშვიდობით, მარსელინ! ჩემთან სასამართლო დავას ისევ არ იშლით?

"თუ სიყვარული განქარდა, იქნებ ქიშპობას შევეშვათ?"

ექიმის გონიერების იმედი მაქვს.

ბართოლო: რა ბრძანეთ?

ფიგარო: აი, ამას ჰკითხეთ, ყველაფერს

თავს არ ზოგავს. მაგრამ, მთელი საშინელება ის არის, რომ მოსვენებას არ მაძლევს, ძველებურად კუდში დამდევს.

ბართოლო: თქვენს ადგილზე მის არშიყს დიდი ხნის წინ მოვუღებდი ბოლოს.

მარსელინი: ამას როგორ მოახერხებდით?

ბართოლო: მივთხოვდებოდი.

მარსელინი: ბოროტი და უხამსი ხუმრობაა! თუ ასეა, ამავე ფასად ჩემს ტანჯვა-წამებასაც შეგიძლიათ ბოლო მოუღოთ და ცოლად შემირთოთ. თანაც ეს თქვენი პირდაპირი ვალია. პირი მიშალეთ, ხომ ასეა? პატარა ემანუელი, დავიწყებული სიყვარულის ნაყოფი, რომელსაც სამუდამოდ უნდა დავეკავშირებინეთ, ასე ადვილად ამოიგდეთ გულიდან? ბართოლო, ქუდს იხდის: ამ მონაჩმახის მოსასმენად მიხმეთ სევილიიდან? სიყვარულის ციებ-ცხელებამ შემოგიტიათ?

მარსელინი: კარგი, მოვრჩეთ! თუკი უარს ამბობთ და ჩემი ცოლად მოყვანა არ გსურთ, იქნებ სხვას გამაყოლოთ?

ბართოლო: ამას სიამოვნებით გავაკეთებ. მითხარით, ვინ არის ეს ღვთისა და ქალების მიერ განწირული მოკვდავი...

მარსელინი: ვინ იქნება, თუ არა ქალთა გუ-

ლების მპყრობელი, ფიგარო: ლაღი და მუდამ მხიარული?..

ბართოლო: ეს ყალთაბანდი?

მარსელინი: გაბრაზებულს ვერასოდეს ნახავთ, მუდამ კარგ გუნებაზეა, მოუსვენარია, აწმყოში სიკეთის მეტს ვერაფერს ხედავს, მომავალზე ფიქრით თავს არ იწუხებს და არც წარსულს იხსენებს. რომ იცოდეთ, რა კეთილშობილია, დიახ, დიახ, კეთილშობილი.

ბართოლო: ქურდივით.

მარსელინი: სენიორივით. ერთი სიტყვით, ვერაფერს დაუწუნებთ. ამასთან ერთად, საშინელი ურჩხულია!

ბართოლო: სიუზანზე რაღას იტყვი?

მარსელინი: ეს ეშმაკის ფეხი ფიგაროს ვერასოდეს ეღირსება, თუკი, ძვირფასო ექიმო, თქვენც მხარში ამომიდგებით და აიძულებთ ფიგაროს, ჩემ მიმართ საკუთარი
ვალდებულება აღასრულოს.

ბართოლო: მისი ქორწინების დღეს?

მარსელინი: ქორწინების ჩაშლა ჯვრისწერის დროსაც შეიძლება. ერთი საიდუმლო მაქვს, რის გამხელაც, ცოტა არ იყოს, მეშინია...

ბართოლო: ქალებს ექიმისგან საიდუმლო არაფერი აქვთ...

მარსელინი: თქვენ კარგად იცით, რომ ვერაფერს დაგიმალავთ! ჩვენ, ქალები, მგზნებარენი ვართ, თანაც მორცხვნი. როგორც არ უნდა ვესწრაფოდეთ განცხრომას, შინაგანი ხმა მუდამ ერთს გვკარნახობს: "იყავ მშვენიერი, თუ ძალგიძს, კდემამოსილი, თუ გსურს, მაგრამ ყოველნაირად ეცადე, კეთილი სიტყვით მოგიხსენიონ." და რადგან ასეა, შევეცაღოთ, თავდაპირველად სიუზანი შევაშინოთ; მივიდეთ და ვუთხრათ: "ძვირფასო, მთელ ქვეყანას ვამცნობთ, რა შემოთავაზებებს იღებთ მამაკაცებისგან."

ბართოლო: ამით რას გამოვრჩებით? **მარსელინი**: სირცხვილით დაიწვება და მ<mark>ის</mark> ბრწყინვალებას უარს სტკიცავს, ის კი, თავის მხრივ, შური რომ იძიოს, დამეხმარება, ფიგაროს ქორწინება ჩავშალო და ამით ჩემი საკუთარი გავინაღდო.

ბართოლო: არადა, მართალს ამბობთ. ეს რა ბრწყინვალე აზრი მოგსვლიათ! ჩემს მოსამსახურეს იმ გაიძვერას მივათხოვებ, რომელიც თანამზრახველებთან ერთად ჩემი საცოლის გატაცებაში მონაწილეობდა... მარსელინი, ცოცხლად: ...და რომელმაც სა-

კუთარი ბედნიერება ჩემი იმედების ნანგრევებზე ააგო...

ბართოლო: ...და რომელმაც ერთ დღეს ასი ეკიუ დამწაპნა... დღესაც ვერ მომინელებია. მარსელინი: ო, ერთი ბედნიერება იქნება...

ბართოლო: ვიგინდარას დასჯა...

მარსელინი: მისი ცოლი რომ გავხდე, ექიმო, მისი ცოლი!

მეხუთე სცენა. მარსელინი, ბართოლო, სიუზანი

სიუზანი, ხელში ბაფთიანი ჩაჩი უკავია, მკლავზე გრაფინიას კაბა აქვს გადაკიდებული: ცოლი რომ გავხდეო? ვისი ცოლი? ჩემი ფიგაროსი? მარსელინი, იქედნურად: თუნდაც! გასაკვირი არაფერია. აი, თქვენც ხომ მასზე ქორწინდებით?

ბართოლო, იცინის: ქალი თუ გაბრაზდა, მისგან სიმართლეს ნუ ელი! დარწმუნებული ვართ, ქმარს ბედნიერებას მოუტანთ. **მარსელინი**: მის ბრწყინვალებაზე რომ აღარაფერი ვთქვათ. მასზე დუმილს ვამჯობინებთ.

სიუზანი, ჯდება: მადლობას მოგახსენებთ,

ქალბატონო. თქვენგან მუდამ გადა<mark>კრულ</mark> სიტყვას ველი.

მარსელინი, მუხლებში იხრება: სამადლობელი არაფერი გაქვთ, ქალბატონო. გადაკრული სიტყვა საიდან მოიტანეთ? განა სამართლიანობა არ ითხოვს, რომ ნეტარების წუთები გულმოწყალე გრაფსაც განაცდევინოთ, რათა მანაც შეიგრძნოს იმ სიკეთის შედეგი, რომ მელსაც ესოდენ გულუხვად გვინაწილებს.

სიუზანი: სიკეთეს გვინაწილებს?

მარსელინი: რა თქმა უნდა, ქალბატონო.

სიუზანი: საბედნიეროდ, თქვენი ეჭვიანობა და ფიგაროსთან დაკავშირებით თქვენი უფლებების უსაფუძვლობა ყველას კარგად მოეხსენება.

მარსელინი: ისინიც საფუძვლიანი იქნებოდა, თქვენს გზას რომ დავდგომოდი, ქალბატონო.

სიუზანი: ეს გონიერი ქალის გზაა.

მარსელინი: ერთი ამ ანგელოზს დამიხედეთ! უმანკო, ვითარცა ბებერი მოსამართლე! ბართოლო, მარსელინის წაყვანას ცდილობს: დავემშვიდობოთ ფიგაროს მომხიბვლელ საცოლეს...

მარსელინი, მუხლებში იხრება: და გრაფის იდუმალ სატრფოს. სიუზანი, მუხლებში იხრება: რომელიც ღრმა პატივს გცემთ, ქალბატონო!

მარსელინი: თუ ასეა, იქნებ ჩემზე გული მოიბრუნოთ, კეთილო ქალბატონო.

სიუზანი: დარწმუნებული ბრძანდებოდეთ, ქალბატონო.

მარსელინი, მუხლებში იხრება: მომაჯადოებელი არსება ბრძანდებით, ქალბატონო. სიუზანი: რა თქმა უნდა, ქალბატონო, იმდენად მაინც, რომ ყოველგვარი იმედი გადაგეწუროთ.

მარსელინი: თანაც, ესოდენ პატივსაცემი. სიუზანი: ეს სიტყვა ქალიშვილების ძიძებს უფრო მოუხდებათ.

მარსელინი, გაბრაზებული: ძიძებს, არა? ბართოლო, აკავებს: მარსელინ! მარსელინი: წავიდეთ, ექიმო, თორემ არ ვიცი, რას დავმართებ. კარგად მენახოთ, ქალბატონო.

მეექვსე სცენა. სიუზანი, მარტოა.

სიუზანი: გზა დამილოცია, ქალბატონო! გამერიდეთ, აუტანელო არსებავ! თქვენი ხრიკებით ვერ შემაშინებთ, არც თქვენი გადაკრული სიტყვები მაღელვებს. ბორო-

ტი სული! ოდესღაც რაღაც უსწავლია; გრაფინიას სიყმაწვილე გაუმწარა, ახლა კი ამ ციხე-დარბაზში ყველას ხელში მოგდება სურს. (კაბას სკამზე ისვრის.) მის გადამკიდეს, დამავიწყდა, რისთვის მოვედი.

მეშვიდე სცენა. სიუზანი, ქერუბინო

ქერუბინო, შემორბის: აჰ, სიუზან, ორი საათია დაგეძებ. პირისპირ უნდა გელაპარა-კო. ვაგლახ, შენ თხოვდები, მე კი მივემ-გზავრები.

სიუზანი: ჩემი ქორწინება პირველი პაჟის გამგზავრებასთან რა კავშირშია?

ქერუბინო, საწყალობელი ხმით: სიუზან, გრაფი მაგზავნის.

სიუზანი, ასეთივე ხმით: ქერუბინო, ეტყობა ვიღაცამ რაღაც დააშავა.

ქერუბინო: გუშინ საღამოს შენს ბიძაშვილ ფანშეტთან შემისწრო! დღევანდელი ზეი-მისთვის უმანკო ქალიშვილის როლის შესწავლაში ვეხმარებოდი. ჩემს დანახვაზე მრისხანებამ შეიპყრო. "გაეთრიეთ, პატარა..." შენთან იმ უხეშ სიტყვას ვერ გავიმეთრებ, რომლითაც მომმართა — "გაეთრით, ბატატი, ხვალ თქვენი ფეხი არ ვნახო ციხები

დარბაზში!" თუკი ძვირფასმა გრაფინიამ, ჩემმა კეთილმა ნათლიამ, ვერ შეძლო მისი დაშოშმინება, მაშ, საშველი აღარ ყოფილა. სიუზან, შენი ხილვის ბედნიერებას ვერა-სოდეს ვეღირსები.

სიუზანი: ჩემი ხილვისა? გამოდის ჩემი ჯერიც დამდგარა. გრაფინია ასე სწრაფად დაივიწყეთ? მისთვის აღარ ოხრავთ?

ქერუბინო: ო, სიუზან, რომ იცოდე, რა კეთილშობილია, რა მშვენიერი, მაგრამ რაოდენ უკარება!

სიუზანი: შენ რომ გისმინო, მე ასეთი სულაც არ ვარ და ყველას შეუძლია, როგორც სურს, ისე მომექცეს...

ქერუბინო: კარგად იცი, პატარა ბრაზიანო, რომ საკუთარ თავს ნებას არ მივცემ, რომ... რომ იცოდე, რა ბედნიერი ხარ! შეგიძლია ყოველდღე იხილო, ესაუბრო, დილით ჩააცვა, საღამოს გახადო, კაბას ქინძისთავები ერთმანეთის მიყოლებით ააცალო... ეჰ, სიუზან, რას არ გავიღებდი... ხელში რა გიკავია?

სიუზანი, დამცინავად: ეს ის ბედნიერი ბაფთიანი ჩაჩია, რომელსაც ღამით თქვენი ენით აუწერელი ნათლია იხურავს. ქერუბინო, ფიცხლად: მისი ბაფთაა! სული-

სიუზანი, ხელით გვერდზე მისწევს: არც კი იფიქრო! ჰმ, "სულიკო"! ხედავთ, როგორ გამიშინაურდა? თუმცა ცხვირმოუხოცავ ღლაპს მეტი არც მოეთხოვება! (ქერუბინო ბაფთას გამოსტაცებს.) არა, მეთქი!

ქერუბინო, სავარძლის გარშემო დარპის: თქვი, რომ აღარ გახსოვს, სად დადე, ან შემთხვევით გახიე, ბოლოს და ბოლოს, დაკარგე. პირველი, რაც თავში მოგივა, ის თქვი.

სიუზანი, ქერუბინოს დასდევს: ღმერთო! ვფიცავ, სამი-ოთხი წელი და თქვენგან მსოფლიოში ყველაზე დიდი მატყუარა დადგება... ბაფთა დამიბრუნე. (ცდილობს, წაართვას.)

ქერუბინო, ჯიპიდან რომანსის ნოტეპს იღეპს:
შემიცოდე, სიუზან, ნუ წამართმევ! სამაგიეროდ, ჩემ მიერ შეთხზულ რომანსს მოგიძღვნი. მინდა იცოდე, შენს მშვენიერ ქალბატონზე ფიქრი ჩემი სიცოცხლის ყოველ წამს ტანჯვად აქცევს, შენი გახსენება კი ერთადერთი სხივია, რომელსაც ძალუძს გული გამითბოს.

სიუზანი, რომანსს ხელიდან სტაცებს: გულს გითბობთ, არა, ეშმაკის ფეხო?! ხომ არ გგონიათ, რომ ფანშეტს ელაპარაკებით? თქვენ ეს-ეს არის მის ოთახში თავს წაგადგნენ. გრაფინიას ხსენებაზე ოხრავთ და კვნესით და თან მე მეკურკურებით.

ქერუბინო, აღტ*ყინებული*: დიახ, პატიოსნებას ვფიცავ, სწორედ რომ ასეა! თვითონაც ვერ გამიგია რა მემართება! ამ ბოლო დროს მღელვარებას ვეღარ ვუმკლავდები, ქალის დანახვაზე გული ყელში მივარდება, სიტყვები: სიყვარული და ვნება, სულს მიფორიაქებს და სევდით მავსებს. ვერ ვიოკებ სურვილს, ვინმეს ვუთხრა: "მე თქვენ მიყვარხართ", საქმე იქამდე მივიდა, მარტო რომ ვრჩები, ამ სიტყვებს საკუთარ თავს ვუმეორებ. პარკში სეირნობისას ან გრაფინიას ვეფიცები სიყვარულს, ან შენ, ან ხეებს, ღრუბლებს, ქარს და ჩემს ამაო ამოძახილს ქარი ღრუბლებთან ერთად შორეთში მიაქანებს. გუშინ მარსელინს გადავეყარე... სიუზანი, იცინის: ჰა-ჰა-ჰა.

ქერუბინო: სასაცილო რა ვთქვი? თუმცა რას ვკითხულობ? ქალი, ქალიშვილი! ქალიშვილი! ქალი! ო, რა მათრობელა სიტყვებია! რაოდენი იდუმალება იმალება მათ წიაღში!

სიუზანი: ღმერთმანი, გაგიჟდა!

ქერუბინო: ფანშეტი კეთილია, სხვა თუ არაფერი, სიტყვას ყელში არ მჩრის, შენ კი სიკეთის არაფერი გცხია. დიახ, ასეა! სიუზანი: რას იზამ, თავს ზემოთ ძალა არ არის. იცით რა, ბატონო ჩემო, ბოლოს და ბოლოს, ყველაფერი ყელში ამომივიდა. ქერუბინო, ქალს გაურბის და სავარძელს უვლის წრეებს: ვერ მოგართვეს! სიცოცხლის ფასად თუ წამართმევ. თუ არ გეყო, ათას კოცნასაც დავუმატებ. (ახლა ქერუბინო მისდევს სიუზანს.)

სიუზანი, სავარძლის გარშემო დარპის: მომეკარები და ათას ალიყურს მიიღებ. ახლავე
გრაფინიასთან გავიქცევი და ყველაფერს
მოვუყვები, მერე გრაფს ვეახლები, შენს
თხოვნას კი არ გადავცემ, პირიქით, ვეტყვი: "კარგი ქენით, თქვენო ბრწყინვალებავ, ეს ქურდბაცაცა თავიდან რომ მოიშორეთ და მშობლებს გაუგზავნეთ ეს
ყოვლად უმაქნისი. გრაფინიას შეყვარებულს თამაშობს, საკეკლუცოდ კი ჩემკენ
გამორბის, მოსვენებას არ მაძლევს."
ქერუბინო, შეამჩნევს ოთახში შემოსულ გრაფს
დასავარძელს ეფარება: დავიღუპე!
სიუზანი: ასე რამ შიაშინა?

მერვე სცენა. სიუზანი, გრაფი, ქერუბინო, სავარძლის უკან

სიუზანი, გრაფს შეამჩნევს: აჰ! (სავარძელთან მიდის და ქერუბინოს ეფარება.)

გრაფი, ქალს უახლოვდება: აღელვებული მეჩვენები, სიუზან. საკუთარ თავს ელაპა-რაკები და ეტყობა, პაწაწა გულიც ძალუ-მად გიცემს... თუმცა, კარგად მესმის, გან-საკუთრებული დღე დაგიდგა.

სიუზანი, დარცხვენილი: რას ინებებთ, თქვენო ბრწყინვალებავ? ერთად რომ გვნახონ...

გრაფი: ვინმემ რომ მოგვისწროს, სასოწარკვეთას მივეცემი, მაგრამ შენც ხომ
იცი, რარიგ მიყვარხარ. ბაზილმა აგიხსნა
ჩემი შენდამი გრძნობა, ზუსტად ერთი წამი მრჩება ჩემი გეგმა რომ გაგაცნო. ყურადღებით მომისმინე. (სავარძელში ჯდება.)
სიუზანი, ცოცხლად: არაფრის მოსმენა არ
მსურს.

გრაფი, ხელზე წაეტანება: ერთი სიტყვა მათქმევინე! შენც იცი, რომ მეფე ლონდონში დესპანად მაგზავნის, ფიგაროსაც თან ვიახლებ, კარგი სამსახური მოვუნახე და რადგან სადაც ქმარი, იქაც ცოლი... **სიუზანი**: ო, სიტყვის თქმის უფლება რომ მქონდეს!

გრაფი, ქალს მიიზიდავს: ილაპარაკე, ილაპარაკე, ძვირფასო, აქედანვე მიეჩვიე, რომ ამიერიდან სამუდამოდ ჩემი გულის მპყრობელი იქნები, მე კი შენი მონა-მორჩილი.

სიუზანი, შეშინებული: არავითარ ძალაუფლებას არ გთხოვთ, თქვენო ბრწყინვალებავ, არც არასოდეს ვისურვებ. თავი დამანებეთ, გთხოვთ!

გრაფი: არა, ჯერ შენი თქვი.

სიუზანი, პრაზით: აღარც კი მახსოვს, რის თქმას ვაპირებდი.

გრაფი: ცოლის ვალდებულებებზე ვსაუბრობდით.

სიუზანი: გამახსენდა! მას შემდეგ, რაც ექიმს ცოლი წაართვით და სიყვარულით მასზე დაქორწინდით, მის საამებლად მყისვე გააუქმეთ სენიორის ეს საშინელი უფლება. გრაფი, მხიარულად: რომელიც ასერიგად ადარდებდა საცოლედ გამზადებულ ქალიშვილებს! სიუზან, მართლაც რომ სასწაულებრივი უფლებაა! შეღამებისას პარკში თუ მოხვალ ჩვენი საუბრის გასაგრძელებლად, ამ მცირე საჩუქრის საზღაურად...

ბაზილი, კულისეპიდან: მის ბრწყინვალებას ვერსად ვპოულობ.

გრაფი, წამოდგება: ვისი ხმა ისმის?

სიუზანი: აი, ესეც უბედურება!

გრაფი: მიდი, კარებთან დახვდი, ოთახში ნუ შემოუშვებ.

სიუზანი: თქვენ აქ დარჩებით?

ბაზილი, *ყვირის კულისებში*: მისმა ბრწყინვალებამ ეს-ეს არის დატოვა გრაფინიას ოთახი. ახლავე ვიპოვი.

გრაფი: სად დავიმალო? აჰა! სავარძლის უკან... სამარცხვინოა, მაგრამ... სასწრაფოდ თავიდან მოიშორე ეს აბეზარი.

სიუზანი ცდილობს, გზა გადაუღობოს, გრაფი კი ფრთხილი მოძრაობით ქალს გვერდით სწევს, სიუზანი გრაფსა და პატარა პაჟს შორის ჩადგება, მაგრამ როდესაც გრაფი სავარძლის უკან ჩამუხლვას დააპირებს, ქერუბინო სწრაფად მოსწყდება ადგილს და სავარძელში მოიკუნტება. სიუზანი ქერუბინოს იმ კაბას აფარებს, რომელიც თან მოიტანა და სავარძლის წინ დგება.

მეცხრე სცენა. გრაფი და ქერუბინო, დამალულები, სიუზანი, ბაზილი

ბაზილი: მისი ბრწყინვალება ხომ არ გინახავთ, ქალბატონო? სიუზანი, უკმებად: სადუნდა მენახა? შემეშვით! ბაზილი, უახლოვდება: ჭკუას თუ მოუხ-მობთ, ჩემი კითხვა უცნაური არ გეჩვენე-ბათ. გრაფი ფიგაროს ეძებს.

სიუზანი: ესე იგი, ეძებს კაცს, რომელიც თქვენ შემდეგ, მისი ყველაზე დიდი არაკეთილმოსურნეა.

გრაფი, თავისთვის: აბა, ერთი, ბაზილის ერთგულებაც გამოვცადოთ.

ბაზილი: თუკი ცოლისთვის სიკეთე გსურს, ქმარი უნდა მოიძულო? სიუზანი: თქვენი საზიზღარი ზნეობრივი

სიუზანი: თქვეხი საზიზღაოი ზნეობოივი წესებით, სიძვის მოყვარულო, გამოდის, რომ არა.

ბაზილი: განა იმაზე მეტს გთხოვენ, რისი გაცემაც შეგიძლიათ? ერთობ საამო ჩვეულების წყალობით, ის რაც დღეს გეკრძალებათ, ხვალ ვალდებულებად გექცევათ. სიუზანი: ო, სულმდაბალო ადამიანო! ბაზილი: ყველა სერიოზულ საქმეთა შორის, ყველაზე სასაცილო ქორწინებაა, ამიტომაც ვიფიქრე...

სიუზანი, გაფიცხდება: რაღაც საზიზღრობას მოიფიქრებდით. აქ შემოსვლა როგორ გაბედეთ? ბაზილი: აბა, აბა, ონავარო! დამშვიდდით! ყოველივე ისე იქნება, როგორც ინებებთ. ნუ იფიქრებთ, რომ გრაფისთვის მხოლოდ ფიგაროა დაბრკოლება. აი, პატარა პაჟირომ არ იყოს...

სიუზანი, გაუბედავად: დონ ქერუბინოს გულისხმობთ?

ბაზილი, გამოაჯავრებს: Cherubino di amore, რომელიც ფარვანასავით თავს გევლებათ. ამ დილითაც აქ დასეირნობდა და ჩემს წასვლას ელოდებოდა, რათა თქვენს ოთახში შემოპარულიყო. ხომ მართალს ვამბობ? სიუზანი: მტკნარი სიცრუეა! განვედ ჩემგან, სულო ბოროტო.

ბაზილი: ყოველივე ამის მხილველი, გინდა თუ არა, გაბოროტდები. ყველას რომ უმა-ლავს, ის რომანსიც თქვენ გეძღვნებათ? სიუზანი, გაბრაზებული: ეჭვიც არ შეგეპა-როთ.

ბაზილი: რა თქმა უნდა. თუკი გრაფინიას სიყვარულით არ შეთხზა. ჰო, მართლა, ამ-ბობენ, მაგიდასთან რომ ემსახურება, თვალს წამითაც ვერ აშორებს. მაგრამ

იტალ. სიყვარულის ქერუბინო.

უჯობს, ფრთხილად იყოს. მისი ბრწყინვალება ასეთ ოინებს არავის პატიებს.

სიუზანი, აღშფოთებული: მხოლოდ ბოროტ ადამიანს შეუძლია მსგავსი ჭორების გავრცელება: საბრალო ბიჭს, რომელსაც მისი პატრონი ისედაც ავი თვალით უყურებს, სამუდამოდ დაღუპავთ.

ბაზილი: მე რას მერჩით? ეს ჭორი ყველას პირზე აკერია. მე არ მომიგონებია.

გრაფი, *ღგე*ბა: ყველას პირზე აკერია?

სიუზანი: ღმერთო ჩემო!

ბაზილი: ესეც შე6!

გრაფი: გაიქეცით, ბაზილ, და ქერუბინო აქაურობას მოაშორეთ.

ბაზილი: რა ეშმაკმა მომიყვანა აქ!

სიუზანი, შეშფოთებული: ღმერთო ჩემო! ღმერთო ჩემო!

გრაფი, პაზილს: გული შეუღონდა. სავარძელში დავასვენოთ.

სიუზანი, ხელის კვრით იშორეპს გრაფს: სავარძელში არ ჩავჯდები! ნუთუ არ გრცხვენიათ, ასე დაურიდებლად რომ შემომეჭერით ოთახში?

გრაფი: ჩვენ ორს გარდა, აქ სხვა არავინაა, ძვირფასო. ნუ გეშინია!

ბაზილი: ვნანობ, რომ გაიგონეთ, როგორ ვთათხავდი პაჟს. მსურდა, მისი გულის ხვაშიადი გამეგო, რადგან მართალი თუ გნებავთ...

გრაფი: ორმოცდაათი პისტოლი ჩაუჯიბეთ, ცხენზე შესვით და შინისკენ გზას გაუყენეთ. ბაზილი: თქვენო ბრწინვალებავ, ეს ხუმრობა იყო და სხვა არაფერი.

გრაფი: ეს პატარა ნაძირალა გუშინ მებაღის ქალიშვილთან ერთად გამოვიჭირე.

ბაზილი: ფანშეტთან ერთად?

გრაფი: დიახ, მის ოთახში.

სიუზანი, ბრაზით: თქვენც, თქვენო ბრწყინვალებავ, რა თქმა უნდა, რაღაც საქმე გაკავშირებთ ფანშეტთან.

გრაფი, მხიარულად: ასეთი მახვილგონიერი შენიშვნები ძალიან მიყვარს.

ბაზილი: სწორი ბრძანებაა. კეთილის მომასწავებელი შენიშვნაა.

გრაფი, მხიარულად: არა, არა. ანტონიოსთვის, შენი ბიძისთვის, ანუ ჩემი მუდამ გალეშილი მებაღისთვის რაღაც უნდა დამევალებინა. ვაკაკუნებ: შენც არ მომიკვდე, კარს არვინ მიღებს. შენს ბიძაშვილს სახეზე მიტკლის ფერი ადევს, ამან დამაეჭვა. გამოველაპარა-

კე, თან ოთახს მოვავლე თვალი. კარებს უკან რაღაც ფარდა უკიდიათ. ფარდის უკან კაბის საკიდარი დგას. მე, თითქოს არაფერიაო, ვუახლოვდები და ნელა, სულ ნელა ვნევ ფარდას, სავარძლიდან კაბას ილებს.) და რას ვხედავ... (ამჩნევს პაჟს.) ოჰო!

ბაზილი: ესღა გვაკლდა!

გრაფი: რაღა ის ამბავი და რაღა ეს.

ბაზილი: ეს კიდევ უარესი.

გრაფი, სიუზანს: შესანიშნავია, ქალბატონო! ჯერ კიდევ საცოლედ ითვლებით და უკვე ეშმაკობთ? წასვლასაც იმიტომ მთხოვდით, რომ პაჟთან განმარტოებულიყავით. თქვენი გამოსწორება კი, ჩემო ბატონო, ვერა და ვერ იქნა: ნათლიას პატივისცემა დაივიწყეთ, მის პირველ მოახლეს და თქვენი მეგობრის საცოლეს ეტორღიალებით სწორედ ესღა გაკლდათ! ვერ მოვითმენ, რომ ფიგარო, რომელიც ასე მიყვარს და რომელსაც პატივს ვცემ, მდაბალი ღალატის მსხვერპლი გახდეს. ბაზილ, ქერუბინო თქვენთან ერთად მოვიდა?

სიუზანი, *პრაზით*: ღალატზე და მსხვერპლზე ლაპარაკი ზედმეტია. როდესაც მელაპარაკებოდით, ქერუბინო უკვე აქ იყო.

გრაფი, ფიცხელ: გიჯობდა, ტყუილი გეთქვა. ქერუბინოს მოსისხლე მტერიც კი ვერ გადაყრიდა მსგავს უბედურებას.

სიუზანი: მთხოვა, გრაფინიასთან მიშუამდგომლე, იქნებ გრაფთან ორიოდე სიტყვა

შემაწიოსო.

გრაფი, განრისხებული: ჯოჯოხეთური ხრიკებია! რაწამს ოთახში ფეხი შემოვდგი, სა-

ვარძელში ჩავჯექი.

ქერუბინო: პატივი მაქვს, მოგახსენოთ, თქვენო ბრწყინვალებავ, შეშინებული და აკანკალებული, სავარძლის უკან ვიმალეპოდი.

გრაფი: კიდევ ერთი ტყუილი! მეც სავარ-

ძელს ამოვეფარე.

ქერუბინო: მაპატიეთ, თქვენო ბრწყინვალებავ! მაგრამ, მეც სწორედ იმ წუთს სავარძელში მოვიკუნტე.

გრაფი: რას მიედ-მოედები! ეს გველის წიწილი თავის დაძვრენას ცდილობს!

ქერუბინო: პირიქით, თქვენო ბრწყინვალებავ, ყოველი ღონე ვიხმარე, რათა სიტყვაც არ გამეგონა.

გრაფი: რა ვერაგობაა! (სიუზანს) ფიგაროს ცოლად არ გაყვები.

ბაზილი: დამშვიდდით, თქვენო ბრწყინვალებავ, ვიღაც აქეთ მოდის. ლებავ, ქერუბინოს სავარძლიდან დაითრევს და გრაფი, ქერუბინოს სავარძლიდა, ყველას თვალწინ დაიყენებს: ესღა გაკლდა, ყველას თვალწინ, სავარძელში გაიშხლართო!

მეათე სცენა. ქერუბინო, სიუზანი, ფიგარო, გრაფინია, გრაფი, ფანშეტი, ბაზილი; მოსამ-სახურენი, თეთრებში გამოწყობილი გლეხები.

ფიგარო, ხელში თეთრი ფრთებით და ბაფთებით გაწყობილი ქალის ქუდით, გრაფინიას: თქვენო ბრწყინვალებავ! მხოლოდ თქვენ ძალგიძთ ხელი გაგვიმართოთ.

გრაფინია: გრაფ, ხომ ხედავთ, ჩემი გავლენის იმედი აქვთ, რომელიც სამწუხაროდ თქვენზე არ ვრცელდება. მაგრამ მათი თხოვნა ერთობ გონიერი მეჩვენება... იმისთვის, რომ...

გრაფი, შეცბუნებული: თუკი თხოვნა მართლაც კეთილგონიერია...

ფიგარო, სიუზანს, ჩუმად: მხარი ამიბი! სიუზანი, ფიგაროს, ჩუმად: ვერაფერს გამოვრჩებით. ფიგარო, ჩუმად: მცდელობით არაფერი დაშავდება.

გრაფი, ფიგაროს: მაინც რას ითხოვთ? ფიგარო: თქვენო ბრწყინვალებავ! თქვე-

ნი ვასალები, მადლიერნი, რომ კეთილი ინებეთ და მეუღლის სიყვარულისა და პატივისცემის გამო, გააუქმეთ ერთი ყველასთვის საძულველი უფლება...

გრაფი: მართალია. ეს უფლება წარსულს ჩაბარდა, მერედა რა?

ფიგარო, ეშმაკურად: დაე, ერთხელ და სამუდამოდ, გაბრწყინდეს სათნოება ესოდენ პატივსაცემი ბატონისა! დღეს კიდევ მეტად დავაფასე თქვენი სიკეთე და სათნოებას თქვენსას ჩემს ქორწილში პირველი მე მივუძღვნი სადღეგრძელოს.

გრაფი, ძალიან დაბნეული: გეყოთ, მეგობარო! სამარცხვინო უფლების გაუქმება ღირსების საქმეა. ესპანელს შეუძლია ქათინაურებით თავბრუ დაახვიოს ქალიშვილს, გასაქანი არ მისცეს, მაგრამ ისარგებლოს საკუთარი მდგომარეობით და ქალს, მონა-მხევლის ძღვენივით, ძალით გამოსტაცოს პირველი და უტკბესი ალერსი, — არა, კეთილშობილი კასტილიელისთვის ეს სხვა არაფერია, თუ არა ულირსი, ვანდალური ტირანია და ძალმომრეობა! ვანდალური ტირანია და ძალმომრეობა! ფიგარო, სიუზანს ხელს ჰკიდებს: ნება დართეთ ფიგარო, სიუზანს ხელს ჰკიდებს: ნება დართეთ ამ უმანკო ქმნილებას, რომლის ლირსებას თქვენი უმწიკვლობაც უდგას მცველად, მი-ილის თქვენგან, ყველას თანდასწრებით, ილის თქვენგან, ყველას თანდასწრებით, თეთრი ბუმბულით და ბაფთებით გაწყობილი საპატარძლოს თავსაბურავი, ვითარცა დასტური თქვენთა ზრახვათა უბინოებისა. მადლი მოისხით და ქმედება ესე ყველა ახლად დაქორწინებულთათვის ჩვეულებად აქციეთ. დაე, ჩვენმა სიმღერამ, რომელსაც ერთხმად შემოვძახებთ, განადიდოს...

გრაფი, შეცბუნებული: დიახ, დიახ, რა თქმა უნდა, კარგად ვიცი, რომ შეყვარებულთ, მსგავსად მელექსეებისა და მემუსიკეებისა, სიგიჟეებიც ეპატიებათ...

ფიგარო: მეგობრებო, ამყევით!

ყველანი: თქვენო ბრწყინვალებავ! თქვენო ბრწყინვალებავ!

სიუზანი, გრაფს: თავს ნუ არიდებთ ხოტბას, რომელსაც ჭეშმარიტად იმსახურებთ.

გრაფი, თავისთვის: მზაკვარი!

ფიგარო: თვალნი მიაპყარით, თქვენო ბრწყინვალებავ! ხედავთ ჩემს ლამაზ საცოლეს? სწორედ ის არის თქვენი კეთილმოწყალებისა და თქვენ მიერ გაღებული კეთილშობილი მსხვერპლის ჭეშმარიტი გამართლება.

სიუზანი: ჩემს გარეგნობაზე ნურას ვიტყვით, მხოლოდ და მხოლოდ მისი ბრწყინვალების სათნოებას მივაგოთ საკადრისი ხოტბა-დიდება.

გრაფი, თავისთვის: აი, თამაშიც ამას ჰქვია! გრაფინია: ამ განდიდებას მეც ვუერთდები, გრაფ. წეს-ჩვეულება ჩემთვისაც ძვირფასი საჩუქარია, რადგან მის აღმოცენებას იმ უნაზეს სიყვარულს უნდა ვუმადლოდეთ, რომელსაც ერთ დროს ჩემდამი განიცდიდით... გრაფი: ...და ახლაც განვიცდი. ჩემი თანზმობის მიზეზიც ეს არის.

ყველანი: დიდება!

გრაფი, თავისთვის: გავები. (ხმამაღლა) იქნებ მეტი ხიბლისთვის ზეიმი საღამოსთვის გადაგვედო? (თავისთვის) ახლა მარსელინი თუ მიშველის!

ფიგარო, ქერუპინოს: შენ რა ცხვირი ჩამოგიშვია, ონავარო?

სიუზანი: სასიხარულო არაფერი აქვს: გრაფმა შორ გზას გაუყენა. გრაფინია: გრაფ, იქნებ გადაიფიქროთ და

ცოდვა შეუნდოთ?

გრაფი: პატიებას არ იმსახურებს.

გრაფინია: სიყმაწვილით მოუვიდა.

გრაფი: არცთუ ისე ახალგაზრდაა, რო-

გორც თქვენ გგონიათ.

ქერუბინო, კანკალებს: თქვენო ბრწყინვალებავ, არ მეგონა, რომ გრაფინიაზე დაქორნინების შემდეგ გააუქმეთ სენიორის უფლება გულმოწყალედ პატიებისა.

გრაფინია: გრაფმა მხოლოდ ის უფლება გააუქმა, რომელმაც ამდენი უბედურება

მოუტანა ჩვენს ქვეშევრდომებს.

სიუზანი: თუკი მისმა ბრწყინვალებამ პა<u>ტ</u>იების უფლებაც გააუქმა, უპირველეს ყოვლისა, სწორედ მას აღადგენს საიდუმლოდ. გ**რაფი**, *შეცბუნებული*: რა თქმა უნდა.

გრაფინია: კი მაგრამ, რატომ?

ქერუბინო, გრაფს: თქვენო ბრწყინვალებავ, რა თქმა უნდა, დაუფიქრებლად მოვიქეცი, მაგრამ დარწმუნებული იყავით, არავისთან ზედმეტ სიტყვას არ დავძრავ...

გრაფი, შეცბუნებული: კარგი, გეყოფათ...

ფიგარო: რის თქმას აპირებდა?

გრაფი, სწრაფად: კმარა, კმარა! რაკი ერ-

თხმად ითხოვთ, რომ ვაპატიო, რაღა დამრჩენია, თანახმა ვარ; უფრო მეტიც: ჩემი პოლკის ოფიცრად გავამწესებ.

ყველანი: დიდება!

გრაფი: მხოლოდ იმ პირობით, რომ დაუყოვნებლივ გაემგზავრება კატალონიაში, სადაც მისი პოლკია დაბანაკებული.

ფიგარო: თქვენო ბრწყინვალებავ, იქნებ, ხვალამდე დარჩენილიყო?

გრაფი, *ჯიუტად*: ასეთია ჩემი ნება.

ქერუბინო: მზად ვარ!

გრაფი: თქვენს ლამაზმანს გამოემშვიდობეთ და სთხოვეთ, გზა დაგილოცოთ. (ქერუბინო გრაფინიას წინაშე ერთ მუხლზე იჩოქებს, მაგრამ ხმის ამოღება უჭირს.)

გრაფინია, აღელვებული: რადგან გამგზავრებას გაჩქარებენ, გაემგზავრეთ. წინ ახალი მოვალეობები გელოდებათ, რომლებიც კეთილსინდისიერად უნდა აღასრულოთ. ყველას დაუმტკიცეთ, რომ ღირსი ხართ იმ პატივისა, რაც თქვენმა კეთილმა ბატონმა დაგდოთ. არ დაივიწყოთ სახლი, სადაც თქვენს სიყმაწვილეს მუდამ მოწყალე თვალით უყურებდნენ. იყავით დამჯერი, პატიოსანი, მამაცი. ვინძლო, თქვენი წარმატებებით გაგვახარებთ. (ქერუბინო დგება და თავის ადგილზე ბრუნდება.)

გრაფი: ძალიან ღელავთ, გრაფინია! . გრაფინია: არც უარვყოფ. ვინ იცის, რა ელის საბრალო ყმაწვილს ხიფათით სავსე ასპა-რეზზე? ჩემი ნათესავია და თან ნათლული. გრაფი, თავისთვის: როგორც ჩანს, ბაზილი მართალი იყო. (ხმამაღლა) სიუზანს ეამბო-რეთ... უკანასკნელად.

ფიგარო: რატომ უკანასკნელად, თქვენო ბრნყინვალებავ? დროდადრო შვებულებით ჩამოვა. მეც მაკოცე, კაპიტანო. (კოცნის.) მშვიდობით გევლოს, ჩემო პატარა ქერუბინო! ამიერიდან შენთვის ახალი ცხოვრება იწყება. ასე, ძმაო, შენს ნებაზე ვეღარ გაიჯირითებ ქალების ოთახებში. გამოემშვიდობე ფუნთუშებს და ნაირ-ნაირ ნუგბარს. ვეღარც დამალობანას ან დაჭერობანას ითამაშებ. ეშმაკმა დალახვროსI ყოველივე ამის სანაცვლოდ, ჭუჭყიანი, უხეში, დაძონძილი, ყოჩალი ჯარისკაცები და კიდევ დიდი, მძიმე თოფი; მააარცხნივ, მააარჯვნივ, წინ დიდებისკენ, მაგრამ გაფრთხილდი, გზაში ფეხი არაფერს წამოკრა, თუ არა, ერთი ზუსტი გასროლა და...

სიუზანი: რას ამბობ, რა საშინელებაა! გრაფინია: კარგად დამოძღვრე!

გრაფი: მარსელინი სადღაა? მიკვირს, აქ რომ ვერ ვხედავ.

ფანშეტი: დავინახე, როგორ ჩაუარა ფერმას და სოფლისკენ მიმავალ შარაგზას გაუყვა.

გრაფი: როდის დაბრუნდება?

ბაზილი: ღმერთმა უწყის...

ფიგარო: დაე, ღმერთმა ინებოს, რომ არასოდეს ინებოს!

ფანშეტი: ბატონ ექიმს მკლავგაყრილი მიჰყვებოდა.

გრაფი, გამოცოცხლებული: განა ექიმიც აქ არის?

ბაზილი: მყისვე ხელი ჩაავლო და აღარ ეშვება.

გრაფი, თავისთვის: დროულად მოსულა.

ფანშეტი: მარსელინს უგუნებობა ეტყობოდა: გზაზე მოაბიჯებდა, თან ხმამაღლა
ლაპარაკობდა, მერე, სულ ეჩურჩულებოდა და ხელებს ჰაერში ასავსავებდა, აი,
ასე... ბატონი ექიმი კი პირზე ხელისგულს
აფარებდა, გეყოფა, დაწყნარდიო. ეტყობა, მარსელინი რაღაცამ გააბრაზა, წამდაუწუმ ჩემს ბიძაშვილ ფიგაროს ახსენებდა.

გრაფი, ნიკაპზე ეხება: მომავალ... ბიძაშვილს. ფანშეტი, ქერუბინოზე უთითებს: თქვენო ბრწყინვალებავ, იმედია გუშინდელი საქციელი გვაპატიეთ?..

გრაფი, სიტყვას აწყვეტინებს: ამაზე ნუ იდარდებ, ცუგრუმელავ!

ფიგარო: მარსელინს წყეულმა სიყვარულმა აურია გზა-კვალი. ვშიშობ, ზეიმი არ ჩაგვამნაროს!

გრაფი, თავისთვის: შენ მშვიდად იყავი, ასე იქნება! (ხმამაღლა) ნავიდეთ, გრაფინია. შენ კი, ბაზილ, ჩემთან შემოდი.

სიუზანი, ფიგაროს: შემომივლი, ჩემო ბიჭო? ფიგარო, სიუზანს, ჩუმად: რას იტყვი, ნამოვაგეთ ანკესზე?

სიუზანი, ჩუმად: ძალიან იყოჩაღე!

მეთერთმეტე სცენა. ქერუბინო, ფიგარო, ბაზილი (ყველანი იშლებიან, ფიგარო ქერუბინოს დაბაზილსშეაჩერებს;სამივე სცენაზე ბრუნდება.)

ფიგარო: აბა, ძმებო, ერთი წეს-ჩვეულებაც დავადგინეთ. ჩემი დღევანდელი ზეიმიც ამის დასტური იქნება. თუმცა, შევთანხმდეთ! იმ მსახიობებს ნუ მივბაძავთ, სცენაზე ძლივს რომ დაბობღავენ, ენას უკიდებენ და ეს მაშინ, როდესაც კრიტიკა ისედაც არ სწყალობთ. მერე კიდევ, ჩვენ მხოლოდ ერთხელ მოგვიწევს თამაში! დღეს თუ არ გამოგვივა, ხვალ ვეღარაფერს გამოვას-გორებთ, ამიტომ, როლები ზედმიწევნით უნდა დავიზუთხოთ.

ბაზილი, ეშმაკურად: ჩემი როლი იმაზე უფრო ძნელია, შენ რომ გგონია.

ფიგარო, ბაზილისგან ფარულად, ხელს გაიქნევს, თითქოს თავში წამორტყმა სურს: სამაგიეროდ, ანაზღაურებაც შესაფერისი გელის.

ქერუბინო: მეგობარო, დაგავიწყდა, რომ გზას ვადგავარ?

ფიგარო: დარჩენა ძალიან გინდა?

ქერუბინო: ამას რა კითხვა უნდა? მინდა და მერე როგორ!

ფიგარო: რაიმე უნდა გავახერხოთ! გამ-გზავრებამ უხმაუროდ უნდა ჩაიაროს. მხარზე მოსასხამს გადაიკიდებ, ყველას დასანახად ბარგს შეკრავ, ჭიშკართან მიბ-მული ცხენი ყველამ უნდა დაინახოს, მე-რე, ფერმისკენ გააჭენებ, იქიდან კი შემოვ-ლითი ბილიკებით, ფეხით უკან დაბრუნდე-ბი. მისი ბრწყინვალება დარწმუნდება, რომ მართლაც გაემგზავრე. ფრთხილად იყავი,

თვალში არ შეეჩხირო, ქორწილის შემდეგ კი გულს მოვულბობ.

ქერუბინო: ფანშეტმა საკუთარი როლი

რომ არ იცის?

გაზილი: შენ რაღას მიკეთებდი<mark>? მთე</mark>ლ კვირას უტრიალებდი და საქმისთვის ვერ მოიცალე?

ფიგარო, ქერუბინოს: დღეს საქმე არაფერი გაქვს. ასე რომ, კეთილი ინებე და გაისარჯე. ერთი გაკვეთილი მაინც ჩაუ<u>ტ</u>არე.

ბაზილი: ფრთხილად, ყმაწვილ<mark>ო! ფანშე-</mark> ტის მამას თქვენი მეცადინეობა არაფრად ეპიტნავება: ერთხელ უკვე ლაზათიანად მიგტყეპა. საქმე დაგავიწყდათ და <mark>ერთმა-</mark> ნეთს ეკურკურებით, საწყალ გოგოს, რამე უბედურება არ დაატეხო თავს. "კოკა შეეჩვია წყაროს...", ხომ გაგიგია?

ფიგარო: ასეც ვიცოდი! ასწლიანი ანდაზების გუდას პირი მოხსნა! აბა, განს<mark>წავლულ</mark>ო ჩერჩეტო, კიდევ რას გვეტყვი ჭკვიანურს? როგორ თავდება ეგ შენი ხალხური სიბრძნე? "კოკა შეეჩვია წყაროს..." მერე, მერე? **ბაზილი**: "...ივსება და ერთობ ხარობს."

ფიგარო, გადის: დახე, არა უშავს რა, ღმერთმანი! სულ მთლად სულელი არ ყოფილა!

მეორე მოქმედება

მდიდრულად მორთული საწოლი ოთახი, შემაღლებულზე ჩარდახიანი დიდი საწოლი. მესამე კულისში, მარჯვნივ, კარი; მარცხნივ, პირველ კულისში, გრაფინიას ტუალეტის ოთახის კარი. მოპირდაპირედ, ქალების ნახევარზე გამავალი კარი. გვერდით ფანჯარა.

პირველი სცენა. სიუზანი და გრაფინია, შემოდიან მარჯვენა კარიდან.

გრაფინია, ღრმასავარძელში ეშვება: კარი მიხურე და ყოველივე წვრილ-წვრილად მომიყევი.

სიუზანი: არაფერს დაგიმალავთ, ქალბატონო. გ**რაფინია**: ერთი ეს მითხარი, სიუზან, შენს ცდუნებას შეეცადა?

სიუზანი: არა, რას ბრძანებთ! მისი ბრწყინვალება მოახლესთან არშიყს არ იკადრებს; უბრალოდ, სურდა მოვესყიდე.

გრაფინია: პატარა პაჟიც იქ იყო?

სიუზანი: არა, იცით... სავარძლის უკან იმა-

ლებოდა. ჩემთან ლაპარაკი სურდა. მთხოვა, შენს ქალბატონთან სიტყვა შემაწიეო. გრაფინია: პირდაპირ ჩემთან რატომ არ მოვიდა? განა უარს ვეტყოდი?

სიუზანი: მეც ამას ვუჩიჩინებდი, მაგრამ თქვენც არ მომიკვდეთ! სულ იმას იმეო-რებდა, როგორ უჭირს გამგზავრება და თქვენთან დაშორება: "ოჰ, სიუზან, რა კეთილშობილია, რა მშვენიერი და თან როგორი უკარება!"

გრაფინია: ნუთუ ასეთი მიუდგომელი იერი მაქვს? მუდამ მის მხარეს ვიყავი და ყოველთვის მფარველად ვედექი.

სიუზანი: მერე თქვენი ჩაჩის ბაფთა დაინახა, ჰოდა, ისე გამეტებით მეცა ხელში... გრაფინია, ლიმილით: ბაფთაო, ამბობ?.. რა ბავშვობაა!

სიუზანი: წართმევა მოვინდომე, მაგრამ გაბრაზებულ ლომთან რას გავაწყობდი! თვალებს აკვესებდა... ნაზი და წკრიალა ხმა დაიბოხა და "სიცოცხლესთან ერთად თუ წამართმევო", მითხრა.

გრაფინია, მეოცნებე იერით: მერე, მერე, სი-უზა6?

სიუზანი: მერე, ის იყო, რომ ვერაფრ<mark>ით მო-</mark>

ვისაზრე, ამ ეშმაკის ფეხის მოსათოკად რა გზას დავდგომოდი. ეტყობა იფიქრა, ნათ-ლია ნათლიად, მაგრამ არც ამაზე ვიტყვი უარსო. თქვენგან დაშინებული, თქვენი კა-ბის კალთასაც ვერ ემთხვევა, ჩემთან კი პირდაპირ კოცნაზე გადმოვიდა.

从报告出日本

გრაფინია, მეოცნებე: მორჩა... ამ სისულელეებს მოვეშვათ... ამრიგად, ჩემო კეთილო სიუზან, ბოლოს და ბოლოს, ჩემმა ქმარმა რა გითხრა?

სიუზანი: ის, რომ თუ გავჯიუტდებოდი, მარსელინს დაუჭერდა მხარს.

გრაფინია, დგება, ბოლთის ცემას იწყებს, თან მარაოთი იგრილებს სახეს: სულ არაფრად მაგდებს.

სიუზანი: ასერიგად რატომ ეჭვიანობს? გრაფინია: განა ყველა ქმარი ასე არ იქცე-ვა? ზედმეტი თავმოყვარეობით მოსდით. ჩემი ჭარბი სიყვარულის ბრალია. ეტყობა, ჩემი ალერსი მობეზრდა, სიყვარულიც ყელში ამოუვიდა: აი, ჩემი ერთადერთი დანაშაული. შენ მშვიდად იყავი: ეს აღსარება არას გავნებს, გპირდები, ფიგაროს ცოლად გაყვები. ჩვენი შველა მხოლოდ მას შეუძლია. აქ მოსვლას ხომ არ აპირებს?

სიუზანი: გრაფს სანადიროდ წასულს რომ

დაიგულებს...
გრაფინია, მარაოს აქნევს: ბაღში გამავალი ფანჯარა გააღე. ვიხუთები!
სიუზანი: ლაპარაკმა და აქეთ-იქით სიარულმა შეგახურათ. (ფანჯარას აღებს.)
გრაფინია, ღუმილის შემდეგ: ასე ჯიუტად
რომ არ გამირბოდეს... დიახაც. დიახაც,
ყველაფერი მამაკაცების ბრალია!
სიუზანი, ფანჯარასთან: აი, მისი ბრწყინვალებაპარკში მიჯირითობს. პედრილიო და ორი...
არა, სამი... არა, ოთხი მწევარი ახლავს.
გრაფინია: დრო ჩვენს ხელშია. (ჯღება.) სიუზან, აკაკუნებენ.

სიუზანი, ღიღინით კარისკენ მირბის: ეს ხომ ჩემი ფიგაროა! დიახ, ჩემი ფიგარო!

მეორე სცენა. ფიგარო, სიუზანი, გრაფ<mark>ინია,</mark> ზისსავარძელში.

სიუზანი: ფეხი გამოადგი, მეგობარო! მისი ბრწყინვალება სადაცაა მოთმინების ზღვარს გადავა...

ფიგარო: შენ, ცუგრუმელავ?.. მის ბრ<mark>წყ</mark>ინ-

ვალებას შეუძლია, მშვიდად იყოს. ჩვენში დარჩეს და ისეთი რა მოხდა? არც არაფე-რი. გრაფს, აი, ეს გოგონა მოეწონა და სურს ხასად დაისვას, — არაჩვეულებრივს ამაში ვერაფერს ვხედავ.

სიუზანი: ბუნებრივად გეჩვენება?!

ფიგარო: მერე დიპლომატიური შიკრიკის წოდება მიბოძა, სიუზანი კი საელჩოს მრჩევლად გაამწესა. წინდახედულად მოიქცა.

სიუზანი: მორჩი, ერთი!

Military M.

ფიგარო: მას შემდეგ, რაც სიუზანმა, ჩემმა საცოლემ, გრაფს უარი უთხრა, გრაფმა მარსელინზე შეაჩერა არჩევანი, რაც ადვილი გასაგებია. იმას, ვინც ხელს გვიშლის, არც ჩვენ ვზოგავთ, — ყველა ასე იქცევა. ჩვენც რაღა დაგვრჩენია, მათ უნდა მივბაძოთ. აი, სულ ეს არის!

გრაფინია: ამ ჩანაფიქრზე, რომელიც ყველას უბედურებას გვიქადის, ასე ლაღად როგორ მსჯელობთ?

ფიგარო: ეს რამ გაფიქრებინათ, ქალბატონო? სიუზანი: იმის მაგივრად, რომ დაგვამშვი- დო და ჭირში გაგვამაგრო...

ფიგარო: ის არ გყოფნით, რომ წამდაუნუმ თქვენს უბედურებაზე ვფიქრობ? მაშ ასე, მისი ბრწყინვალების მსგავსად, ჩვენც თანმიმდევრულად ვიმოქმედოთ: პირველ ყოვლისა, ჩვენი საკუთრების დაუფლების სურვილი დავუცხროთ, დავაეჭვოთ, რომ მასაც იგივე ემუქრება.

გრაფინია: სათქმელად ადვილია, მაგრამ საიდან მივუდგეთ?

ფიგარო: პირველი ნაბიჯი გადადგმულია. გრაფინიაზე ყალბი დასმენა...

გრაფინია: ჩემზე ამბობთ? გაგიჟდით? ფიგარო: მე არა, აი, მისი ბრწყინვალებისა კი რა მოგახსენოთ.

გრაფინია: ისედაც ეჭვიანობს.

ფიგარო: მით უკეთესი. ასეთი ადამიანის გამოსაჭერად, საკმარისია სისხლი ცოტა ავუდულოთ. ასეთი რამ ქალებს ადვილად ეხერხებათ. ტვინი რომ გაუხურდება, სულ მცირე სასიყვარულო ინტრიგა და მეტიც არ უნდა, ცვილივით მორჩილი გახდება. თუ ისურვებთ, გვადალკვივირში დაუფიქრებლად თავით გადაეშვება. ჩემს ნაცნობს ბაზილთან ბარათი გავატანე, რომელიც მის ბრწყინვალებას ამცნობდა, რომ დღეს, მეჯლისზე, უცნობი თაყვანისმცემელი თქვენთან შეხვედრას მოიწადინებდა.

გრაფინია: როგორ არ გრცხვენიათ პატიოსანი ქალის ღირსების ესოდენ დამცირება? ფიგარო: არც ერთ ქალს ამას არ ვაკადრებ. ვაითუ, მიზანში გავარტყა!

გრაფინია: ასეთი დაფასებისთვის მადლობას მოგახსენებთ.

ფიგარო: ნუთუ არ მოგწონთ ჩემი ჩანაფიქრი? გრაფს ისეთ ამბავს დავმართებთ, რომ ჩემს ცოლთან საამო დროის გატარების ნაცვლად, იძულებული იქნება, ამქვეყნად ყველაფერი დაივიწყოს და საკუთარს სდიოს. ეს კი არადა, ახლაც არ იცის, რა გზას დაადგეს. იმ ერთს გამოეკიდოს, თუ ამ მეასეს უთვალთვალოს? შეხედეთ, შეხედეთ! აი, აფორიაქებული და ტვინარეული ცხენს მინდორში მიაჭენებს და უდანაშაულო კურდღელს წირვის გამოყვანას უპირებს. ამასობაში ჩვენი ქორწინების დროც დაუოკებელი სისწრაფით ახლოვდება, ასე რომ ჩვენ წინააღმდეგ რამე თუ ჩაიფიქრა, მაინც ვერაფერს მოასწრებს; მით უმეტეს, გრაფინიას თანდასწრებით, თითსაც ვერ გაანძრევს.

სიუზანი: გრაფისა გასაგებია, მაგრამ ჭკუის კოლოფი მარსელინი, რაც არ უნდა მოხდეს, თავისას არ დაიშლის. ფიგარო: მეც ეს მაშინებს. მის ბრწყინვალებას როგორმე აცნობე, რომ საღამოს ბაღში შეხვდები.

სიუზანი: ჩემს იმედზე ხარ?

ფიგარო: რა თქმა უნდა. მერწმუნეთ, ადამიანი, რომელსაც არაფრისგან არაფრის შექმნა არ შეუძლია, წარმატებას ვერასოდეს მიაღწევს და მასზე ლაპარაკიც არ ღირს. მე ასე ვფიქრობ.

სიუზანი: მახვილგონივრული აზრია! გრაფინია: ისევე როგორც გეგმა. გრაფთან პაემანზე გაუშვებთ?

ფიგარო: გრაფს ამის იმედი ნუ ექნება: ვინმეს სიუზანის კაბას გადავაცმევ. აზრზე მოსვლასაც ვერ მოასწრებს, ისე გაებმება მახეში.

სიუზანი: ჩემს კაბას ვის ჩააცმევთ?

ფიგარო: ქერუბინოს.

გრაფინია: ქერუბინო ახლა გზაშია.

ფიგარო: არა მგონია. ნებას მაძლევთ, ჩემს ნებაზე ვიმოქმედო?

სიუზანი: ინტრიგების ხლართვაში ფიგაროს ტოლი არ მოეძებნება.

ფიგარო: ერთი, ორი, სამი ხრიკი ერთმანეთს გადაებმება და გადაეხლართება. მეფის კარის დიდებულად ვარ გაჩენილი. სიუზანი: ამბობენ, რთული ხელობააო. ფიგარო: მიღება, აღება, თხოვნა: აი, სულ ეს არის, რაც არის. ამ სამ სიტყვაშია ხელობის მთელი საიდუმლო.

გრაფინია: ისეა დარწმუნებული წარმატებაში, რომ მეც იმედი მომეცა. ფიგარო: ჩემი მიზანიც ეს არის.

ფიგარი: ესე იგი, რას ამბობდი?

ფიგარო: იმას, რომ სანამ მისი ბრწყინვალება სანადიროდაა, ქერუბინოს გამოგიგზავნით — თმა კარგად დავარცხნეთ და ლამაზად გამოპრანჭეთ, მე კი დავმალავ და თან ჭკუას დავარიგებ. მერე კი, მის ბრწყინვალებას ჩემს დაკრულზე ვაცეკვებ.

მესამე სცენა. სიუზანი, გრაფინია, *ზის.*

გრაფინია, ხელში ფერ-უმარილის ყუთი უკავია: ღმერთო ჩემო, სიუზონ, რას ვგავარ!.. სადაცაა, ის ყმაწვილი მოვა!..

სიუზანი: ქალბატონო, გსურთ, მუდამ თქვენი ხიბლის ტყვეობაში ამყოფოთ? გრაფინია, ფიქრებში წასული სარკეში იცქირება: მე მსურს? აი, ნახავ, რა დღეს დავაყრი!

სიუზანი: მოდით, რომანსი ვამღეროთ. (გო. ტებს გრაფინიას მუხლებზე უდებს.)
გრაფინია: თმაც როგორ ამეწეწა!..
სიუზანი, იცინის: ამ ორ კულულს ზემოთ ავნევ და მორჩა. ახლა უკვე შეგიძლიათ, რამდენიც გნებავთ, იმდენი თათხოთ.
გრაფინია, აზრს იკრებს: რაო, რა თქვით, სულიკო?

მეოთხე სცენა. ქერუბინო, დარცხვენილი, სიუზანი, გრაფინია, *ზის*.

სიუზანი: მობრძანდით, ბატონო ოფიცერო, გელოდებიან!

ქერუბინო, ახლოვდება, კანკალებს: რომ იცოდეთ, როგორ არ მიყვარს, ასე რომ მომმართავენ! წამს მახსენდება, რომ სულ მალე ციხე-დარბაზი უნდა დავტოვო... და ჩემს ნათლიას უნდა დავშორდე.

სიუზანი: კეთილს და მშვენიერს. ქერუბინო, ორივეს: დიახ, დიახ!

სიუზანი, გამოაჯავრებს: "დიახ, დიახ." ზნეკეთილი, ეშმაკურად გრძელწამწამა ყმანვილი! ახლა კი, ჩემო ბულბულო, გრაფინიას რომანსი უმღერეთ!

გრაფინია, ნოტებს გადაშლის: რომანსი ვინ შეთხზა?

სიუზანი: ხედავთ, საკუთარი თავი გასცა: ყაყაჩოსავით გაწითლდა.

ქერუბინო: ქალის გაღმერთება ვინ დაგვიშალა?

სიუზანი, ცხვირთან მუშტს მიუტანს: ახლავე ყველაფერს დავფქვავ... ცრუპენტელავ! გრაფინია: იქნებ, ბოლოს და ბოლოს, გვიმ-ღეროს?

ქერუბინო: ძალიან ვღელავ, ქალბატონო! სიუზანი, სიცილით: აბა, აბა! თუ გრაფინიას თქვენი მოსმენა სურს, ჩემო მოკრძალებულო ავტორო, აკომპანემენტს ახლავე გაახლებთ.

გრაფინია: ჩემო პატარავ, აიღე. (გრაფინია ნოტებს უყურებს. სიუზანი სავარძლის უკან დგას, გრაფინიას მხარზემოდან რვეულს ჩასცქერის და დაკვრას იწყებს. პატარა პაჟი, თვალებდახრილი, გრაფინიას წინ დგას. სცენა ვანდოოს დიდებულ ნახატს, "ესპანელების საუბარს", გვახსენებს.)

რომანსი

პირველი კუპლეტი მირბის, მიმაფრენს მე ჩემი რაში, სულში სიბნელე, სევდად ჩაღვრილი ტრიალი ველი, არცა რამ ბუჩქი, მიშვებული აქვს მერანს აღვირი...

მეორე კუპლეტი მიშვებული აქვს მერანს აღვირი, არ ამცდა ტანჯვა, არ ამცდა გვემა და მწარე ფიქრი გამიჯდა ტვინში: მე მიმატოვა ნათლიამ ჩემმა.

მესამე კუპლეტი მე მიმატოვა ნათლიამ ჩემმა, ტანჯვამ დაატყო ჩემს გულს იარა, ხეზე დავწერე სახელი მისი და... ჰა, ხელმწიფემ ჩამოიარა.

მეოთხე კუპლეტი
და... ჰა, ხელმწიფემ ჩამოიარა;
მე კი მორჩილი და უბრად მდგარი,
ვუსმენ დედოფლის ეშმაკურ კითხვას:
"ნეტავ, რა სევდამ გქნა ამდაგვარი?"

მეხუთე კუპლეტი

"ნეტავ, რა სევდამ გქნა ამდაგვარი, ხომ არ დაკარგე შეყვარებული?" და მე ვპასუხობ: "რამ გამახაროს? ნათლიას ტრფობამ დანაცრა გული."

მეექვსე კუპლეტი
ნათლიას ტრფობამ დანაცრა გული,
გავიჭერ ველად, მარტოდ მარები."
ის კი მპასუხობს: "დასძლიე სევდა,
მაღალ ღმერთს ვფიცავ, დაგეხმარები."

მეშვიდე კუპლეტი "მაღალ ღმერთს ვფიცავ, დაგეხმარები! დაე, ვერ გძლიოს ურვამ და წყენამ, ჰა, შენ, ელენე, ტურფა ასული, ერთობა თქვენი აკურთხოს ზენამ!"

> მერვე კუპლეტი თქვენი აკურთხოს

"ერთობა თქვენი აკურთხოს ზენამ!" და მე პასუხად: "ოი, სირცხვილო, ჩემს სათნო სატრფოს ვით ვუღალატო... მზად ვარ გამოგყვე, მოველ სიკვდილო!"

გრაფინია: ჭეშმარიტ გრძნობას რომ უხდება, სწორედ ისეთი გულწრფელობაა! სიუზანი, გიტარასსავრძელზე დებს: გრძნობას რაც შეეხება, ყმაწვილო... ჰო, მართლა, ბა-ტონო ოფიცერო, მინდა იცოდეთ, რომ დღე-ვანდელი საღამოს მხიარულად გატარებას ვაპირებთ და ამიტომ გვსურს, ამთავითვე ვიცოდეთ, მოგიხდებათ თუ არა ჩემი კაბა? გრაფინია: არა მგონია.

სიუზანი, გვერდით ამოუდგება: ერთი სიმალლის ვართ. ჯერ ერთი, მოსასხამი გაიხადეთ. (ღილებს უხსნის.)

გრაფინია: ვინმემ რომ შემოგვისწროს? სიუზანი: რამე ცუდს ვაკეთებთ? კარს ჩავ-კეტავ. (კარისკენ გარპის.) ახლა ქუდზე ვიფიქროთ.

გრაფინია: აი, იქ, ტუალეტის მაგიდაზე, ჩემი ჩაჩი დევს. (სიუზანი ტუალეტის ოთახში გადის.)

მეხუთე სცენა. ქერუბინო, გრაფინია, ზის.

გრაფინია: მეჯლისამდე, გრაფს არ ეცოდინება, რომ თქვენ ციხე-დარბაზში იმყოფებით. მერე ავუხსნით, რომ სანამ სამსახურში გამწესების ბრძანებას ამზადებდნენ, ვიფიქრეთ, რომ... ქერუბინო, ფურცელს აჩვენებს: არაფერი გამოგვივა. ბრძანება მაქვს, აი ისიც! გრაფმა ბაზილის ხელით გადმომცა.

გრაფინია: როგორ მოასწრო? წუთსაც არ გიტოვებთ. (კითხულობს ბრძანებას.) ისე ჩქარობდნენ, რომ ბეჭდის დასმა დაავიწყდათ.

მეექვსე სცენა. ქერუბინო, გრაფინია, სიუზანი

სიუზანი, გამოდის, ხელში ჩაჩი უკავია: ბეჭედი? რა ბეჭედი ახსენეთ?

გრაფინია: ბრძანების ბეჭედი.

სიუზანი: ბრძანება მზად არის?

გრაფინია: საქმეც ეს გახლავთ! ჩემი ჩაჩია? სიუზანი, გრაფინიას გვერდით ჯდება: დიახ, ყველაზე ლამაზი შევარჩიე. (ღიღინებს, ხელ-ში ქინძისთავები უკავია.)

აბა, ასე, აბა, ისე, მოდი ერთი, კიდევ გნახო, მეგობარო, ნუ იბნევი, კარგად უნდა დაგვენახვო.

(ქერუბინო სიუზანის წინ ჩაიმუხლებს, ქალი თმას უვარცხნის.)

ქალბატონო! ხედავთ, რა ლამაზად გამოიყურება! **გრაფინია**: საყელო შეუსწორე, ქალისას დაამსგავსე.

სიუზანი, საყელოს უსწორებს: ესეც ასე... ერთი ამ ღლაპს დამიხედეთ, რა კარგი ქალიშვილი გამოვიდა! (ნიკაპზე ხელს ჰკიდებს.) კარგი, კეთილი ინებეთ და იმყოფინეთ ამდენი
სილამაზე, მეტისმეტი არ მოგივიდეთ!
გრაფინია: რას აუხირდი, სიუზან?! სახელოები აუწიე, მანჟეტები გამოუჩინე! (სახელოებს უწევს.) ხელზე რა უკეთია? ბაფთა?
სიუზანი: თანაც თქვენი! მიხარია, რომ დაინახეთ. გავაფრთხილე, ავდგები და გრაფინიას ყველაფერს ვუამბობ-მეთქი. მისი
ბრწყინვალება რომ არ შეგვსწრებოდა,
ნამდვილად წავართმევდი: ჩემზე ძლიერი
არ უნდა იყოს!

გრაფინია: ბაფთაზე სისხლის ლაქებია. (*ბაფთას მოიხსნის*.)

ქერუბინო, შეცბუნებული: დილით, აქეთ რომ მოვდიოდი, ცხენს ვკაზმავდი: უცებთავი გააქნია და აღვირმა ხელი გამიკაწრა. გრაფინია: მერედა, ბაფთით ჭრილობის გადახვევა სად გაგონილა?

სიუზანი: თანაც მოპარული ბაფთით. აბა ერთი ვნახოთ, იმ აღვირმა თუ რაღაცამ... ამის არაფერი მესმის... ო, რა თეთრი მკლავებია! ქალისას მიუგავს! ჩემზე თეთრიც კია! აბა, ერთი შეხედეთ, ქალბატონო! (ქერუბინოს ხელს თავისას ადარებს.)

გრაფინია, ცივად: ენის ტარტალს გიჯობს, ტუალეტის ოთახიდან სალბუნი მოიტანო. (სიუზანი სიცილით ქერუბინოს კეფაზე ხელს წამოარტყამს. ქერუბინო იატაკზე ორივე ხელით ეცემა. სიუზანი ტუალეტის ოთახში გადის.)

მეშვიდე სცენა. ქერუბინო, *მუხლებზე* ღგას, გრაფინია, *ზი*ს.

გრაფინია, მდუმარედ ათვალიერებს ბაფთას. ქერუბინო თვალს არ აშორებს ქალს: ამ ბაფთის გამო, ჩემო ბატონო... ჩემი საყვარელი ფე-რია... მეწყინა, რომ დავკარგე...

მერვე სცენა. ქერუბინო, *მუხლებზე* დგას, გრაფინია, ზის, სიუზანი

სიუზანი, შემოდის: ხელი არ შევუხვიოთ? (გრაფინიას სალპუნს და მაკრატელს აწოდებს.) გრაფინია: კაბის მოსატანად რომ გახვალ, სხვა ჩაჩის ბაფთა გამოიყოლე. (სიუზანი გადის, ქერუბინოს მოსასხამიც თან მიაქვს.)

მეცხრე სცენა. ქერუბინო, მუხლებზე დგას, გრაფინია, ზის.

ქერუბინო, თვალებს ხრის: ის ბაფთა, რომელიც წამართვით, ჭრილობას მყისვე მომიშუშებდა.

გრაფინია: ეს როგორ? (უჩვენებს სალბუ6ს.) აი, ეს მართლაც გიშველით.

ქერუბინო, ენის ბორძიკით: ბაფთა, რომელიც... რომლითაც თმას იკრავდით... ანდა ის, რომელიც... ერთხელ მაინც შეხებია ადამიანის კანს...

გრაფინია: სრულიად უცხო ადამიანის კანიც რომ იყოს? ისიც მყისვე პირს უკრავს ჭრილობას? ასეთი რამ ადრე არ გამიგია, ღმერთმანი. შესამოწმებლად ამ ბაფთას, ხელზე რომ გეკეთათ, დავიტოვებ და რომელიმე მოახლემ თითი თუ გაიკაწრა, აი, მაშინ გამოვცდი.

ქერუბინო, ნაღვლიანი ხმით: ბაფთა თქვენთან დარჩება, მე კი მივემგზავრები. გრაფინია: ოდესმე ხომ დაბრუნდებით?
ქერუბინო: ო, რა უბედური ვარ!
გრაფინია, გულაჩუყებული: ტირით? იმ წყეული ფიგაროს გამოსამშვიდობებელი
სიტყვის ბრალია!
ქერუბინო, გზნებით: რარიგ ვნატრობ იმ სა-

ქერუბინო, განებით. რასიგ ეაატი რა მან ბედისწერო წუთის დადგომას, რომელიც მიწინასწარმეტყველა! რომ ვიცოდე, ახლავე თქვენ წინაშე სულს განვუტევებ, გავბედავდი, ბაგეებს შევხსნიდი და...

გრაფინია, ცხვირსახოცით ცრემლებს იმშრალებს, სიტყვას აწყვეტინებს: იყუჩეთ, იყუჩეთ, ბალღო! ნურას იტყვით, საღ გონებას მოუხმეთ! (ისმის კაკუნი. ხმამაღლა) ვინ გვეახლა?

მეათე სცენა. ქერუბინო, გრაფინია, გრაფი,*სცენის გარეთ*

გრაფი, კულისებიდან: რატომ ჩაიკეტეთ? გრაფინია, დაბნეული წამოდგება: ჩემი ქმა-რია! (ქერუბინოს, ისიც ფეხზე დგება.) მოსას-ხამი არ გაცვიათ, შიშველი მკლავები და მოშიშვლებული მკერდი გიჩანთ; მე დათქვენ მარტო, ასეთი სანახავი, მერე კიდევ

ის ანონიმური წერილი, დაბოლოს, მისი ეჭვიანობა! ღმერთო, შენ შეგვეწიე! გრაფი, კულისებიდან: კარს რატომ არ მიღებთ?

გრაფინია: საქმე ის გახლავთ, რომ ოთახში მარტო ვარ.

გრაფი, სცენის მიღმა: მარტო? ვიღაცას ელაპარაკებოდით.

გრაფინია, აყოვნებს: რა თქმა უნდა, თქვენ. ქერუბინო, თავისთვის: მას შემდეგ, რაც გუშინ საღამოს და დღეს დილით მოხდა, უეჭველად, ადგილზევე მომითავებს ხელს!

მეთერთმეტე სცენა. გრაფინია, მარტოა, ტუალეტის კარიდან გასაღებს გამოაძრობსდა კარისკენ გარბის.

გრაფინია: ო, რა დაუდევრობაა. სიფრთხილე სულ დავივინყე!

მეთორმეტე სცენა. გრაფი, გრაფინია

გრაფი, გაღიზიანებული: ადრე ოთახში არ იკეტებოდით! გრაფინია, შეცბუნებული: მე... ჰო, იცით, სიუზანთან ერთად კაბებს ვარჩევდი... ეს-ეს არის გავიდა.

გრაფი, გამომცდელადშესცქერის: თქვენი გამომეტყველება, თქვენი ხმა — ყოველივე მოწმობს, რომ აფორიქებული ბრძანდებით. გრაფინია: ამაში გასაოცარი არაფერია... სრულიად არაფერი... მერწმუნეთ... თქვენზე ვსაუბრობდით... გიმეორებთ, სიუზანი ეს-ეს არის ოთახიდან გავიდა...

გრაფი: ჩემზე ლაპარაკობდით?.. ნადირობა შევწყვიტე, რადგან ერთმა გარემოებამ შემაშფოთა. ცხენზე რომ ვჯდებოდი, წერილი გადმომცეს. ყურადღებით არ წამიკითხავს, თუმცა... გუნება შემეცვალა.

გრაფინია: ასეთი რა მოხდა, გრაფ? რა წერილზე ლაპარაკობთ?

გრაფი: უნდა ვალიარო, გრაფინია, რომ თქვენ, ან მე, ან ორივეს ერთად, ირგვლივ ბოროტი ადამიანები გვახვევია! წერილით მატყობინებდნენ, რომ დღის განმავლობა-ში მავანი, ვინც აქედან შორს მეგულება, თქვენთან შეხვედრას ეცდება...

გრაფინია: ვინც უნდა იყოს ეს თავხედი, აქ შემოსვლას ადვილად ვერ შეძლებს; გადავწყვიტე, მთელი დღე ოთახიდან ფეხი არ გამოვდგა.

გრაფი: სიუზანის ქორწინება?

გრაფინია: ფეხს არ მოვიცვლი-მეთქი, უქეიფოდ ვარ.

გრაფი: გაგვიმართლა, რომ ექიმიც აქვეა. (ქერუბინო ტუალეტის ოთახში სკამს წამ<mark>ოედება.)</mark> ეს რა ხმაურია?

გრაფინია, დაბნეული: რა ხმაური? გრაფი: ვიღაცამ სკამი ააყირავა.

გრაფინია: მე... მე არაფერი გამიგია.

გრაფი: გეტყობათ, რაღაცამ შეგაფიქრია-6ათ.

გრაფინია: შემაფიქრიანა? მაინც რამ? გრაფი: ტუალეტის ოთახში ვიღაც <mark>იმალე-</mark> ბა.

გრაფინია: ჩუუ... ვინ შეიძლება იყოს? გ**რაფი**: სწორედ ამას გეკითხებით. მე ესეს არის შემოვედი.

გრაფინია: ვინ?.. ვინ?.. ეტყობა, სიუზანი ოთახს ალაგებს.

გრაფი: თქვენ არ თქვით, თავის ოთახში გავიდაო?

გრაფინია: შეიძლება... იქ, შეიძლება... აქ... არ ვიცი.

გრაფი: თუკი სიუზანია, თქვენ რატომღა

ღელავთ?

გრაფინია: ჩემი მოახლის გამო რატომ უნ-

ღა ვღელავდე?

გრაფი: არ ვიცი, მოახლის გამოა თუ არა, მაგრამ იმას, რომ აღელვებული ხართ, წყალი არ გაუვა.

გრაფინია: ეს გოგო, უეჭველია, თავგზას გიბნევთ. მასზე უფრო მეტს ფიქრობთ, ვიდრე ჩემზე.

გრაფი, ამრეზით: დიახ, მასზე ფიქრი ისე ამეკვიატა, რომ მსურს, სასწრაფოდ ვიხილო. გრაფინია: თუ არ ვცდები, მსგავსი სურვილი ხშირად გეუფლებათ... მაგრამ, თქვენს ეჭვებს რაც შეეხება, ამისთვის არავითარი საფუძველი არ გაქვთ...

მეცამეტე სცენა. გრაფი, გრაფინია, სიუზანი, შემოაქვს კაბა და კარს ხურავს.

გრაფი: ...მით უფრო ადვილად მოვიშორებ. (ტუალეტის ოთახისკენ იხედება და ყვირის.) გამოდით, სიუზან, გიბრძანებთ! (სიუზანი საწოლთან დგება.)

გრაფინია: თითქმის შიშველია, გრაფ. განა შეიძლება, ასე უხეშად შემოიჭრათ ქალების ოთახში? იმ კაბას იზომავდა, ქორწილისთვის რომ ვაჩუქე. თქვენი ნაბიჯების ხმა გაიგონა და გაიქცა.

გრაფი: გამოსვლის თუ ეშინია, ლაპარაკს ვინ უშლის? (ოთახისკენ მიბრუნდება.) მიპა-სუხეთ, სიუზან, ოთახში ხართ? (ამ სიტყვე-ბის გაგონებაზე, შუა ოთახში მდგომი სიუზანი საწოლის ჩარდახის ქვეშ იმალება.)

გრაფინია, ტუალეტის ოთახისკენ მიპრუნდება: სიუზან! პასუხის გაცემას გიკრძალავთ! (გრაფს) გაუგონარი ტირანიაა!

გრაფი, ტუალეტის ოთახისკენ გარბის: როგორც გენებოთ! არაფრად მენაღვლება, ჩაცმულია თუ არა. რადგან ხმას არ იღებს, თვალს მაინც შევავლებ.

გრაფინია, დგება გრაფსა და ოთახის კარსშორის: სხვაგან ვერაფერს დაგიშლიდით, მაგრამ იმედი მაქვს, ჩემს ოთახში...

გრაფი: მეკი იმედი მაქვს, რომ ბოლოს და ბოლოს, გავიგებ, ვინ არის ეს იდუმალი სიუზანი. გასაღების მოთხოვნას, ვფიქრობ, აზრი არ აქვს. ისღა დამრჩენია, კარის შესანგრევად ვინმეს მოვუხმო. ჰეი! მომხედეთ ვინმემ! გრაფინია: სად გაგონილა, უბრალო ეჭვის გამო მთელი ჯალაბობის შეყრა და ასეთი

აურზაურის ატეხვა? მთელი ციხე-დარბაზის დასაცინი გავხდებით!

გრაფი: სწორი ბრძანდებით, გრაფინია. გრაფი: სწორი ბრძანდებით, გრაფინია. სხვების გარეშეც იოლად გავალ ფონს. ახლა წავალ და რაც საჭიროა, იმას მოვიტან. (კარისკენ მიდის, მაგრამ წამსვე უკან ბრუნდება.) თუმცა აქ ყველაფერი ხელუხლებელი უნდა დარჩეს. ამიტომ იქნებ, კეთილი ინებოთ და ზედმეტი ხმაურის გარეშე, რომელიც არც თქვენ გიყვართ, თან წამომყვეთ? ვფიქრობ, ასეთ წვრილმან თხოვნაზე უარს არ მეტყვით.

გრაფინია, შეცბუნებული: რას ამბობთ, გრაფ, გაძალიანებას არ ვაპირებ!

გრაფი: ჰო, მართლა, ქალების ნახევარში გამავალი კარი დამავიწყდა! იმასაც დავ-კეტავ და თქვენც ჩემ წინაშე პირნათელი იქნებით. (კარს კეტავს და გასაღებს იტოვებს.) გრაფინია, თავისთვის: ღმერთო! ეს როგორ ვერ მოვისაზრე!

გრაფი, ბრუნდება: მაშ ასე, კარი ჩავკეტე, ახლა კი ნება მომეცით, მკლავი შემოგთავაზოთ. (ხმამაღლა) აი, ის სიუზანი კი, რომელიც ტუალეტის ოთახშია გამოკეტილი, მელოდოს! როდესაც დავბრუნდები, სეირს მაშინ ვიხილავთ, მცირე სასჯელს არ ვაკმარებ...

გრაფინია: მართალი თუ გნებავთ, გრაფ, აღმაშფოთებელი საქციელია. (გრაფს მიჰყავს და კარს ხურავს.)

მეთოთხმეტე სცენა. სიუზანი, ქერუბინო

სიუზანი, ჩარდახიდან გამოდის, ტუალეტის ოთახთან მიირბენს და საკლიტეში ლაპარაკობს: გამიღეთ, ქერუბინო, იჩქარეთ, სიუზანი ვარ. კარი გააღეთ და გამოდით! ქერუბინო, გამოდის: სიუზან, ეს რა უბედუ-

რებაა ჩემს თავს?!

სიუზანი: ახლავე მოშორდით აქაურობას! ქერუბინო, დაპნეული: სად წავიდე?

სიუზანი: სადაც გენებოთ, მხოლოდ წადით!

ქერუბინო: არსად რომ არ მიმესვლება? სიუზანი: იმ შემთხვევის შემდეგ გრაფი არ დაგვინდობს, არც თქვენ დაგაყრით კარგ დღეს და არც ჩვენ. ფიგაროსთან გაიქეცით და ყოველივე უამბეთ...

ქერუბინო: მგონი, ბაღში გამავალი ფანჯარა მაღალი არ არის... (მირპის და გადაიხედავს.) სიუზანი, შეძრწუნებული: მთელი სართუ-ლია! არც იფიქროთ! საბრალო გრაფინია! მერედა, ჩემი ქორწილი? ღმერთო ჩემო! ქერუბინო, ბრუნდება: ფანჯარა ყვავილ-ნარს გადაჰყურებს. რამდენი ბუჩქის გას-რესა მომიწევს.

სიუზანი, აკავებს: დაიმტვრევით!
ქერუბინო, აღტაცებით: აბრიალებულ კოცონშიც გადავეშვებოდი, სიუზან, ოღონდ
კი მას არაფერი დაუშავდეს... ეს კოცნა კი
ბედნიერების მომტანი იქნება. (სიუზანს
კოცნისდაფანჯრიდან ხტება.)

მეთხუთმეტე სცენა. სიუზანი, *მარტო*ა.

სიუზანი, შეძრწუნებული სავარძელში ეცემა, თავსსძლევს, ფანჯარასთან მიდის და მყისვეუკან ბრუნდება: კვალიც კი არსად ჩანს. ნამდვილი ყაჩაღანაა! ვერც სილამაზეს დაუწუნებ და ვერც მოქნილობას! მაგარი ქალების მუსუსი დადგება... ახლა კი უკან უნდა დავბრუნდე! (ტუალეტის ოთახში შედის.) თქვენო ბრწყინვალებავ, თუკი გსიამოვნებთ, შეგიძლიათ ტიხარი შემოამტვრიოთ, მე კისიტყვასაც ვერ მათქმევინებთ.

მეთექვსმეტე სცენა. გრაფი და გრაფინია, ოთახში შემოდიან.

გრაფი, სავარძელზე მარწუხს აგდებს: ყოველივე ისეა, როგორც დავტოვეთ. სანამ კარს შევანგრევ, გირჩევთ, კიდევ ერთხელ იფიქროთ შესაძლებელ შედეგებზე. უმჯობესია, კარი თვითონ გამილოთ.

გრაფინია: რა საშინელებაა, გრაფ, როდესაც უცნაური ხუშტურის გამო, ცოლსა და
ქმარს შორის ბზარი ჩნდება! თქვენი ველური საქციელი ჩემდამი სიყვარულით რომ
იყოს ნაკარნახევი, მიუხედავად ყველაფრისა, გაპატიებდით, ჩემს შეურაცხყოფასაც შეგინდობდით. ვერ წარმომიდგენია,
როგორ შეიძლება აღზრდილმა და განსწავლულმა ადამიანმა, ცრუ ამპარტავნობის
გამო ცოფები ყაროს.

გრაფი: მნიშვნელობა არა აქვს, სი<mark>ყვარუ-</mark> ლია თუ ცრუ ამპარტავნობა. კარი გამიღეთ, თუ არადა...

გრაფინია, უძალიანდება: შეჩერდით, გრაფ, გთხოვთ! ნუთუ ფიქრობთ, რომ ჩემს მოვალეობას ოდესმე ვუღალატებ? გრაფი: რაც გნებავთ, ის იფიქრეთ, ქალბატონო. მე კი ხელს ნუ მიშლით გავიგო, ვინ იმყოფება იმ ოთახში.

იმყოფება იმ ოსააბი... გრაფინია, დაბნეული: ასე იყოს, გრაფ, ნახავთ! მშვიდად მომისმინეთ...

გრაფი: ესი იგი, სიუზანი იქ არ არის? გრაფი: ესი იგი, სიუზანი იქ არ არის? გრაფინია, გაუბედავად: ყოველ შემთხვევა-გრაფინია, თქვენთვის საფრთხეს არ ში ეს კაცი... თქვენთვის საფრთხეს არ წარმოადგენს... ერთი ოინი მოვიგონეთ... მერწმუნეთ, სრულიად უბოროტო... დღე-ვანდელი საღამოსთვის... გეფიცებით...

გრაფი: ფიცს მაძლევთ? გრაფინია – ...არც მას და არც მე თქვენი შეურაცხყოფა აზრადაც არ მოგვსვლია. გრაფი: "არც მას, არც მე". მამაკაცს გულისხმობთ?

გრაფინია: ბიჭია, გრაფ.

გრაფი: ვინ არის?

გრაფინია: გამხელას ვერ ვბედავ.
გრაფი, განრისხებული: მოვკლავ!
გრაფინია: ღმერთი არ გაპატიებთ!
გრაფი: სიმართლე გამიმხილეთ!
გრაფინია: ეს... ეს პატარა... ქერუბინოა.
გრაფი: ქერუბინო? თავხედი! აი, თურმე

ანონიმურ წერილს!

გრაფინია, ხელებს მკერდთან მიიტანს:

გრაფი, ფეხებს აბაკუნებს; თავისთვის: ყველგან ეს წყეული პაჟი მეჩხირება! (ხმამაღლა) კარი გააღეთ, გრაფინია, ახლა ხომ ყველაფერი ვიცი. ასე არ აღელდებოდით დილით, მასთან გამომშვიდობებისას... როდესაც ვუბრძანებდი, მაშინ გაემგზავრებოდა, სიუზანზეც არ შეთხზავდით ნაირ-ნაირ ზღაპრებს და არც პაჟს დაიცავდით ესოდენი მზრუნველობით, ყოველივე ამაში რაღაც ორჭოფული რომ არ იყოს.

გრაფინია: ეშინოდა, რომ გაუბრაზდებოდით, გრაფ.

გრაფი, განრისხებული, ტუალეტის ოთახისკენ გაჰყვირის: გამოდი, უხამსო ლაწირაკო! გრაფინია, გრაფს წელზე ხელს მოხვევს და ცდილობს განზე გაიყვანოს: გრაფ! ასეთ განრისხებულს რომ გხედავთ, მეშინია, რამე უბედურება არ აუტეხოთ! გთხოვთ, ნუ აჰყვებით ამაო ეჭვებს და თუკი უცნაურად გამოწყობილი მოგეჩვენათ...

გრაფი: უცნაურად გამოწყობილი? გრაფინია: დიახ, გადაწყვიტა ქალის სამოსი ჩაეცვა: თავზე ჩემი ჩაჩი, მოკლე ზედაწელი, მოსასხამის გარეშე, მოღიავებული ყელი, დაკაპიწებული სახელოები. აპირებ-

და მოეზოძა...
გრაფი: და თქვენ მასთან ერთად ოთახში გრაფი: და თქვენ მასთან ერთად ოთახში დარჩენა არჩიეთ, უღირსო მეუღლევ! დი-დარჩენა არჩიეთ ამ ოთახში ყოფნა. მა-დი ხანი მოგიწევთ ამ ოთახში ყოფნა. მა-ნამდე კი იქიდან იმ თავხედს გამოვუშვებ ნამდე კი იქიდან იმ თავხედს გამოვუშვებ და ვუბრძანებ, ამიერიდან თვალით არ და-მენახოს!

გრაფინია, ხელებს მაღლა აღაპყრობს და მუხლებზე ეცემა: გევედრებით, ბავშვი შეიცოდეთ! თავს ვერ ვაპატიებ, მისი უბედურების მიზეზი თუ გავხდები...

გრაფი: თქვენი შეშფოთება კიდევ მეტად ამძიმებს მის დანაშაულს.

გრაფინია: ბრალი არაფერში მიუძღვის, გამგზავრებას აპირებდა, მე შევაყოვნე. გრაფი: წამოდექით! უკან დაიხიეთ!... სხვის მაგივრად თხოვნა უპატიებელი თავხედო-ბაა!

გრაფინია: ნება თქვენია, გრაფ! გვერდზე მივდგები, ტუალეტის ოთახის გასაღებსაც გადმოგცემთ, მაგრამ ჩვენი სიყვარულის სახელით, ერთს გთხოვთ...

გრაფი: ჩვენი სიყვარულის ორგულო!

გრაფინია, დგება და ხელებს უწვდის: შემპირდით, რომ ბიჭს არას დაუშავებთ. დაე, მთელი თქვენი რისხვა მე დამატყდეს თავს, თუკი თქვენ წინაშე თავს ვერ გავიმართლებ!.. გრაფი, გასაღებს გამოართმევს: აღარაფრის მოსმენა არ მსურს.

გრაფინია, თვალებზე ცხვირსახოცს მიიდებს, სავარძელში ჩაეშვება: ღმერთო, საბრალოს დასაღუპად ნუ გასწირავ!

გრაფი, კარს გააღებს და წამში უკან იხევს: სიუზან!

მეჩვიდმეტე სცენა. გრაფინია, გრაფი, სიუზანი

სიუზანი, სიცილით გამოდის ოთახიდან: "მოვკლავ, მოვკლავ!" თუ ასეა, მოკალით ეს აუტანელი პაჟი!

გრაფი, თავისთვის: გავბითურდი! (გრაფინიას უყურებს, რომელიც ჯერ კიდევ ვერ გამორკვეულა.) თქვენ რაღამ გაგაოცათ? თავს ისე მაჩვენებთ, თითქოს გაოცებული ბრძანდებით!.. შეიძლება იქ მარტო არ იყო? (გადის ტუალეტის ოთახში.) **მეთვრამეტე სცენა**. გრაფინია, *ზის*, სიუზანი

სიუზანი, გრაფინიასთან მიირბენს: დაწყნარდით, ქალბატონო, მისი კვალიც კი არსად ჩანს. გადახტა...

გრაფინია: სიკვდილს ცოტა დამაკლდა! .

მეცხრამეტე სცენა. გრაფინია, *ზის*, სიუზანი, გრაფი

გრაფი, დარცხვენილი გამოდის ტუალეტის ოთახიდან. ცოტა ხნის დუმილის შემდეგ: გრაფინია,
ამჯერად შევცდი. თქვენ, ქალბატონო...
ბრწყინვალედ შეასრულეთ თქვენი როლი.
სიუზანი, მხიარულად: ჩემზე რას იტყვით,
თქვენო ბრწყინვალებავ? (გრაფინია მლელვარებასმალავს, პირზე ცხვირსახოცი აქვს აფარებული.)
გრაფი, უახლოვდება: მაშ ასე, გრაფინია, გამოდის, უბრალოდ, ერთობოდით?
გრაფინია, თანდათან მშვიდდება: რატომაც
არა, გრაფ. გართობას წინ რა უდგას?
გრაფი: საზარელი ხუმრობაა! და მერე რისთვის?

გრაფინია: განა თქვენი გიჟური გამოხტომები მიტევებას იმსახურებს?

გრაფი: როდესაც საქმე ლირსების დაცვას ეხება, ამას გამოხტომას ვერ უწოდებ.

გრაფინია, უფრო მეტად დარწმუნებული ტონით: ნუთუ იმიტომ გავხდი ცხოვრების გზაზე თქვენი თანამგზავრი, რათა გამუდმებით ამეტანა გულცივობა და ეჭვიანობა, რომელთაც ესოდენი წარმატებით უთანხმებთ ერთურთს?

გრაფი: გრაფინია, რა სასტიკი ბრძანდებით!

სიუზანი: სეირს მაშინ ნახავდით, გრაფინიას რომ არ გადაერწმუნებინეთ, შინამოსამსახურეებს ნუ შეყრითო.

გრაფი: სწორად ამბობ... ჩემი სიტყვები უკან მიმაქვს... დამნაშავე ვარ და ძალიან მრცხვენია...

სიუზანი: აღიარეთ, თქვენო ბრწყინვალებავ, რომ ახია თქვენზე, ასე მოგიხდებათ! გრაფი: როდესაც გეძახდი, ოთახიდან რატომ არ გამოხვედი, ეშმაკუნავ?

სიუზანი: ფაციფუცით ვიცვამდი, ვჩქარობდი – ქინძისთავების შეკვრას ვერ ავუდიოდი. ასე რომ, მისი ბრწყინვალება გრაფინია სრულიად მართალი იყო, გამოსვლას

რომ მიშლიდა. გრაფი: ჩემს შეცდომებს ცხვირში ნუ მჩრი, გიჯობს, გრაფინიასთან შემარიგო.

გიჯობს, გოაფობია გრაფ. ასეთ წყენას ადვიგრაფინია: არა, გრაფ. ასეთ წყენას ადვილად ვერ დავივიწყებ. დედათა მონასტერში აღვიკვეცები. ვხედავ, დრომ მიწია.

ი აღვიკეეცების და და მემელევით? ერთხეგრაფი: ასე ადვილად შემელევით? ერთხელაც არ დაინანებთ?

სიუზანი, გრაფინიას: დარწმუნებული ვარ, განშორებისას ცხარე ცრემლებით იტირებთ.

გრაფინია: დაე, ასე იყოს, სიუზან, მაგრამ პატიებას მონატრება მირჩევნია. წყენას ასე აღვილად ვერ დავივიწყებ.

გ**რაფი**: როზინ!

გრაფინია: მე ის როზინი აღარ ვარ, რომელსაც ერთ დროს თავს ევლებოდით და
სიყვარულს ეფიცებოდით. ახლა გრაფ ალმავივას გასაცოდავებული ცოლი ვარ, მუდამ სევდიანი, მიტოვებული ქმრისგან,
რომელსაც აღარ ვუყვარვარ.

სიუზანი: ქალბატონო!

გრაფი, *ვედრებით*: შემიბრალეთ! გრაფინია: მე ვინ შემიბრალებს?

გრაფი: მაგრამ ის წერილი, რომელმაც ტვინი ამირია?

გრაფინია: მე წინააღმდეგი ვიყავი.

გრაფი: გამოდის, ყველაფერი იცოდით?

გრაფინია: ეს თავქარიანი ფიგარო...

გრაფი: ფიგარო რა შუაშია?

გრაფინია: წერილი ბაზილს გადასცა.

გრაფი: ბაზილმა მითხრა, ვიღაც გლეხმა მოიტანაო. დამაცადე, ფლიდო მომღერალო, მოღალატევ, ყველაფერს გაზღვევინებ!

გრაფინია: პატიებას ითხოვთ, სხვებს კი არ პატიებთ: ასეთები ხართ მამაკაცები! ყველაფრის წერილისთვის დაბრალება და თქვენი პატიება რომ შემეძლოს, წამსვე საყოველთაო ამინისტიას მოვითხოვდი. გრაფი: რა გაეწყობა! თანახმა ვარ, გრაფინია. მაგრამ, ეს დამამცირებელი შეცდომა როგორ გამოეასწორო?

გრაფინია, დგება: ორივესთვის დამამცირებელი.

გრაფი: არა, არა, მხოლოდ ჩემთვის, თქვენ ბრალი არაფერში მიგიძღვით. ერთს ვერ ვხვდები: როგორ ახერხებთ ქალები, მყისვე ალღო აუღოთ ვითარებას და შესაფერი

სიტყვები მოძებნოთ?! ლოყები აგიჭარხლდათ, ცრემლიც დაღვარეთ... შეცბუნებული იერი მიიღეთ... ახლაც გატყვიათ სა-

გრაფინია, ცღილობს გაიცინოს: თუ გავწითლდი, თქვენი ეჭვიანობის გამო. მაგრამ მამაკაცებს არ ძალუძთ უსამართლოდ შეურაცხყოფილი უმანკო სულის ჭეშმარიტი აღშფოთება სამართლიანად ბრალდებული აღამიანის დაბნეულობისგან განასხვავონ. გრაფი, ლიმილით: ნახევრად შიშველ პაჟზე რაღას იტყვით?

გრაფინია, სიუზანზე მიუთითებს: თქვენ წინაშეა. ყოველივე ამისგან ხეირი ნახეთ, ხომ ასეა? მერე კიდევ, პაჟთან შეხვედრას არასოდეს გაურბოდით.

გრაფი, იცინის: ხვეწნა-მუდარას და ყალბ ცრემლებს რაღა ვუყოთ?

გრაფინია: გინდათ გამაცინოთ, მე კი სულაც არ მეცინება.

გ**რაფი**: მე კი წარმოვიდგინე, რომ დიპლომატიაში ერთობ გაწაფული ვარ; ვერ მოგართვეს, – ბავშვივით გამაცურეთ, მეფეს თქვენ უნდა გაეგზავნეთ დესპანად ლონდონში! ეტყობა მშვენიერი სქესი ზედმიწევნით დაეუფლა თვალთმაქცობის ხელოვნებას! ასე რომ არა, მსგავს სიმაღლეებს ვერ დალაშქრავდით!

გრაფინია: ამისკენ თქვენ გვიბიძგებთ. სიუზანი: სიტყვაზე გვენდეთ და ჩვენი პატიოსნება გამოსცადეთ.

გრაფინია: მოდი მოვრჩეთ, გრაფ. შეიძლება, ზედმეტი მომივიდა, მაგრამ კარგი იქნება, თუ ჩემს მიმტევებლობას თქვენც ფეხს აუწყობთ.

გრაფი: კიდევ ერთხელ გამიმეორეთ, რომ მპატიებთ.

გრაფინია: განა მე ეს ვთქვი, სიუზან? სიუზანი: მე არაფერი გამიგონია, ქალბატონო.

გრაფი: ბოლოს და ბოლოს, გამოიმეტეთეს სიტყვა!

გრაფინია: ლირხართ კი ამად, უსულგულო ადამიანო?!

გრაფი: თქვენ წინაშე თავდახრილი იმიტომ ვდგავარ, რომ საკუთარი შეცდომა შევიგნე. სიუზანი: როგორ იფიქრეთ, რომ ქალბატონის ოთახში უცხო მამაკაცი იმალებოდა? გრაფი: ამისთვის საკმაოზე მეტად დავისაჯე!

სიუზანი: არ უჯერებთ გრაფინიას, რომელიც გიმტკიცებთ, რომ ტუალეტის ოთახში მისი მოახლეა.

გრაფი: სიუზან! ნუთუ ასეთი შეუბრალებელი ბრძანდებით?

აელი იოიადეგრაფინია: ო, სიუზან, რა სუსტი ქალი ვყოგრაფინია: ო, სიუზან, რა სუსტი ქალი ვყოფილვარ! რა მაგალითს გაძლევ? (გრაფს ხელს გაუწვდის.) მოდი და დაუჯერე ქალის რისხვას!

სიუზანი: ასეც უნდა იყოს, ქალბატონო, მამაკაცებს უნდა შევურიგდეთ! (გრაფი ხელზე ეამბორება მეუღლეს.)

მეოცე სცენა. სიუზანი, ფიგარო, გრაფინია, გრაფი

ფიგარო, შემორბის გულამოვარდნილი: მითხრეს, რომ გრაფინია შეუძლოდაა. აქეთ გამოვენთე და შვებით ამოვისუნთქე, რო-დესაც შევიტყვე, რომ ყოველივე რიგზეა. გრაფი, უკმეხად: ერთობ ყურადღებიანი ბრძანდებით!

ფიგარო: ჩემი მოვალეობა ეს გახლავთ! თუკი ყველაფერი ასე კარგადაა, ნება მი-

ბოძეთ მოგახსენოთ, რომ ყველა <mark>თქვენ</mark>ი ქვეშევრდომი, ქალი თუ კაცი, ვიოლინოებით და გუდასტვირებით ქვემო დარბაზში შეიკრიბნენ და ელოდებიან, როდის დამრთავთ ნებას, პატარძალი ვაახლო...

გრაფი: გრაფინიას ვინ მიხედავს?

ფიგარო: მისახედია? აკი არაფერი სჭირსო?

გრაფი: ჯანმრთელობას არ უჩივის, მაგრამ უცხო მამაკაცმა რომ მიაკითხოს?

ფიგარო: ვინ უცხო მამაკაცმა?

გრაფი: მამაკაცმა, რომლის წერილი ბაზილს გადაეცით.

ფიგარო: ვინ მოგახსენათ?

გრაფი: თუ აქამდე ამის არაფერი ვიცოდი, გაიძვერავ, ახლა შენი შემყურე ყველაფერს ვხვდები. ღალატი სახეზე გაწ<mark>ერია.</mark> **ფიგარო**: გამოდის, მე კი არა, ჩემ<mark>ი სახე</mark>

ტყუის.

სიუზანი: მომისმინე, ჩემო საბრალო ფიგარო, მჭერმეტყველებას ამაოდ ხარჯავ: ჩვენ ყველაფერი დავფქვით.

ფიგარო: ყველაფერი? ისე მექცევით, თითქოს ბაზილი ვიყო.

სიუზანი: გრაფს ვუამბეთ, შენ წერილი იმისთვის დაწერე, რათა ნადირობიდან დაბრუნებულ გრაფს ეფიქრა, რომ პატარა პაჟი გრაფინიას ტუალეტის ოთახში იმალებოდა, სადაც მე, ამ დროს, ტანსაცმელს ვიცვლიდი.

გრაფი: აბა, რას უპასუხებ?

გრაფინია: ფიგარო, სიჯიუტე და სიმართლის მალვა არას გიშველის: ხუმრობა დას-

ფიგარო, ცდილობს მიხვდეს: ხუმრობა... დას-

რულდა?

გრაფი: ღიახ, დასრულდა. ამაზე რას იტყვი? ფიგარო: რა მეთქმის! ვიტყვი, რომ... კარგია, როდესაც საქმეს კეთილი ბოლო აქვს, მსურს, ჩემს ქორწინებაზეც შემეძლოს იგივეს თქმა, ამიტომ თუკი თქვენი ბრწყინვალება კეთილს ინებებს და ბრაძანებას გასცემს...

გრაფი: ესე იგი, აღიარებ, რომ წერილი შენ შეთხზე?

ფიგარო: თუკი ასე ინება გრაფინიამ, თუკი ასე ინება სიუზანმა, თუკი თქვენმა ბრწყინვალებამაც ასე ინება, რაღა დამრჩენია, გარდა იმისა, რომ მეც ვისურვო აღიარება. ^{თუმ}ც კი, თქვენო ბრწყინვალებავ, თქვენი რომ ვიყო, ერთ სიტყვასაც არ დავიჯერებღი... იქიდან, რაც აქ და ახლა გიამბეთ...

გრაფი: ისევ ცრუობს, თუმცა ყოველივე

გამოაშკარავდა! ბოლოს და ბოლოს, ყელში ამომივიდა...

გრაფინია, სიცილით: საცოდავი ბიჭი! რატომ ვთხოვთ, რომ მაინც და მაინც ახლა თქვას სიმართლე?

ფიგარო, სიუზანს ხმადაბლა: გავაფრთხილე, ხიფათი გელით-მეთქი, ეს ყველა პატიოსანი კაცის ვალია.

სიუზანი, ხმადაბლა: პატარა პაჟს ესაუბრე? ფიგარო, ხმადაბლა: აზრზე ჯერაც ვერ მოსულა.

სიუზანი, ხმადაბლა: მეცოდება!

გრაფინია: გრაფ, ქორწილის მოლოდინში სუ-ლი კბილებით უჭირავთ და, მათ მდგომარებაში, ეს ბუნებრივიცაა! დავიწყოთ ზეიმი! გრაფი, თავისთვის: მაგრამ... მარსელინი... მარსელინი... (ხმამაღლა) ტანსაცმლის გამოცვლა მაინც მაცალეთ!

გრაფინია: მსახურების გამო? არც მე ვარ საზეიმოდ გამოწყობილი.

ოცდამეერთე სცენა. ფიგარო, სიუზანი, გრაფინია, გრაფი, ანტონიო

ანტონიო, შეზარხოშებული, ხელში ღეროში გადატეხილი ყვავილების ქოთანი უკავია: თქვენო პრწყინვალებავ! თქვენო ბრწყინვალებავ!

გრაფი: რა გაყვირებს, ანტონიო! ანტონიო: უბრძანეთ, ბაღში გამავალ ფან- ჯრებს გისოსები გაუკეთონ. გამუდმებით რაღაცას ისვრიან, დღეს კი ვიღაც მამაკა- ცი გადმოაგდეს.

გრაფი: ამ ფანჯრებიდან?

ანტონიო: ამ ყვავილებს ხომ ხედავთ.

სიუზანი, ფიგაროს ხმადაბლა: ფიგარო, აბა,

ჰე, შენ თუ გვიშველი!

ფიგარო: თქვენო ბრწყინვალებავ! ანტო-

ნიო დილიდან მთვრალია.

ანტონიო: არაფერი შეგეშალოს, გუშინდლიდან გამომყვა. ასე ერთბაშად კაცისთვის ხელის მოთავება სად გაგონილა?

გრაფი, გაფიცხებული: ის მამაკაცი სად არის?

ანტონიო: სად არის?

გრაფი: პო, სად არის.

ანტონიო: მეც ამას ვკითხულობ, რადაც არ უნდა დაგვიჯდეს, უნდა დავიჭიროთ. თქვენი მონა-მორჩილი გახლავართ, თქვენ ბალი მანდეთ, იქ კი კაცი გადმოაგდეს, ხომ გესმით... ჩემი... ლირსება ხელყვეს...

სიუზანი, ფიგაროს, ხმადაბლა: მიდი ერთი, შენებურად დასცხე! ფიგარო: რაო, ანტონიო, ყოველ ცისმარე დღეს უნდა სვა?

ანტონიო: სმას რომ შევეშვა, ცოფი შემეყრება.

გრაფინია: მაგრამ უმიზეზო სმა...

ანტონიო: ადამიანები ცხოველებისგან სწორედ ამით გამოვირჩევით: ვსვამთ და ქალებთან ვერთობით, ყოველ დროს და ყოველგან. გრაფი, გაპრაზეპული: პასუხი გაგვეცი, თორემ ახლავე გაგაძევებ.

ანტონიო: მე კი წავალ?

გრაფი: რაო, რა თქვი? ანტონიო, შუბლზე ისვამს ხელს: თუკი თქვენ

ერთგული მსახური არად გენაღვლებათ, მე იმდენად ბრიყვი ნუ გგონივართ, რომ

კეთილი ბატონი დავითხოვო.

გრაფი, აჯანჯღარებს: ამბობ, რომ ფანჯრი-

დან კაცი გადმოაგდეს?

ანტონიო: დიახ, თქვენო ბრწყინვალებავ, სულ ახლახან... თეთრი ქურთუკი ეცვა... რომ იცოდეთ, როგორ მოკურცხლა!

გ**რაფი**, მოუთმენლად: მერე, რა მოხდა?

ანტონიო: დავედევნე, მაგრამ რკინის მესერზე გადახტომისას თითი ვიღრძე, ხელ<mark>ს</mark>

წესიერად ვეღარ ვხმარობ.

გრაფი: რამე რომ იყოს, იმ კაცს იცნობ? ანტონიო: ეჭვიც არ შეგეპაროთ!.. ერთხელ მაინც რომ შემეხედა... სიუზანი, ფიგაროს, ჩუმად: არ უნახავს.

ფიგარო: ერთი ქოთნის გამო ამდენი დავიდარაბა? რამდენი გადაგიხადო მაგ შენ ყვავილებში, მტირალავ? თქვენო ბრწყინვალებავ, იმ კაცის ძებნით ნურავის დაღლით, ფანჯრიდან მე გადავხტი.

გრაფი: ეს როგორ მოხდა?

ანტონიო: "რამდენი მოგცე, მტირალავ?" ეტყობა, წონაში მოიმატეთ, ადრე უფრო თხელი იყავით და გაცილებით დაბალი. ფიგარო: გასაკვირი არაფერია: გადმოხტომისას ყოველთვის იკუნტები...

ანტონიო: მე კი მგონია, ფანჯრიდან ის მამლის ფეხივით წვრილი პაჟი გადმოეშ-35.

გრაფი: ფიქრობ, ქერუბინო იყო? ფიგარო: დიახ, დიახ, სევილიაში ჩავიდა... და ისევ ცხენს ამხედრებულმა წამსვე

აქეთკენ გამოუტია.

ანტონიო: არა, ამის მტკიცებას არც ვაპირებ: ცხენით გადმომხტარი რომ დამენახა, ვიტყოდი.

გრაფი: შენს ნათქვამს თავსა და ბოლოს ვერ გაუგებ!

ფიგარო: ქალთა ნახევარზე ვიყავი, და რადგან ძალიან ცხელოდა, თეთრი ქურთუ-კი მეცვა... სიუზანეტს ველოდებოდი, როდესაც მისი ბრწყინვალების ხმა შემომეს-მა. მერე, ყურისწამღები ხმაური ატყდა, წერილი გამახსენდა და შიშმა დამრია ხელი, ჰოდა, მაშინ, ჩემს ჭკუას რა ვუთხარი, წამიც არ დავაყოვნე და პირდაპირ ყვავილების ბუჩქებზე გადავეშვი. მარჯვენა ფეხიც მაშინ ვიღრძე. (ფეხს ისრესს.)

ანტონიო: თქვენ თუ იყავით, მაშინ თქვენი ჯიბიდან ამოვარდნილი ქაღალდის ნაგლეჯი უნდა დაგიბრუნოთ.

გრაფი, ანტონიოს ფურცელს გამოგლე<mark>ჯს:</mark> მომეცი! (ქაღალდის ნაგლეჯს გაშლის, მერე ისევ კეცავს.)

ფიგარო, თავისთვის: გავები.

გრაფი, ფიგაროს: ვფიქრობ, შიშმა თავი იმდენად მაინც არ დაგაკარგვინათ, რომ არ გახსოვდეთ, წერილში რა წერია, თან თქვენს ჯიბეში როგორ აღმოჩნდა.

ფიგარო, დაბნეული ჯიპეებში იქექება დაიქიდან ქალალდებს იღებს: რა თქმა უნდა, არ დამვიწყებია... მაგრამ, ასეთი ნაკუწები იმდეგი მაქვს... თანაც ყველას უნდა უპასუხო... (ერთ-ერთ ნაგლეჯს დახევს.) ეს რაღაა? აჰა, მარსელინის წერილი ყოფილა, ოთხგვერდიანია: ჩინებულად შეუდგენია! ციხეში ჩაყუდებული საცოდავი ბრაკონიერის წერილი სადღა დავკარგე? არა, არ დამიკარგავს. აჰა, ისიც! მეორე ჯიბეში მცირე ციხე-დარბაზის ავეჯის სიას ვინახავდი. (გრაფი იმ წერილს ხსნის, რომელიც ხელში უკავია.) გრაფინია, სიუზანს, ხმადაბლა: ღმერთო ჩემო, სიუზან! ეს ხომ ქერუბინოს გამწესების ბრძანებაა!

სიუზანი, ფიგაროს, ჩუმად: ვეღარაფერი გვიშველის, ეს ქაღალდი გრაფის ბრძანებაა. გრაფი, ქაღალდს კეცავს: აბა, თავის დაძვრენის დიდოსტატო, ვერაფერს იხსენებთ? ანტონიო, ფიგაროს უახლოვდება: მისი ბრწყინვალება გეკითხებათ, რამე გაიხსენეთ თუ არა.

ფიგარო, ხელის კვრით იშორებს: ესლა მაკლდა, ვილაც გარეწარმა ჭკუის სწავლება დამიწყოს.

გრაფი: მეხსიერება არაფერს გკარნახობთ? ფიგარო: ოო, povero*! ეს ეტყობა, ჩვენი საწყალი ბიჭის დანიშვნის ბრძანებაა: სწო-რედ მან მომცა, მე კი დაბრუნება დამავიწყ-და. ეს როგორ მომივიდა, რამ გამომასუ-ლელა? ბრძანების გარეშე რასა იქმს? უნ-და გავიქცე...

გრაფი: თქვენ რატომ გადმოგცათ? ფიგარო, იბნევა: მითხრა... მითხრა... ბრძანებას რაღაც აკლიაო...

გრაფი, ქაღალდს დახედავს: ვერ გამიგია, რა აკლია?

გრაფინია, სიუზანს, ჩუმად: ბეჭედი.

სიუზანი, ფიგაროს, ჩუმად: ბეჭედი არ აზის.

გრაფი: ენა ჩაგივარდათ?

ფიგარო: საქმე ის გახლავთ, რომ... ისა, რომ... მართლაც სულ მცირე რამ აკლია... მითხრა, ამის გარეშე ქაღალდს ძალა არ ექნებაო.

გრაფი: რა დაიჩემეთ, ძალა არ ექნება, ძალა არ ექნება! კი მაგრამ, ასეთი რა აკლია? ფიგარო: თქვენი ღერბიანი ბეჭედი. თუმ-ცა, ვინ იცის, იქნებ აუცილებელი არც არის. გრაფი, ქაღალდს გაშლის და განრისხებული ხელში ჭმუჭნის: ვატყობ, სიმართლეს ვერ ვეღირსები. (თავისთვის) სულ ფიგაროს

ოინებია, შურს როდისღა ვიძიებ? (განაწყე-6ებული გასასვლელისკენ მიემართება.) ფიგარო, შეაყოვნებს: ისე წახვალთ, რომ ქორწინების თაობაზე არავითარ განკარგულებას არ გასცემთ?

ოცდამეორე სცენა. ბაზილი, ბართოლო, მარსელინი, ფიგარო, გრაფი, გრიპ-სოლეი, გრაფინია, სიუზანი, ანტონიო, მსახურნი, გლეხები.

მარსელინი, გრაფს: მოითმინეთ, თქვენო ბრწყინვალებავ, ნურაფერს განკარგავთ! სანამ მის მადლს მოისხამთ, სამართლია-ნად განგვსაჯეთ! ფიგაროს ჩემ მიმართ გარკვეული ვალდებულებები გააჩნია.

გრაფი, თა*ვისთვის*: ჩემი შურისძიების ჟამიც დადგა!

ფიგარო: ვალდებულებები? რას მიედ-მოედებით, აგვიხსენით!

მარსელინი: ახლავე მოგახსენებთ, ნამუსგარეცხილო არსებავ! (გრაფინია სავარძელში ჯდება, სიუზანი უკან ამოუდგება.)

გრაფი: რას გულისხმობთ, მარსელინ? მარსელინი: ცოლქმრულ ვალდებულებებს.

იტალ. საბრალო.

ფიგარო: ფულის სესხების ხელნერილსის.

მარსელინი: დიახ, ხელნერილს, ჩემზე და.

ლებავ, ბრნყინვალე კარისკაცი და პროვინ.
ციის უზენაესი მსაჯული ბრძანდებით..
ვარ, სამართლიანი განაჩენი გამოვიტანო.
იქითკენ მიდის, თქვენო ბრწყინვალებავ,
მაქვს გარკვეული უფლებები მარსელინთან დაკავშირებით.

გრაფი, თავისთვის: აი, კიდევ ერთი გაიძვერა, რომელმაც წერილზე ლაპარაკით გული გამიწვრილა.

ფიგარო: ეს ჭკუაარეული გვაკლდა! გრაფი, ბაზილს, განრისხებული: უფლებები? იმასაც ბედავთ, ღვთის ხელიდან გაგდებულო ადამიანო, წვრილმანი საჩივრებით თავი მომაბეზროთ!

ანტონიო, ტაშს შემოკრავს: აი, ეს მესმის, რა მაგრად შეუკურთხეთ! სიტყვაც პირდაპირ ზედგამოქრილია.

გრაფი: მარსელინ! ქორწილი გადაიდება,

სანამ ყველაფერს არ გავარკვევთ, თქვენ სარჩელს, დიდ დარბაზში, ღია სასამარ- თლოზე განვიხილავთ. თქვენ კი, ერთობ პატივცემულო ბაზილ, ერთგულო და სანდო მსახურო, სოფელში წადით და სასამართლოს წევრებს მოუხმეთ.

ბაზილი: მარსელინის საქმის გასარჩევად? გრაფი: ის გლეხიც თან მოიყვანეთ, რომელმაც წერილი გადმოგცათ.

ბაზილი: როგორ ვიცნო?

გრაფი: მეურჩებით კიდეც?

ბაზილი: იცით, თქვენთან მუშაობა აქეთიქით სარბენლად არ დამიწყია.

გრაფი: მაშ, აბა, რისთვის?

ბაზილი: მე საუკეთესო ადგილობრივი ორგანისტი ვარ, მის ბრწყინვალება გრაფინიას კლავესინზე დაკვრას ვასწავლი, პირისფარეშებს სიმღერას, პაჟებს კი მანდოლინის გაკვეთილებს ვუტარებ და მაინც, მთავარი მოვალეობა ის არის, რომ თქვენი სტუმრები, რაწამს ამას ისურვებთ, გიტარის დაკვრით შევაქციო.

გრიპ-სოლეი, წინ გამოდის: მე გამაგზავნეთ, თქვენო ბრწყინვალებავ, ფეხი – იქ, ფეხი – აქ. გრაფი: რა გქვია და, საერთოდ, ვინ ხარ? გრიპ-სოლეი: მე, თქვენო ბრწყინვალებავ, გრიპ-სოლეი გახლავართ. ერთი ტლუ მწყემსი ვარ! ესე იგი, თხებს ვმწყემსავ. აქ დღეს ხომ ზეიმისთვის ემზადებით. აქაურ სამართლის ჭიებს კარგად ვიცნობ.

გრაფი: ბეჯითობისთვის ქების ღირსი ხარ, წადი. თქვენ კი (მიუბრუნდება ბაზილს), ამ ბატონს თან ეახლეთ და გზა გიტარით და სიმღერით შეუმოკლეთ: ისიც ჩემს სტუმრად იგულვეთ.

გრიპ-სოლეი, სიხარულით: რა? მე? თქვენო... (სიუზანი სახელოზე დაქაჩავს და გრაფინიაზე მიანიშნებს.)

ბაზილი, გაოცებული: რაო? გრიპ-სოლეის დავემგზავრო და თან დაკვრა-სიმღერით შევაქციო?

გრაფი: ეს თქვენი მოვალეობაა. წადით, თუ არადა, გაგაგდებთ. (გადის.)

ოცდამესამე სცენა. იგივენი, გრაფის გარდა

ბაზილი, თავისთვის: არა ბატონო, ძლიერთან ბრძოლა ვის მოუგია? ჰოდა, მეც ვერას გავხდები.

ფიგარო: თანაც ასეთი ყეყეჩი.

გაზილი, თავისთვის: სხვის ქორწილზე გაზილი, თავისთვის: სხვის ქორწილზე გრუნვას, სჯობს, საკუთარი გავჩარხო გარსელინთან. (ფიგაროს.) ერთ რჩევას მოგ-ცემ: ჩემს დაბრუნებამდე არაფერი გა-ცემ: ჩემს დაბრუნებამდე არაფერი გა-დაწყვიტო. (სცენის სილრმისკენ მიდის გიტარის ასაღებად.)
ფიგარო, უკან მიჰყვება: ნუ გეშინია, არაფერს მოვიმოქმედებ. შეგიძლია, საერთოდ არ თაბრუნდე... გეტყობა, სიმღერის გუნე-

ფერს მოვიმოქმედებ. ბეგიალია, ა- ა არ დაბრუნდე... გეტყობა, სიმღერის გუნე- ბაზე არ ხარ, თუ გინდა, მე დავიწყებ... აბა, ჰე, შენ დაუკარ, მხიარულად და ხმამაღლა, სი-მი-რე, პატარძალო, მისმინე! (ცეკვით უკან-უკან იხევს და მღერის სეგიდილიას, ყველანიუკან მიჰყვებიან.)

სეგიდილია

არ მინდა ვერცხლი, არ მინდა ოქრო, ჩემი გოგონა თავს მირჩევნია. ოღეს მასთან ვარ, მღერის, იცინის, თეთრი კბილები ბროლად სჩენია.

სიუზონ, ზონ, ზონ! ზონ, ზონ, სიუზონ!

მისი ერთგული ვიქნები მარად, ვერას დაგვაკლებს ყინვა, ვერც გვალვა, ერთმანეთს ტკბილად შევაბერდებით, ვერ მოგვერევა ბოროტი ძალა. სიუზონ, ზონ, ზონ! ზონ, ზონ, სიუზონ!

(ახლა ხმა შორიდან ისმის.)

ოცდამეოთხე სცენა. სიუზანი, გრაფინია

გრაფინია, სავარძელში: ხომ ნახე, რა ბრძოლა გადავიტანე შენი გადარეულის და მისი ანონიმური წერილის გამო.

სიუზანი: ქალბატონო, ერთი თქვენი გამომეტყველება გენახათ, როდესაც ტუალეტის ოთახიდან გამოვედი. წუთით მკვდრის ფერი დაგედოთ, მერე კი სულ უფრო და უფრო წითლდებოდით!

გრაფინია: ფანჯრიდან გადახტა?

სიუზანი: წამითაც არ დაფიქრებულა. მომხიბვლელი ბიჭია, თანაც ფუტკარივით ფარფატა! გრაფინია: მერე კიდევ ეს ავბედი მებაღე! ისე ავღელდი, რომ გონების მოკრება ვერ შევძელი.

სიუზანი: რას ამბობთ, ქალბატონო, პირიქით! ახლა მივხვდი, რას ნიშნავს კეთილშობილი აღზრდა. მაღალი წრის ქალბატონები ისე აღვილად ეჩვევიან სიცრუეს, რომ მართალს და ტყუილს ერთმანეთისგან ვერ გაარჩევ.

გრაფინია: ფიქრობ, გრაფის მოტყუება შევძელი? ციხე-დარბაზში ბიჭს რომ გადაეყაროს?

სიუზანი: წავალ და ვეტყვი, ისე გადამა-

ლონ, რომ...

გრაფინია: სჯობს, გაემგზავროს. იმის გადამკიდე, რაც მოხდა, თქვენ მაგივრად ბაღში ვერ გავუშვებ...

სიუზანი: არც მე წავალ, მერე კიდევ, ქორ-

წილი...

გრაფინია, ღგება: მოიცა, რა იქნება, შენ და კიდევ ვინმე სხვას მე რომ შევენაცვლო? სიუზანი: თქვენ თვითონ, ქალბატონო? გრაფინია: სხვა არვინ... გრაფი თავს ვერ დაიძვრენს... ეჭვიანობას გადავაჩვევ და ღალატისთვის დავსჯი... აი, სეირიც ეს იქნება... მორჩა და გათავდა: პირველი საქმე ხომ კეთილად გასრულდა, ახლა მეორეც ვცადოთ. ახლავე აცნობე, რომ ბაღში შეხვდები, მაგრამ ისე, რომ არავინ...

სიუზანი: არც ფიგარომ?

გრაფინია: არავითარ შემთხვევაში. რამე თუ იგუმანა, თავის გამოდებას მოინდომებს... ხავერდის ქუდი და ხელჯოხი მომაწოდე: ტერასაზე გავალ და ყველაფერს ერთხელ კიდევ ავნონ-დავნონი. (სიუზანი ტუალეტის ოთახში გადის.)

ოცდამეხუთე სცენა. გრაფინია, მარტოა.

გრაფინია: სახიფათო თამაში წამოვიწყეთ! (შემობრუნდება.) ო, ჩემი ბაფთა, ჩემი ლამაზი ბაფთა, სულ დაგივიწყე! (სავარძლიდან ბაფთას იღებს და კეცავს.) აღარასოდეს მოგიშორებ... მუდამ გამახსენებ, ის საბრალო ბიჭი როგორ... ო, გრაფ, რა უბედურებას გადამკიდეთ! მე კი რას ვაკეთებ?

ოცდამეექვსე სცენა. გრაფინია, სიუზანი (გრაფინია პაფთას გულისპირში მალავს.)

გრაფინია: გახსოვდეს: ფიგაროსთან კრინტი არ დასძრა, ზედმეტი არაფერი წამოგცდეს!

სიუზანი, აღფრთოვანებით: ქალბატონო, ბრწყინვალე ჩანაფიქრია! ამიტომაც გაფასებთ! ყველა ყველას შეურიგდება, ყოველივე კეთილად დასრულდება... ჩემს ქორნილსაც წინ აღარაფერი დაუდგება! (ხელზე კოცნის გრაფინიას. ოთახიდან გადიან.)

მესამე მოქმედება

სცენა მიმდინარეობს ციხე-დარბაზის დიდ, ეგრეთ წოდებულ, სატახტო ოთახში; კედელზე, ბალდახინის ქვეშ, მეფის პორტრეტი.

პირველი სცენა. გრაფი, პედრილიო, ქურთუკში, ჩექმებში, დალუქული კონვერტით ხელში.

გრაფი, სწრაფად: ხომ კარგად გამიგე? პედრილიო: რა თქმა უნდა, თქვენო გრწყინვალებავ. (გადის.)

მეორე სცენა. გრაფი, *მა*რტოა.

გრაფი, *ყვირის*: პედრილიო!

მესამე სცენა. გრაფი, პედრილიო, ბრუ6ღება.

პედრილიო: რას მიბრძანებთ, თქვენო ბრწყინვალებავ!

გრაფი: ვინმეს ხომ არ დაუნახიხარ. პედრილიო: არც ერთ სულიერს.

გრაფი: არაბული ცხენი წაიყვანე.

პედრილიო: ცხენი შევკაზმე და ბაღის ღობესთან დავაბი.

გრაფი: ჰოდა, ახლა სევილიისკენ გაქუსლე! პედრილიო: სევილიამდე სამი მილიც არ იქნება, მაგრამ ისიც გასავლელია.

გრაფი: როგორც კი ჩახვალ, პირველი ის გაიგე, პაჟი იქ არის თუ არა.

პედრილიო: სასტუმროში მოვიკითხო? გრაფი: დიახ, მთავარია გაიგო, როდის ჩავიდა.

პედრილიო: გავიგე, ბატონო!
გრაფი: გადაეცი და უკან გამობრუნდი.
პედრილიო: თუ ვერსად ვიპოვე?
გრაფი: კიდევ უფრო ააჩქარე ცხენი და რომ მოხვალ, ყოველივე წვრილად მომახსენე. ახლა კი წადი.

მეოთხე სცენა. გრაფი, მარტოა, ჩაფიქრეპული პოლთას სცემს ოთახში.

გრაფი: ბაზილი არ უნდა გამეშვა, შეცდომა დავუშვი! რისხვას არ უნდა ავყოლოდი. ბაზილი გადმომცემს წერილს, რომელიც მამცნობს, რომ ვიღაცას გრაფინიასთან

არშიყი განუზრახავს; ჩემს გამოჩენაზე მოახლე ტუალეტის ოთახში იკეტება, მისი ქალბატონი შიშს აუტანია, შეიძლება თავს იკატუნებს, შეიძლება მართლაც ასეა. ერთი მამაკაცი ფანჯრიდან ხტება, მეორე კი აღიარებს, რომ... ან შეიძლება, ყველაფერი თითიდან გამოწოვა... თავს მაჩვენებს, თითქოს... ვერაფერი გამიგია, ფიქრი გამირბის... რაღაც ისე არ არის, ბნელით მოცული ამბავია... ჩემი ვასალების ცელქობა გასაგებია, მათთან არაფერი მესაქმება... მაგრამ, გრაფინია?! ვიღაც თავხედი მის პატიოსნებას ემუქრება... აი, სადამდე მივედი! სისხლი ტვინში რომ აგასხამს, ამაზე უარესსაც წარმოიდგენ! გიჟის მონაჩმახია! შეიძლება, ქალბატონი უბრალოდ ერთობა: სიცილს იკავებდა, სიხარულს მალავდა... არა, არა, პატიოსანი ქალის სახელს სიფრთხილით ეკიდება. მაგრამ, ჩემი ღირსება?... რაო, ყველამ დაივიწყა? მე რა დღეში ჩავვარდი. ეშმაკმა დალახვროს! იქნებ, ენაჭარტალა სიუზანმა გათქვა ჩემი საიდუმლო? თუმცა, ჯერ კიდევ არ არის მისი მონაწილე. კი მაგრამ, მეც რა ავიხირე? რამდენჯერ ვეცადე, უარი მეთქვა... ვერა

და ვერ გადავწყვიტე, წარმოუდგენელი გაუბედაობაა! ასეთი ბრძოლა რომ არ გადამეტანა, აქამდე შევეშვებოდი! ფიგარო რატომღაც იგვიანებს! რადაც არ უნდა დამიჯდეს, სიმართლე უნდა დავსტყუო! (სცენის სიღრმეში გამოჩნდება ფიგარო, ჩერდება.) გავიგებ, იცის თუ არა რაიმე სიუზანისადმი ჩემი გრძნობების შესახებ.

მეხუთე სცენა. გრაფი, ფიგარო

ფიგარო, თავისთვის: დროზე მოვუსწარი. გრაფი: თუკი სიუზანს სიტყვა გაექცა... ფიგარო, თავისთვის: არც უამისობაა. **გრაფი:** ცოლად ბებრუხანას მივათხოვებ. ფიგარო, თავისთვის: ბატონ ბაზილის სატრფოს ხომ არა?

გრაფი: მერე კი ქალიშვილსაც მივხედავ. ფიგარო, თავისთვის: ჩემს ცოლს... კეთილი ინებეთ და ასე უწოდეთ.

გრაფი,შემოპრუნდება: რაო? რას ბურტყუნებ? **ფიგარო,** უახლოვდება: თქვენს სამსახურში მიგულეთ.

ფიგარო: რაღაც თქვი თუ მომეყურა?

ფიგარო: არაფერი მითქვამს.

გრაფი, იმეორებს: "ჩემი ცოლიო... კეთილი

ინებეთო..."

ფიგარო: ეს... წინადადების ბოლო სიტყვებია: "ამის თაობაზე ჩემს ცოლს ელაპარა-

კეთ... თუ კეთილს ინებებთ." გრაფი, სცენაზე ბოლთას სცემს: მის ცოლს!.. ერთი ეს მიბრძანეთ, ჩემო ბატონო, ამდენ ხანს რამ შეგაყოვნათ? მე გიხმობთ, თქვენ

კი იგვიანებთ. ფიგარო, თითქოს ტანსაცმელს ისწორებს: ყვავილნარს დავენარცხე და დავისვარე. ტანსაცმელი გამოვიცვალე.

გრაფი: მთელი საათი მოანდომე?

ფიგარო: საათი არა, მაგრამ დრო მაინც ღავკარგე.

გრაფი: ამ სახლში, მსახურები ჩაცმას ბატონებზე მეტ დროს ანდომებენ.

ფიგარო: მოახლეები არ ჰყავთ და ხელს ვერვინ შეაშველებს.

გრაფი: ვერ გამიგია, თავი რატომ ჩაიგდეთ საფრთხეში, ფანჯრიდან რამ გადაგახტუ-6sm?..

ფიგარო: დიდი საქმე! გადავხტი და ასე მეგონა, მიწაში ცოცხლად დავიმარხე...

გრაფი: მასულელებ და თავსაც ისულელებ, ფლიდო მსახურო! საფრთხე სულაც არ მაღელვებს, ჩემთვის მიზეზია მთავარი. ფიგარო: ცრუ დაბეზღებას აყოლილი, ნადირობიდან გაშმაგებული ბრუნდებით და სიერა მორენეს ნიაღვარივით გზა-გზა ავეჯს აყირავებთ. ვიღაცას ეძებთ, ის კაცი მომიყვანეთო, გაჰყვირით, თუ არადა, მზად ხართ, კარი შეამტვრიოთ, კედლები მტვრად აქციოთ! მეც, შემთხვევით იქ აღმოვჩნდი, და როდესაც თქვენ, ბრაზმორეული...

გრაფი, სიტყვას აწყვეტინებს: შეგეძლო, კიბეზე ჩასულიყავი...

ფიგარო: თქვენ კი დერეფანში წამომე<mark>ნე-</mark> ოდით.

გრაფი, განრისხებული: დერეფანში? (თავისთვის) თავს ვერ ვფლობ; ეს კი კარგს არაფერს მიქადის; ასე ვერაფერს გამოვრჩები. ფიგარო, თავისთვის: თავი მოთოკა, ფრთხილად უნდა ვიყო.

გრაფი, თავს სძლევს: რაღაც სხვა უნდა მეთქვა, კარგი მოვრჩეთ! მე... დიახ, ერთი პირობა გადავწყვიტე, ლონდონში წამეყვანეთ დიპლომატიურ შიკრიკად... მაგრამ საღი გონების კარნახით...

ფიგარო: თქვენმა ბრწინვალებამ აზრი იც-

გრაფი: პირველ ყოვლისა, ინგლისურ ენას

ვერ ფლობ.

ფიგარო: ვიცი god-dam.

გრაფი: ვერ გავიგე.

ფიგარო: მე ვთქვი, რომ ვიცი god-dam.

გრაფი: მაინც ვერ გავიგე.

ფიგარო: ჯანდაბა, რა კარგი რამაა ეს ინგლისური! ცოტათი თუ მაინც გეხერხება, ყველაფერს მიაღწევ. God-dam-ით ინგლისში არ დაიკარგები. გნებავთ ლაზათიანად შებრაწული ვარიკა დააგემოვნოთ? ნებისმიერ დუქანში შებრძანდით, პატრონს თითები ცხვირწინ დაუტრიალეთ (აჩვენებს, როგორ ატრიალებენ შამფურს), goddam და წამსვე მოგართმევენ შაშხს უპუროდ. გასაოცარი რამაა! გნებავთ, გადასარევი ბურგუნდიული ღვინო ან კლარეტი გადაყლურწოთ? აი, ასე გააკეთეთ, მეტი არც არაფერი დაგჭირდებათ. (ა*ჩვენებს, რო*გორ ხსნიან პოთლს.) God-dam – შესანიშნავ რკინის კათხას პირთამდე ქაფიანი ლუდით

ინგლ. დამახინჯებით – ეშმაკმა დალახვროს (goddamned).

აგივსებენ! ო რა სილამაზეა! თეძოების რწევა-რწევით მიმავალ ლამაზმანს გადაეყარეთ? თვალები მიწისკენ დაუხრია,
მკლავები ზურგს უკან შემოუდია და პანაწინა ნაბიჯებით ქუჩას მიუყვება. ფაქიზი
მოძრაობით თითები ტუჩებთან მიიტანეთ
და აჰ, god-dam! ერთ მაგარ ალიყურსაც გამოსტყუებთ — ესე იგი, ყველაფერი კარგად
გაიგო. უნდა გითხრათ, ინგლისელები საუბარში სხვა სიტყვებსაც გამოურევენ,
მაგრამ ადვილად დარწმუნდებით, რომ
god-dam მათი მეტყველების გულის-გულია. ამრიგად, თუ თქვენს ბრწყინვალებას
ესპანეთში ჩემს დასატოვებლად სხვა მიზეზი არაფერი აქვს...

გრაფი, თა*ვისთვის*: ერთი სული აქვს, სანამ ლონდონისკენ გაუტევს. გამოდის, სიუზანს მისთვის არაფერი უთქვამს.

ფიგარო, თავისთვის: ჰგონია, რომ არაფერი ვიცი. ღმერთმა შეიბრალოს!

გრაფი: გრაფინიამ ეს ოინი რა მიზნით მომიწყო?

ფიგარო: პატიოსნებას ვფიცავ, თქვენო ბრწყინვალებავ, თქვენ ჩემზე კარგად მოგეხსენებათ. გრაფი: ყოველ სურვილს ვუსრულებ, სა-

ჩუქრებს არ ვაკლებ... ფიგარო: საჩუქრებით ავსებთ, მაგრამ ღალატობთ. როდესაც აუცილებელს გართმევენ, სიმდიდრეს რა თავში იხლი?

გრაფი: აღრე არაფერს მიმალავდი. ფიგარო: ახლაც სრულ სიმართლეს მოგახ-

სენებთ. გრაფი: გრაფინიამ საქმეში გასაყვანად რამდენი შეგაძლია?

ფიგარო: თქვენ რამდენი გადამიხადეთ, ექიმის ხელებიდან რომ დამეხსნა? თქვე- ნო ბრწყინვალებავ, ერთგულებას არ მიფა- სებთ, შეურაცხყოფას მაყენებთ და თან მთხოვთ, არასოდეს გიმუხთლოთ.

გრაფი: რატომ ხდება, რომ ყოველი შენი ქმედება საეჭვოდ მეჩვენება?

ფიგარო: იმიტომ, რომ როდესაც ვინმეს სურს, რადაც არ უნდა დაუჯდეს, რაღაც მაინც გამოჩხრიკოს, ყოველივეს ეჭვის თვალით უცქერს.

გრაფი: იცი, რომ საშინელი სახელი დაიგდე?! ფიგარო: მე გაცილებით მეტი ვლირვარ, ვიდრე ჩემი რეპუტაცია. განა, ბევრ დიდებულს შეუძლია ამის მტკიცება? გრაფი: იმის მოწმეც ვარ, მრუდე გზით რამდენჯერ გამდიდრდი.

ფიგარო: სხვა რა გზას დავდგომოდი? ბევრი მეტოქე გამომიჩნდა; ყველა პირველობას ესწრაფვის, ერთმანეთს მუჯლუგუნებით უმასპინძლდებიან, სხვების გზიდან გადაგდებას ცდილობენ – ვინც უფრო გაქნილია, იმას უმართლებს, სუსტი და მოუქნელი პირში ჩალაგამოვლებული რჩება. ასეა თუ ისე, მეყოფა, დავიღალე.

გრაფი: კეთილდღეობისგან? (თავისთვის) ესეც ახალი ამბავი!

ფიგარო, თავისთვის: ახლა ჩემი ჯერია. (ხმა-მაღლა) თქვენ, თქვენო ბრწყინვალებავ, ციხე-დარბაზის მოურავობა მიბოძეთ – რაღა დავმალო და შესაშური სამსახურია! მართალია, შიკრიკობა არ მეღირსა და ცხელ-ცხელ ამბებსაც აქა-იქ ვერ წავიღ-წამოვიღებ, მაგრამ საყვარელ ცოლთან ერთად ანდალუზიის მივარდნილ კუთხეში ნებივრობაც...

გრაფი: ვინ გიშლის ცოლი ლონდონში იახლო? ფიგარო: იძულებული ვიქნები, ხშირად მარტო დავტოვო და ვშიშობ, ცოლქმრული ცხოვრება წამებად არ მექცეს.

გრაფი: შენი მარიფათით და ჭკუით წინსვლა არ გაგიჭირდება.

ფიგარო: ჭკუას წინსვლასთან რა ხელი აქვს? ხუმრობთ, თქვენო ბრწყინვალებავ? მონურად მორჩილი ჭკუამოკლე არსება — აი, ვინ აღწევს წარმატებას!

გრაფი: შენ მხოლოდ ისღა გაკლია, რომ ჩემს ხელში პოლიტიკის ხელოვნებას დაე-

ფიგარო: პოლიტიკის რა მესწავლება, ხუთი თითივით ვიცი.

გრაფი: ისევე, როგორც ინგლისური. ორიოდე საყველპურო სიტყვა და...

ფიგარო: გეთანხმებით, ვერაფრით დავიტრაბახებ. ყველას თავი უნდა მოაჩვენო
იმად, ვინც არ იცის ის, რაც ყველასთვის
ცნობილია და იცის ის, რასაც სხვა არავინ
უწყის; იმად, ვისაც ესმის ის, რაც სხვას ვერა და ვერ გაუგია და არ ესმის ის, რაც ყველას გასაგონად ითქმის; მთავარია, თავი
მოაჩვენო, რომ შეგიძლია საკუთარი შესაძლებლობები გადალახო, საკუთარ თავზე
მაღლა დადგე, ხშირად საიდუმლოდ აქციო
ის, რაც არავისთვის საიდუმლოს არ წარმოადგენს; უნდა ჩაიკეტო სამუშაო ოთახში

მხოლოდ იმისთვის, რომ ფანქრები თალო და ფიქრებში ჩაძირული კაცის იერი მიიღო, ხოლო თავში ქარი გიქროდეს; ავად თუ კარ-გად, უნდა გაითამაშო ღირსეული ადამიანის როლი, ყველასგან დაფასებულისა, ამრავლო შენ გარშემო დამსმენნი და დააპურო მოღალატენი, გაალხვო ცვილის ბეჭდები კონვერტებზე, მიიტაცო სხვისი წერილები და მაღალი მიზნით გაამართლო მდაბალი საშუალებები. აი, მთელი თქვენი პოლიტი-კა. დაე, მიწა გამისკდეს, თუ ვტყუოდე! გრაფი: ამას ინტრიგა ჰქვია და არა პოლიტიკა!

ფიგარო: პოლიტიკა, ინტრიგა: რაც გნებავთ, ის დაარქვით. ისე ენათესავებიან,
სულერთია, რომელს რას უწოდებ. "მე კი
ჩემი ლამაზმანი ყველას მირჩევნია." როგორც იმ სიმღერაშია, კეთილ მეფეს რომ
ეძღვნება.

გრაფი, თავისთვის: აქ დარჩენა სურს, ყოვე-ლივე ნათელია... სიუზანმა დამასმინა.

ფიგარო, თავისთვის: ანკესზე წამოვაგებ და საკადრისს მივუზღავ.

გრაფი: იმედი გაქვს, რომ მარსელინს სასამართლოს მოუგებ? ფიგარო: ნუთუ იმაში მდებთ ბრალს, რომ ბებრუხანაზე დაქორწინებას არ ვაპირებ, იმ დროს, როდესაც თქვენი ბრწყინვალე-ბა ლამაზ ქალიშვილებს ერთიმეორის მი-ყოლებით ხელიდან გვაცლის?!

ყოლებით აელოდ ან ანა ამართლოსთვის მხოგრაფი, ღამცინავაღ: სასამართლოსთვის მხოლოდ კანონია უზენაესი. მსჯავრმდებელი... ფიგარო: ძლიერთათვის მიმტევებელი, სუსტებისთვის – ულმობელი.

გრაფი: გგონია, გეხუმრები?

ფიგარო: თქვენ ვინ გაგიგებთ, თქვენო გრწყინვალებავ! "დრო პატიოსანი ადამი-ანია", — ამბობენ იტალიელები, ისინი კი არასოდეს ტყუიან. დიახ, დრო მაჩვენებს, ვინ არის ჩემი მოკეთე და ვინ მტერი.

გრაფი, თავისთვის: ეტყობა ყველაფერი იცის. გადია უნდა მივათხოვო.

ფიგარო, თავისთვის: ეშმაკივით შემომიჩნდა. დავიჯერო, რაიმეს მიხვდა?

მეექვსე სცენა. გრაფი, მსახური, ფიგარო

მსახური, მოახსენებს: დონ გუსმან ბრიდუაზონი! გრაფი: ბრიდ-უაზონი?

ფიგარო: სწორედაც რომ! აქაური მოსამართლე გახლავთ. სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილე, თქვენი სამსჯავროს მუდმივი წევრი.

გრაფი: დამელოდოს. (მსახური გადის.)

მეშვიდე სცენა. გრაფი, ფიგარო

ფიგარო, ჩუმად შესცქერის ფიქრებში წასულ გრაფს: სულ ეს იყო, რაც გნებავდათ, თქვენო ბრწყინვალებავ?

გრაფი, გამოფხიზლდება: რა მნებავდა?... ვუბრძანე, დარბაზი სასამართლოსთვის მოემზადებინათ.

ფიგარო: მგონი, ყველაფერი ადგილზეა, არაფერი აკლია. აი, ეს დიდი სავარძელი თქვენთვის, ეს ფეხმაგარი სკამები სასამართლოს წევრებისთვის, ტაბურეტი მდივნისთვის, ორი სკამი ვექილებისთვის, იატაკი სუფთა სტუმრებისთვის, ნვრილფეხობა კი, ჩვეულებისამებრ, კედელთან აიტუზებიან. წავალ, დამლაგებლებს მივხედავ. (გადის.)

გრაფი: ამ ოინბაზმა თავგზა ამირია! კამათში ტოლი არ ჰყავს, ჯიქურ აწვება, სიტყვების ალყაში აქცევს... აი, თურმე რაშია საქმე, ორმა ონავარმა ჩემი გაცუცურაკება გაღაწყვიტა! დაე, იყავით მეგობრები, თუ გნებავთ, საყვარლები, რაც გნებავთ, ის იყავით, — ყველაფერზე თანახმა ვარ, ეშმაკმა დალახვროს, მაგრამ ცოლი და ქმარი...

მეცხრე სცენა. სიუზანი, გრაფი

სიუზანი, სუნთქვაშეკრული: თქვენო ბრწყინვალებავ!... მაპატიეთ, თქვენო ბრწყინვალებავ!

გრაფი, გაპრაზებული: რა ხდება, ქალბატონო? სიუზანი: თქვენ ბრაზობთ?

გრაფი: ეტყობა, რაღაც უნდა მთხოვოთ. სიუზანი, შიშნარევი ხმით: გრაფინიას შაკი-კი აწუხებს. მინდოდა, თქვენთვის ეთერი მეთხოვა. ახლავე დაგიბრუნებთ.

გრაფი, აწვდის შუშას: არა, არ არის საჭირო, დაიტოვეთ. მალე თქვენც დაგჭირდებათ.

სიუზანი: ჩვენი წოდების ქალიშვილებს შაკიკი არ აწუხებთ, ნერვებს არ უჩივიან. ეს ბატონების ავადობაა: მხოლოდ ბუდუარებში თუ შეგეყრება.

გრაფი: შეყვარებული საცოლე, რომელიც საქმროს კარგავს...

სიუზანი: თუკი მარსელინს თქვენ მიერ შეპირებული სამზითვოდან ცოტაოდენ ფულს ვუნილადებ...

გრაფი: მე შეგპირდით?

სიუზანი, თვალებს ხრის: იმედი მაქვს, სმენა ჯერ არ მღალატობს, თქვენო ბრწყინვალებავ. გრაფი: არ მოგყურებიათ, სწორი ბრძანებაა, მაგრამ თქვენ ყველაფერში უნდა მომენდოთ.

სიუზანი, ისევ იატაკს ჩასჩერებია: ჩემი ვალია, გემორჩილოთ, თქვენო ბრწყინვალებავ.

გრაფი: ადრე გეთქვა, სასტიკო კუდრაჭავ! ამდენს ხომ არ გავნვალდებოდი?

სიუზანი: სჯობს გვიან, ვიდრე არასდროს.

გრაფი: როდესაც მოსაღამოვდება, ბაღში ხომ გამოხვალ?

სიუზანი: საღამოობით მუდამ ბაღში ვსეირნობ.

გრაფი: ისე მკაცრად მეპყრობოდი!

სიუზანი: ამ დილით? სავარძლის უკან პა-

ჟი გახსოვთ?

გრაფი: მართალი ხარ, გამახსენდა. ერთი ეს მითხარი, რატომ იუარე, როდესაც ბაზილმა ჩემი სახელით...

სიუზანი – ...სულაც არ მეპიტნავება, რომ

ვიღაც ბაზილმა...

გრაფი: გეთანხმები. მაგრამ არის კიდევ ერთი ვიღაც, ფიგარო. ვშიშობ, რომ მას ყველაფერი ჩაუკაკლე.

სიუზანი: რა თქმა უნდა, თავიდან ბოლომდე... ყველაფერი ვუამბე, იმის გარდა, რისი ცოდნაც მას არ ეგების.

გრაფი, იცინის: ო, რა ტკბილად მღერი! სიტყვას მაძლევ, თუ მომატყუებ? ერთი იცოდე, ჩემო მზეთუნახავო! პაემანის გარეშე ნურც სამზითვოზე იფიქრებ და ქორწილის იმედიც ნუ გექნება.

სიუზანი, თავს უკრავს: ქორწილი თუ ჩაიშალა, სენიორის პირველი ღამის უფლებაც მას მიჰყვება, თქვენო ბრწყინვალებავ! გრაფი: ამდენი საიდან იცის? პატიოსნებას ვფიცავ, ამ ქალიშვილზე ჭეუას ვკარგავ!.. ჰო, მართლა, შენს ქალბატონს წამლის ლოდინში გული გადაელევა.

სიუზანი, სიცილით უბრუნებს შუშას: ეს მხოლოდ საბაბი იყო. უმიზეზოდ როგორ დაგელაპარაკებოდით!

გრაფი, ცდილობს მოეხვიოს: ზეცამ მოგავლინა! სიუზანი, თავს დააღწევს: ვიღაც მოდის. გრაფი, თავისთვის: ჩემია! (გარბის.) სიუზანი: გრაფინიასთან წავალ და ყველაფერს წვრილად მოვახსენებ.

მეათე სცენა. სიუზანი, ფიგარო

ფიგარო: სიუზან! სიუზან! ეს-ეს არის მის ბრწყინვალებას ელაპარაკებოდი; ახლა ასე თავქუდმოგლეჯილი სად გარბიხარ? სიუზანი: ახლა შეგიძლია მშვიდად იყო და სასამართლოზე არ იფიქრო: საქმე მოგებული გაქვს. (გარბის.) ფიგარო, გამოედევნება: დამელოდე, მითხარი...

მეთერთმეტე სცენა. გრაფი, *მარტოა, უკან* ბრუნდება.

გრაფი: "საქმე მოგებული გაქვს"! ცარიელზე დამსვეს! აბა, ჩემო პატარა თავხედებო, ახლა მე მაცალეთ! ჭკუას გასწავლით... განაჩენს ყველა წესის დაცვით გამოვი-

<u>ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ ᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲒᲐ, ᲛᲔᲗᲝᲠᲛᲔᲢᲔ ᲡᲪᲔᲜᲐ</u> _{ტანთ...} მაგრამ მარსელინს ფული თუ გატაუხადა... მერედა, რითი? რომ გადაუხა-ღაუხადა... ღაქსანი ანტონიო უნდა მოვიშველიო. კეთილშობილება და ღირსება ნებას არ მისცემს, საკუთარი ძმისშვილი უმგვანო ფიგაროს მიათხოვოს... ეს აზრი თავში უნდა ჩავუჭედო... რატომაც არა? ინტრიგის ვრცელ ველზე ნაირგვარი მცენარე ხარობს, მათ შორის ბრიყვული ამპარტავნობაც... (ეძახის) ანტო... (შეამჩნევს, რომ მარსელინი და დანრჩენები მოდიან... გადის.)

მეთორმეტე სცენა. ბართოლო, მარსელინი, ბრიდ-უაზონი

მარსელინი, ბრიდ-უაზონს: ბატონო, ნება მიბოძეთ, გაგაცნოთ ჩემი სარჩელი.

ბრიდ-უაზონი, მოსამართლის მანტიაში, ენას უკიდებს: მზად ვარ მო-ოგისმინოთ. წარმომიდგინეთ თქვენი სა-ა-არჩელი.

ბართოლო: საქმე ეხება საქორწინო ხელშეკრულებას.

მარსელინი: და თამასუქს...

ბრიღ-უაზონი: მე-ესმის და ასე შემდეგ და ასე და ამგვარად, გა-ა-აგრძელეთ!

მარსელინი: არა, არა, თქვენო ღირსებავ, არავითარი "ასე შემდეგ".

პრიდ-უაზონი: გა-ავიგე. ფული გადმოგცეს?

მარსელინი: არა, თქვენო ღირსებავ, ფული მე გავასესხე.

ბრიდ-უაზონი: მაშ, ასე... მე-ესმის, თქვენ სესხის დაბრუნებას ითხოვთ.

მარსელინი: სულაც არა, თქვენო ღირსებავ, ვითხოვ, რომ ცოლად შემირთოს.

პრიდ-უაზონი: აი, თურმე რაშია საქმე. მეესმის, მე-ესმის. მას თუ სურს თქვენზე დაქორწინება?

მარსელინი: არა, თქვენო ღირსებავ. აი, აქ არის სწორედ ძაღლის თავი დამარხული. ჩემი სარჩელიც ამას ეხება.

პრიდ-უაზონი: თქვენ გ-გონიათ, მე არ მეესმის რაში მდგო-ომარეობს თქვენი საქმე? **მარსელინი**: სწორედაც, რომ არ გესმით, თქვენო ღირსებავ. (ბართოლოს) ეს რას ჰგავს? (ბრიდ-უაზო6ს) თქვენ უნდა გაგვასამართლოთ?

ბრიდ-უაზონი: ჩემი თანა-ამდებობა სწორედ ამისთვის ვიყიდე.

მარსელინი, ოხრავს: საშინელებაც ეს არის,

რომ ჩვენთან თანამდებობის ყიდვა ყველას სიუზანი: რა თქმა უნდა, უ-უკეთესი იქნეგოდა, უფასოდ იძლეოდნენ. მოპა-ასუხე რომელია? ვის უ-უჩივით?

მეცამეტე სცენა. ბართოლო, მარსელინი, ბრიდ-უაზონი, ხელების ფშვნეტით შემოდის ფიგარო

მარსელინი, ფიგაროზე უთითებს: აი, ამ ნამუსგარეცხილ კაცს, თქვენო ღირსებავ. ფიგარო, მარსელინს, მხიარულად: ხელი ხომ არ შეგიშალეთ? ბატონო მოსამართლევ, მისი ბრწყინვალება ახლავე გეახლებათ. ბრიდ-უაზონი: სა-ადღაც მინახავს ეს ყმააწვილი.

ფიგარო: თქვენს მეღლესთან მიხილავდით, სევილიაში, ბატონო მოსამართლევ, რაღაც საქმისთვის გამომიძახა.

ბრიდ-უაზონი: რო-ოდის ი-იყო?

ფიგარო: თქვენი უმცროსი ვაჟიშვილის დაბადებამდე რაღაც ერთი წლით ადრე. გადასარევი ბავშვია, მისით ძალიან ვამაყობ.

ბრიდ-უაზონი: დიახ, ასეა. შვილებში ყვე-

ფიგარო: მიხარია, რომ ჩემზე ასე ზრუნავთ, თქვენო ღირსებავ. არა, ისეთი არაფერი. ლაპარაკადაც არ ღირს.

პრიდ-უაზონი: საქორწინო ხელშეკრ<mark>ულე-</mark> ბა? დაგავიწყდა, ჩე-ერჩეტო?!

ფიგარო: რატომ კადრულობთ, თქვენო ღირსებავ?

ბრიდ-უაზონი: ჩემს მოადგილეს თუ ე-ესაუბრე? ყოჩაღი ჭაბუკია!

ფიგარო: დუბლ-მენს გულისხმობთ? სასამართლოს მდივანს?

პრიდ-უაზონი: დიახ, თავისას არავის დაუთმოგს.

ფიგარო: დათმობა რას მიქვია, ორივე ხელით ჩაეჭიდება, მიდი და გააგებინე! საქმეში გამოვცადე, ამონაწერი ვთხოვე, თავის დანამატიანად, როგორც წესი ითხო<mark>ვს.</mark> **ბრიდ-უაზონი**: დიახ, კანონის მო-ოთხოვნები ყველამ უნდა დაი-იცვას!

ფიგარო: მეც მანდა ვარ, თქვენო ღირსებავ. თავადაც მოგეხსენებათ, სასამართლო პროცესი უშუალოდ მოპაექრეებს ეხება, ფორმას კი მოსამართლეები ადგენენ.

გრიდ-უაზონი: არც ისეთი ბრი-იყვი ჩანს, იოს კენა. მაშ, რადგან როგორიც ადრე მო-ომეჩვენა. მაშ, რადგან ასეთი გა-ანაფული ყო-ოფილხარ, შენს საქმეს როგორც ე-ეგების, ისე გამო-ოვიკ-

ვლევთ, წვრი-ილმანებიანად. ფიგარო: მე, თქვენო ლირსებავ, სრულ ნღობას გიცხადებთ, თქვენი მიუკერძოებლობის იმედი მაქვს, მიუხედავად იმისა, რომ სასამართლოს მოხელე ბრძანდებით. ბრიდ-უაზონი: რაო? დიახ, სასამართლოს მოხელე გახლ-ავართ. მაგრამ ფული თუ ა-აიღე და სე-ესხს არ აბრუნებ...

ფიგარო: ეს იგივეა, ვითომც არაფერი ამიღია. პრიდ-უაზონი: სწორი ბრძანებაა. და-ამაცა, და-ამაცა, რაო, რა-ა თქვი?

გართოლო, სცენა. მეთოთხმეტე მარსელინი, გრაფი, ბრიდ-უაზონი, ფიგარო, სასამართლოს აღმსრულებელი

სასამართლოს აღმსრულებელი, აცხადებს: ბატონებო! მისი ბრწყინვალება გვეახლა! გრაფი: ბატონო ბრიდ-უაზონ! ოჰო, მანტია მოისხით? ეს შინაურული საქმე ამად არ ღირს! ჩვეულებრივი გამოსასვლელი ტანსაცმელიც ზედმეტი მეჩვენება!

ბრიდ-უაზონი: ერთობ კე-ეთილი ბრძანდებით, თქვენო ბრწყინვალებავ! მაგრამ
საქმე ის გახლავთ, რომ მე მუდამ ასე მააცვია: ხომ გესმით, ფო-ორმა ფო-ორმაა.
გაქუცულ ქუ-ურთუკში გამოწყობილ მოსამართლეს დაცინვა არ ასცდება, მაგრამ
მა-ანტიამოსხმული პროკურორის დანახვაზე, ტანში ჟრუანტელი დაგივლის. ფოორმა, ფო-ორმაა. აი, რა არის მთა-ავარი!
გრაფი, სასამართლოს აღმსრულებელს: კარი

სასამართლოს აღმსრულებელი, კარს აღებს, წვრილი ხმით: სასამართლო მოდის!

მეთხუთმეტე სცენა. იგივენი, ანტონიო, მსახურები, გლეხები, საზეიმო ტანსაცმელში, გრაფი ფართო სავარძელში ჯდება, ბრიდუაზონი გვერდით მიუჯდება; მდივანი, ტაბურეტზე, მაგიდასთან; სასამართლოს წევრები და ვექილები სკამებზე სხდებიან; მარსელინი ბართოლოს გვერდითაა, ფიგარო მეორე სკამსირჩევს, გლეხები და მსახურები უკან დგანან.

ბრიდ-უაზონი, დუბლ-მენს: დუბლ-მენ, სააქმის არსი გაგვაცანით! **დუბლ-მენი**, კითხულობს: კეთილშობილი, უკეთილშობილესი და ზეკეთილშობილი დონ პედრო ჟორჟი, იდალგო, ბარონი დე ლოს ალტოსი, მონტეს ფიეროსი და სხვათა და სხვათა მონტესებისა, აღძრავს საქმეს ახალგაზრდა დრამატურგი პოეტის, ალონსო კალდერონის წინააღმდეგ. ცილობის მიზეზი ერთი მკვდრადშობილი კომედიაა: ორივენი უარყოფენ მის ავტორობას, თითოეული ამტკიცებს, რომ კომედია მანკი არა, მისმა მოკამათემ დაწერა.

გრაფი: ორივე მხარე მართალია. საქმე განხილვას არ ექვემდებარება! დაე, ორთავემ ერთად დაწეროს ახალი ნაწარმოები, ისეთი, რომელიც მაღალი წრის ყურადღებას დაიმსახურებს, პოეტები პიესას საკუთარ ტალანტს მოახმარენ, სამეფო კარის მავანი დიდებული კი საკუთარი სახელით გამოაქვეყნებს.

დუბლ-მენი, აგრძელებს კითხვას: "ანდრე პეტრუჩო, მიწათმოქმედი, აღძრავს საქმეს ადგილობრივი გადასახადების ამკრეფის წინააღმდეგ". მომჩივანი მოპასუხეს გადასახადების უკანონო შეწერვაში სდებს ბრალს.
გრაფი: ეს საქმე ჩემი განსასჯელი არ გახლავთ. მე ჩემს ქვეშევრდომებს უფრო მეტ
სიკეთეს მოვუტან, თუკი მეფის წინაშე მათ

ინტერესებს დავიცავ. (ღუბლ-მენი მესამე საქაღალდეს იღებს. ბართოლო და ფიგარო ფეხზე დგებიან.)

დუბლ-მენი: "ბარბ-აგარ-რააბ-მადლენნიკოლ-მარსელინ დე ვერტ-ალიური, უფროსი ქალიშვილი. (მარსელინი წამოდგება და საკრებულოს თავს უკრავს) აღძრავს საქმეს... ფიგაროს წინააღმდეგ..." ნათლობის სახელს ვერსად ვხედავ.

ფიგარო: ანონიმი...

ბრიდ-უაზონი: ა-ანონიმი?! გა-ანა ასეთი

წმინდანი ა-არსებობს?

ფიგარო: დიახ, ჩემი მფარველია.

დუბლ-მენი, წერს: "ანონიმ ფიგაროს წინა-

აღმდეგ". წოდება?

ფიგარო: აზნაური.

გრაფი: აზნაური ბრძანდებით? (მდივანი წერს.)

ფიგარო: ღმერთს რომ ენება, პრინცის ვა-

ჟიშვილიც ვიქნებოდი.

გრაფი, მდივანს: განაგრძეთ!

სასამართლოს აღმსრულებელი, *წვრილ*ი

ხმით: ჩუმად, ბატონებო!

დუბლ-მენი, კითხულობს: "...აღძრავს საქმეს ზემოხსენებული ფიგაროს მიერ ზემოხსენებულ ვერტ-ალიურზე დაქორწინებისთვის თავის არიდების გამო. მომჩივანის მოთხოვნებს დაიცავს ექიმი ბართოლო, ზემოხსენებული ფიგარო კი, თუკი საკრებულოც თანახმაა, ჩვეულებისა და სასამართლო დადგენილების გვერდის ავლით, თვით დაიცავს საკუთარ თავს".

ფიგარო: ჩვეულება, ბატონო დუბლ-მენ, ხშირად ბოროტების სათავედ იქცევა. კლიენტი, რომელმაც საქმის წარმოების ანა-ბანა იცის, ვექილზე უკეთ ერკვევა საკუთარ საქმეში. ვექილები ტყავიდან ძვრებიან და ხმის ჩახლეჩამდე გაყვირიან, რათა საკუთარი განსწავლულობა დაამტკიცოს ყველაფერში, გარდა საკუთრივ საქმისა. ამავე დროს არად ენაღვლებათ, რომ ჯიბე დაუცარიელეს კლიენტს, თავი მოაბეზრეს მსმენელებს და მიაძინეს მსაჯულები. სიტყვას რომ გაასრულებენ, წამს გაიბრიქებიან, ცა ქუდად არ მოეჩვენებათ, დედამინა კი ქალამნად, და ისე იფხორებიან, გეგონებათ, საკუთარი ხელით დაწერეს "Oratorio pro Murena".* ასე და ამრიგად, ბატონებო...

[.] ციცერონის ცნობილი საჯარო სცენა "სიტყვა წარმოთქმული მურენას დასაცავად". მურენა: რომაელი კონსული, უკანონო გარიგებებში მხილებული და ციცერონის მიერ გამართლებული.

დუბლ-მენი: ზედმეტებში გადადიხართ! თქვენ მომჩივანი არ ბრძანდებით. თქვენი ამოცანა საკუთარი თავის დაცვაა. ექიმო! მოგვიახლოვდით და მოპასუხის მიერ წერილობით ნაკისრი ვალდებულების შინაარსი გაგვაცანით.

ფიგარო: დიახ, გაგვაცანით.

ბართოლო, სათვალეს იკეთებს: მოგახსენებთ, რომ არაორაზროვანია და ადვილად გასაგები!

ბრიდ-უაზონი: ა-აუცილებლად უნდა გა-ავეცნოთ.

დუბლ-მენი: სიჩუმე, ბატონებო!

სასამართლოს აღმსრულებელი, წვრილი ხმით: ჩუმად!

ბართოლო, კითხულობს: "მე, ქვემორე ხე-ლისმომწერი, ვადასტურებ ამა საბუთით, რომ გადმომეცა ქალიშვილ... და ასე შემ-დეგ, და ასე და ამგვარად... მარსელინ ვერტ-ალიურისგან, აგუას ფრესკასის ციხე-დარ-ბაზში, ორი ათასი პიასტრი ნაღდი ფული, "რომელსა თანხას უცილობლივ დავუბრუ-ნებ ამავე ციხე-დარბაზში მისი მოთხოვნი-სა თუ უბრალო შეხსენებისთანავე და ნიშ-ნად მადლიერებისა ვიქორწინებ მასზედ..."

და ასე შემდეგ. ხელმოწერილია უბრალოდ, ვინმე "ფიგაროს" მიერ. ჩემი დასკვნა შემ-ფეგი გახლავთ: მოპასუხე ვალდებულია დააბრუნოს სესხი, აღასრულოს მიცემული პიაპრუნოს სესხი, აღასრულოს მიცემული პიაპრუნოს (იწყებს სიტყვას.) ბატონებო! სამართუროს. (იწყებს სიტყვას.) ბატონებო! სამართუროს. ისტორიას მსგავსი საქმე არ ახსოვს. მოყოლებული ალექსანდრე მაკედონელიდან, რომელმაც პირობა დადო, ცოლად შეერთო უმშვენიერესი თალესტრისი...

გრაფი, აწყვეტინებს: სანამ დამცველი სიტყვას გააგრძელებს, უპრიანი იქნება, საბუთის ვარგისიანობა დავადგინოთ.

ბრიდ-უაზონი, ფიგაროს: საბუთთან დაკავშირებით არსებითი შენიშვნები ხომ არ გაქვთ?
ფიგარო: თავს ვალდებულად ვრაცხ, შევნიშნო, რომ არ ვიცი დაუკვირვებლობის,
შეცდომის ან იქნებ წინასწარგანზრახვისა
გამო, ტექსტი დამახინჯებით იქნა წაკითხული, რამეთუ იქ თქმული ის კი არ არის: "რომელსა თანხას უცილობლივ დავუბრუნებ
და ვიქორწინებ მასზედ", არამედ "რომელსა თანხას დავუბრუნებ ან ვიქორწინებ
მასზედ". ეს კი მოგეხსენებათ, ერთი და იგივე არ გახლავთ.

გრაფი: ტექსტში რა წერია? "და" თუ "ან"?

ფიგარო: "ან".

პრიდ-უაზონი: დუ-უბლმენ! თქვენ წაი-

დუბლ-მენი, იღებს ფურცელს: ასე აჯობებს, რამეთუ მხარეები კითხვისას ხშირად გან-ზრახ ამახინჯებენ ტექსტს. (ვკითხულობ.) "ჰმ, ჰმ, ქალიშვილი... ჰმ, ჰმ... დე ვერტ-ალიური... ჰმ, ჰმ... "ჰო, მივაგენი! "რომელსათანხას უცილობლივ დავუბრუნებ ამავე ციხე-დარბაზში მისი მოთხოვნისა თუ უბ-რალო შეხსენებისთანავე... "და"... "ან"... "და"... "ან"... "ან"... "ან"... "ან"... "ან"... მელნის ლაქა ფარავს...

ბრიდ-უაზონი: ლა-აქა? ამ ლა-აქებისა არ მესწავლება. ვიცი, როგორ ჩნდე-ბიან! ბართოლო, სიტყვას აგრძელებს: ვამტკიცებ, რომ საქმე ეხება გამაერთიანებელ სიტყ-ვას, მაკავშირებელს წინადადების წევრებისა: ქალიშვილს ფულს დავუბრუნებ და ვიქორწინებ მასზედ.

ფიგარო, სიტყვას აგრძელებს: მე კი ვამტკიცებ, რომ ეს განმაცალკავებელი კავშირი "ან" გახლავთ, რომელიც წინადადების წევრებს, ერთმანეთს აშორებს: "გადავიხდი ან ვიქორწინებ". მოვიდა სეტყვა, დახვდა ქვა. გინდ ლათინურად ალაპარაკდეს, მე გემი ბერძნულით მოვაკეტინებ.

გრაფი: ამ შემთხვევაში როგორ მოვიქცეთ? გრაფი: ამ შემთხვევაში როგორ მოვიქცეთ? ბართოლო, ნაჩქარევად: საბოლოო წერტი-ბართოლო, ნაჩქარევად: საბოლოო წერტი-ლის დასასმელად, სიტყვებს რომ აღარ გალის დასასმელად, სიტყვებს რომ აღარ გა-მოვედევნოთ, ერთში შევთანხმდეთ: ტექ-სტში წერია "ან".

ფიგარო: ვითხოვ, ოქმში შეიტანოთ!

გართოლო, ნაჩქარევად: თანახმა ვარ. მოპასუხეს ასეთი იაფი ხრიკი არ გაუვა. ტექსტში
ყოველივე აშკარაა. (კითხულობს.) "რომელსა თანხას უცილობლივ დავუბრუნებ ამავე
ციხე-დარბაზში მისი მოთხოვნისა თუ უბრალო შეხსენებისთანავე და ნიშნად მადლიერებისა ვიქორწინებ მასზედ..." მსგავსად ამისა, ბატონებო, ამბობენ: "თქვენ
სისხლს გამოგიღებენ ამ საწოლში, რომელშიც თბილად იგრძნობთ თავს", ესე იგი "სადაც". ან კიდევ: "უნდა შესვას ათიოდე გრამი ჯანჯაფილი, რომელშიც შეურევთ ცოტაოდენ ტამარინს". გაიგეთ? "შეურევთ რაღა-

[•] ფრანგული ou (უ)-ს მნიშვნელობების გათამაშება: ou: ან, où: სადაც, რომელშიც, რაშიც (მთარგმ. შენ.).

ცაში". გამოდის, "ციხე-დარბაზში, სადაც ვიქორწინებ მასზედ", ანუ ციხე-დარბაზში, რომელშიც ვიქორწინებ მასზედ".

ფიგარო: სრულიადაც არა: ფრაზა სხვა აზრს გულისხმობს. აი, ასეთს: "ან სნეულე-ბა მოგიღებთ ბოლოს, ან ექიმი", ამას წყალი არ გაუვა; მეორე მაგალითი თუ გნე-ბავთ, მოგახსენებთ: "ან არაფერს დაწერთ მოსაწონს, ან დაწერთ და ბრიყვები თავს დაგაცხრებიან და ლაფში ამოგსვრიან". ან ბრიყვები. აზრი ნათელია; მოცემულ შემ-თხვევაში, ბრიყვები ან ბოროტები ძირითადი ცნებებია. იქნებ, მეტრ ბართოლოს პგონია, რომ მე გრამატიკაში ვერ ვერკვე-ვი? ასე და ამრიგად, გადავუხდი ამ ციხე-დარბაზში, მძიმე, ან ცოლად შევირთავ... ბართოლო, სწრაფად: მძიმის გარეშე.

ფიგარო, სწრაფად: მძიმე თავის ადგილზეა! თავადაც დარწმუნდებით, ბატონებო; დიახ, დიახ, ჯერ მძიმე, შემდეგ ...ან მე მას შე-

ბართოლო, ფურცელს დახედავს, სწრაფად:

ფიგარო, სწრაფად: არ დაიჯეროთ, ბატონებო. სხვათა შორის, ასეც რომ არ იყოს, ვის გაუგია, კაცი, რომელიც ცოლის მოყვანას აპირებს, საცოლეს ვალს უბრუნებდეს? აპირებს, საცოლებულია! ჩვენი კანონების ბართოლო: ვალდებულია! ჩვენი კანონების მიხედვით ცოლ-ქმრის ქონება გაყოფილია. მიხედვით ცოლ-ქმრის ქონებით ცოლისა და ქმფიგარო: ჩვენი კანონებით ცოლისა და ქმფიგარო: ჩვენი კანონებით ცოლისა და ქმფიგარო: ჩვენი კანონებით არ არის, ისიც გარის სხეულიც კი ერთი არ არის, ისიც გაფილია, თუკი რა თქმა უნდა, ქორწინება ყოფილია, თუკი რა თქმა უნდა, ქორწინება ერთი ფარატინა ნასყიდობის ქაღალდია და ერთი ფარატინა ნასყიდობის ქაღალდია და სხვა არაფერი. (სასამართლოს წევრები დგებიან და ხმამაღლა ბჭობენ.)

ბართოლო: ვერაფერს იტყვი, ვალდებულების პირუთვნელი აღსრულებაც ამას ჰქვია! დუბლ-მენი: ხმას დაუწიეთ, ბატონებო! სასამართლოს აღმსრულებელი, წვრილი ხმით: ჩუმად!

ბართოლო: ო, რა მელაკუდაა! აი, როგორ ისტუმრებს ვალებს!

ფიგარო: თქვენ საკუთარ სარჩელზე ლაპარაკობთ, ვექილო?

ბართოლო: მე ამ ქალიშვილის დამცველი გახლავართ.

ფიგარო: ჰოდა, ბრიყვული ბოდვა განაგრძეთ, ლანძღვა-გინებას კი მოეშვით. თუკი მოსამართლენი, მომჩივან-მოპასუხეთა უხეში გამოხტომების აღსაკვეთად, სასამართლო პროცესზე მესამე პირთა მონაწილეობას ეთანხმებიან, რა თქმა უნდა,
იმიტომ არა, რომ ვექილები, რომლებსაც
სიდინჯე და განსჯის უნარი მოეთხოვებათ,
ჩვენ თვალწინ უპირატესობის მქონე უვიცებად იქცნენ. თქვენ დამცველის უკეთილშობილეს წოდებას ლაფში სვრით! (სასამართლოს წევრები ისევ ბჭობენ.)

ანტონიო, მარსელინს, მოსამართლეებზეუთითებს: ამდენი საჩურჩულო, მაცოდინა, რა აქვთ?

მარსელინი: მთავარი მოსამართლე მოსყიდულია, ახლა სხვა მოსამართლეების მოსყიდვას ცდილობს, წავაგე და ეგ არის! ბართოლო, ჩუმად, კუშტად: ვშიშობ, რომ საქმეს ასეთი პირი უჩანს.

ფიგარო, მხიარულად: მარსელინ! ცხვირი ნუ ჩამოუშვით!

დუბლ-მენი, დგება, მარსელინს: ყოველგვარ ზღვარს გადახვედით! მე თქვენ სააშკარაოზე გამომყავხართ. და, ვიცავ რა ჩვენი სასამართლოს ღირსებას, მოვითხოვ, რომ სანამ სხვა საქმეთა არსში გავერკვევით, თქვენს საქმეზე გამოვიტანოთ განაჩენი. გრაფი, ^{ჯდება:} არა, ბატონო მდივანო, ჩემი გარჩევას არ დავუშვებ. ესპანელ მოსამართლეს არ ეგების სირცხვილისგან გაწითლღეს უკმეხი გამოხტომის გამო, რომლის მსგავსს აზიურ სასამართლოში თუ გაიგონებ: ჩვენ ჩვენი შეცდომებიც გვეყოფა. ერთ ასეთ შეცდომას ახლავე გამოვასწორებ და საფუძვლიან მტკიცებულებასაც წარმოგიდგენთ, რამეთუ ყოველი მოსამართლე, რომელიც ამაზე უარს ამბობს, კანონთა მოსისხლე მტერია. რისი მოთხოვნა შეუძლია ქალბატონ მომჩივანს? ან ვალის გადახდა ან ქორწინება: ერთი მეორეს გამორიცხავს. **ღუბლ-მენი**: ჩუმად, ბატონებო!

სასამართლოს აღმსრულებელი, წ*ვრი*ლი ხმით: ჩუმად!

გრაფი: რას აცხადებს მოპასუხე? ქორწინებაზე უარს ამბობს. რას იზამ, მისი ნებაა. ფიგარო, სიხარულით: მოვიგე!

გრაფი: მაგრამ, რამეთუ ტექსტი გვამცნობს: "რომელსა თანხას უცილობლივ დავუბრუნებ ამავე ციხე-დარბაზში მისი მოთხოვნისა თუ უბრალო შეხსენებისთანავე ან ნიშნად მადლიერებისა ვიქორწინებ მასზედ..." და ასე შემდეგ, სასამართლო ადგენს: მოპასუხე ვალდებულია გადაუხადოს მომჩივანს ორი ათასი პიასტრი ნალდი ფული ან დღესვე იქორწინოს. (დგება.) ფიგარო, გაოგნებული: წავაგე!

ანტონიო, გახარებული: ბრწყინვალე განაჩენია!

ფიგარო: ბრწყინვალებას რაში ხედავ? ანტონიო: იმაში, რომ ჩემი სიძე აღარ ხარ. მადლობას მოგახსენებთ, თქვენო ბრწყინვალებავ.

სასამართლოს აღმსრულებელი, *წვრილი* ხმით: დაიშალეთ, ბატონებო! (დამსწრენი დარბაზს ტოვებენ.)

ანტონიო: წავალ, დისშვილს ახალ ამბავს შევატყობინებ!

მეთექვსმეტე სცენა. გრაფი, აქეთ-იქით დადის, მარსელინი, ბართოლო, ფიგარო, ბრიდ-უაზონი

მარსელინი, ჯდება: როგორც იქნა, თავისუფლად ამოვისუნთქე.

ფიგარო: მე კი პირიქით, სული მეხუთება.

გრაფი, თავისთვის: ასეა თუ ისე, შური ვიძიე ღა ახლა შემიძლია მშვიდად ვიყო.

ფიგარო, თავისთვის: ბაზილი აპირებდა მარსელინის ქორწინების წინააღმდეგ გამოსულიყო, მაგრამ სადღაც გადაიკარგა. (გრაფი კარისკენ მიდის.) გვტოვებთ, თქვენო გრწყინვალებავ?

გრაფი: ყველაფერი დასრულდა.

ფიგარო, ბრიდ-უაზონს: ამ ლიპიანის ბრა-

ლია! **ბრიდ-უაზონი**: მე ვა-არ ლიპიანი?

ფიგარო: აბა, სხვა ვინ? რაც არ უნდა მოხდეს, მარსელინს ცოლად არ მოვიყვან, ნუ გავინყდებათ, რომ აზნაური ვარ. (გრაფი ჩერდება.)

ბართოლო: გინდა თუ არა, იქორწინებ. ფიგარო: ჩემი კეთილშობილი მშობლების თანხმობის გარეშე?

ბართოლო: გვითხარით, ვინ არიან თქვენი მშობლები და სად ვეძებოთ?

ფიგარო: ცოტაც მაცადეთ, თხუთმეტი წელია ვეძებ და სადაცაა მოვნახავ.

ბართოლო: მკვეხარავ! ეტყობა, ბავშვობაში უპატრონოდ მიგაგდეს.

ფიგარო: არა, ექიმო, არავის მივუგდივარ, დამკარგეს. უფრო ზუსტად, მომიტაცეს. გრაფი, უახლოვდება: დამკარგეს, მომიპარეს – მოდით და დაამტკიცეთ! მერე იტყვით, შეურაცხყოფას მაყენებენო.

ფიგარო: თუკი მაქმანიანი საცვლები, ნაქარგი ზეწარი და ოქროს ნივთები, რომელიც გამტაცებლებმა ნახეს, ჩემს კეთილშობილ წარმომავლობას არ ამტკიცებს, ნიშნები, რომელიც სხეულზე დამიტოვეს, უცილობელი დასტურია იმისა, თუ როგორ მელოლიავებოდნენ და რარიგ მიფრთხილდებოდნენ ჩემი წინდახედული მშობლები, თუნდაც აი, ეს ნიშანი ხელზე... (*აპირებს* მარჯვენა ხელი გააშიშვლოს.)

მარსელინი, სწრაფად წამოდგება: ექიმის დანის კვალია!

ფიგარო: საიდან იცით?

მარსელინი: ღმერთო მაღალო, ეს ხომ ის არის!

ფიგარო: დიახ, ეს მე ვარ.

ბართოლო: ვინ ის?

მარსელინი: ემანუელი!

ბართოლო, ფიგაროს: ბოშებმა მოგიტაცეს? ფიგარო, უკიდურესად აღელვებული: მხოლოდ ციხე-დარბაზი მახსოვს! ძვირფასო

ექიმო, რაც გნებავთ მთხოვეთ, ოღონდ კი ჩემი მშობლიური ოჯახის წიაღში დამაბრუნეთ: გარწმუნებთ, მადლიერი მშობლები ოქროთი აგავსებენ.

ბართოლო, მარსელინზე უთითებს: აი, დედა-

შენი.

ფიგარო: გინდათ თქვათ, ძიძა.

ბართოლო: მშობელი დედა-მეთქი.

გრაფი: დედამისია?

ფიგარო: ჭკუას მოუხმეთ!

მარსელინი, ბართოლოზე უთითებს: აი, ესეც

მამაშენი.

ფიგარო, იმედგადაწურული: ოო! ეს რა უბე-

ღურებას გადავეყარე!

მარსელინი: ნუთუ თვით ბუნებამ არ გიჩურჩულა ათასჯერ მაინც?

ფიგარო: არც ერთხელ!

გრაფი, თავისთვის: დედამისია!

ბრიდ-უაზონი: ახლა უკვე რა-ა თქმა უნდა, ცოლად ვე-ეღარ მო-ოიყვანს.

ბართოლო: არც მე.

მარსელინი: არც თქვენ? მერედა შვილი? ხომ მეკითხებოდი...

ბართოლო: სულელი ვიყავი. ასეთი მოგონებანი რამეს რომ გვავალდებულებდნენ, ვინ იცის, რამდენი ქალის ცოლად მოყვანა

ბრიდ-უაზონი: ასე თუ ვი-იმსჯელებთ, ვერავის ვერავინ მოუყვანია ცო-ოლად და ეს

ბართოლო: ჩვეულებრივი ცოდვებია! ახალგაზრდა ვინ არ ყოფილა!

მარსელინი, თანდათანობით ფიცხდება: დიახ, დიახ, თავაშვებული, უფრო მეტიც, ძალზე თავაშვებული ახალგაზრდობა! საკუთარ შეცდომებს არ უარვყოფ – დღეს ყოველივე სააშკარაოზე გამოვიდა! ძალიან ძნელია ცოდვების შენდობაზე ილაპარაკო მას შემდეგ, რაც ოცდაათი წელი პატიოსნად იცხოვრე! ზნეკეთილი დავიბადე და ზნეკეთილი გავხდი, როდესაც ჭკუას მოვუხმე. მაგრამ ცდომილების, გამოუცდელო- ბისა და სიდუხჭირის ჟამს, როდესაც ამდე- ნი მაცდუნებელი გახვევია თავს, ხოლო სიღატაკე სულს გიხუთავს, შეძლებს თუ არა გამოუცდელი ქალიშვილი გაუძლოს მტრების ხროვის შემოტევას? იმან, ვინც ახლა მკაცრად განგვსჯის, უამრავი ცოდვით დამძიმებულ საკუთარ სულს მიხეფიგარო: ყველაზე მეტად დამნაშავე ყველაზე ნაკლებ მიმტევებელია; საერთო წე-

სია, ვერსად გაექცევი. მარსელინი, ცოცხლად: მამაკაცები უმადურებზე უარესები ხართ; ჩვენი გრძნობები საკუთარი ამპარტავნობის სამსხვერპლოზე მიგაქვთ, ჩვენი სიყმაწვილის შეცდომები თქვენ უნდა ზიდოთ. დიახ, თქვენ და თქვენ მიერ დანიშნულმა მსაჯულებმა, რომლებიც ასე ამაყობენ იმით, რომ ჩვენ გვასამართლებენ და საკუთარი დანაშაულებრივი უვიცობით პატიოსანი შრომით მოპოვებულ ლუკმა-პურს გვართმევენ. იქნებ, საცოდავ ქალიშვილებს თავის გატანის უმცირესი საშუალება მაინც დაუტოვოთ! კაბების კერვის შესაძლებლობა წაართვით, სამკერვალოდან ქალები დაითხოვეთ და მამაკაცები დაიქირავეთ.

ფიგარო, გაფიცხებული: ჯარისკაცებს კი ქარგვას აიძულებენ.

მარსელინი, აღელვებული: მაღალი წრის ქალბატონებსაც დამცინავი ღიმილით ზე-მოდან დასცქერით. ყალბი რიდით გვაც-დუნებთ მაშინ, როცა სინამდვილეში თქვე-ნი მონები ვართ. ჩვენს კეთილ საქმეებს

აინუნშიც არ აგდებთ, მცირე შეცდომისთვის კი სამაგალითოდ გვსჯით! **ფიგარო**: სიმართლეს ამბობს!

გრაფი, თავისთვის: და მერე როგორს **ბრიდ-უაზონი**: ღმერთს ვფიცავ, ა-ა-არ

მარსელინი: შვილო ჩემო, უნამუსო კაცის უარს ყურად ნუ ვიღებთ, ნურც თავს შევინუხებთ! იმაზე ნუ ფიქრობ, საიდან მოდიხარ, იმაზე იფიქრე, საით მიდიხარ – მთავარი ეს არის. ცოტა ხანიც და შენი საცოლე დამოკიდებული გახდება. პირობას გაძლევ, ცოლად გამოგყვება და შვილებსაც გაჩუქებს, სათნო მეუღლე და დედა დადგება. შენც ზრუნვას არ მოგაკლებს. სამაგიერო მიუგე შენი ოჯახის წევრებს. დაე, ღმერთმა ხელი მოგიმარ<mark>თოს!</mark> იყავ მხიარული, ლაღი და ყველასადმი კე<mark>თილ-</mark> განწყობილი. დედაშენს მეტიც არ უნდა! ფიგარო: პირიდან თაფლი დაგდის, დედიკო, სრულიად გეთანხმები! მართლაც და რა სისულელეა; ათასობით წელია, რაც ეს სამყა<mark>-</mark> რო არსებობს, მე კი იმაზე ვიკლავ თავს, როგორმე დავადგინო, ვის უნდა ვუმადლოდე იმ ოცდაათ წელს, რომელიც დროის ოკეანეს გამოვტყუე. არა, ბატონო, მეყოფა! დაე, ახლა

სხვამ იჭყლიტოს ტვინი! მთელი ცხოვრება ასეთ წვრილმანს შეალიო, იგივეა, რაც იმ ჯაგლაგ ცხენს ემსგავსო, რომელიც ნებაყოფლობით გაყოფს თავს უღელში და ნავს მდინარის აღმა მიათრევს. არ ისვენებს და თუ წუ-_{თით} შეისვენა, მაინც ათრევს ნავს, გინდაც აღგილიდან ფეხს არ იცვლიდეს. არა-მეთქი, დაველოდები და ვნახოთ, რა მოხდება! გრაფი, თავისთვის: ყოველივე ამის მომსწრეს, თავგზა სულ ამერია! ბრიდ-უაზონი, ფიგაროს: კეთილშობილ წა-არმომავლობას და ციხე-დარბაზს რაღა ვუყოთ? თქვენ სასამართლო ჩი-იხში მოაქციეთ! ფიგარო: მაგ თქვენი სამართლის წყალობით, ლამის უბედურებას გადავეყარე, ცოტაც და გამოუსწორებელ სისულელეს ჩავიდენდი! ოცჯერ მაინც, რაღაც საწყალი ასი ეკიუს საფასურად, მამაჩემი კინაღამ საიქიოს გავისტუმრე! მაგრამ, რამეთუ განგებამ ცოდვა არ ჩამადენინა, გთხოვთ, ძვირფასო მშობელო, მომიტევოთ და ცოდვილი ზრახვა მაპატიოთ! თქვენ კი დედიკო, ნება მომეცით, გულში ჩაგიკრათ... და თქვენც მთელი დედური სიყვარულით ჩამეკონეთ! (მარსელინი კისერზე ჩამოეკიდება.)

მეჩვიდმეტე სცენა. ბართოლო, ფიგარო, მარსელინი, ბრიდ-უაზონი, სიუზანი, ანტონიო, გრაფი

სიუზანი, შემორბის ქისით ხელში: დაიცადეთ, თქვენო ბრწყინვალებავ, ნუ დააქორწინებთ: ქალბატონს ფულს იმ სამზითვოდან გადავუხდი, რომელიც გრაფინიამ მიძღვნა. გრაფი, თავისთვის: ჯანდაბამდის გზა ჰქონია შენს ქალბატონს. ყველამ პირი შეკრა ჩემ წინააღმდეგ! (გადის.)

მეთვრამეტე სცენა. ბართოლო, ანტონიო, სიუზანი, ფიგარო, მარსელინი, ბრიდუაზონი

ანტონიო, სიუზანს, როდესაც ხედავს, როგორ ეხვევა ფიგარო დედას: რა გაეწყობა, გადაიხადე! ერთი, იმათაც შეხედე!

სიუზანი, სახეს იპრუნებს: კმარა! წავიდეთ, ბიძაჩემო!

ფიგარო,შეაჩერებს: არა, ასე არ გამოვა, ცოტაც შეიცადეთ, გეთაყვა! ასეთი რა დაინახე?

სიუზანი: ჩემი სისულელე და ჩემი სიმდაბლე! ფიგარო: არაფერი შეგეშალოს! სიუზანი, ბრაზით: რადგან ასე ეალერსები,

ცოლადაც მოიყვახ.
ფიგარო, მხიარულად: ველერსები, მაგრამ ცოფიგარო, მხიარულად: ველერსები, მაგრამ ცოლად მოყვანას არ ვაპირებ. (სიუზანს წასვლა
ლად მოყვანას არ ვაპირებ. (სიუზანს წასვლა
სურს, ფიგარო აკავებს, სიუზანი სილას გააწნავს.)
სიუზანი: თავხედო, როგორ მიბედავ!
სიუზანი: თავხედო, სიუზანი არ არის სიყვაფიგარო, დამსწრეთ: განა ეს არ არის სიყვარული?.. გთხოვ, სანამ წახვალ, კარგად დააკვირდი ამ სათნო ქალბატონს.

სიუზანი: მერე, რა? ფიგარო: მოგწონს?

სიუზანი: საშინელებაა.

ფიგარო: გაუმარჯოს ეჭვიანობას, რომე-ლიც არ დაგზოგავს და მწარ-მწარე სიტყ-ვებს გესვრის! ყველაფერზე მზა პასუხი აქვს. მარსელინი, მკლავებს გადაშლის: მოეხვიე დედაშენს, ჩემო კეთილო სიუზანეტ! აი, ეს ონავარი, ასე რომ გაჯავრებს, ჩემი ვაჟიშვილია! სიუზანი, მისკენ მირბის: მისი დედა ხართ?! (ერთმანეთს ჩაეკონებიან.)

ანტონიო: დღეიდან?

ფიგარო: მეც დღეს გავიგე.

მარსელინი, აღელვებული: როდესაც ჩემი სული მისკენ ისწრაფოდა, მიზეზს ვერ ვხვდებოდი, სისხლი მიდუღდა და ენას მიპორკავდა.

<u>ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ ᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲑᲐ, ᲛᲔᲗᲕᲠᲐᲛᲔᲢᲔ ᲡᲪᲔᲜᲐ</u>

ფიგარო: ჩემში კი სალი გონება ლაპარაკობდა და ინსტიქტს აჩუმებდა, ამიტომაც მუდამ ზურგს გიბრუნებდით, თუმცა თქვენდამი სიძულვილი არასოდეს მიგრძვნია... ფულიც კი გთხოვეთ...

მარსელინი, ფურცელს უწვდის: ფული შენია. ესეც შენ მზითვად თამასუქი.

სიუზანი, სტყორცნის ფიგაროს ქისას: ესეც მი-

ფიგარო: დიდი მადლობა.

მარსელინი, ძალიან აღელვებული: ქალიშვილობაში ბედი არ მწყალობდა, მერე იყო და ცოტა დამაკლდა, რომ ამქვეყნად ყველაზე უბედური ცოლი გავმხდარიყავი. ამჟამად კი მიწის პირზე ჩემზე ბედნიერი დედა არსად მეგულება! მომეხვიეთ, შვილებო. მთელ ჩემს სითბოს და სინაზეს თქვენ გჩუქნით. უზომოდ ბედნიერი ვარ. ნეტავ, გაცოდინათ, რარიგ მეყვარებით! ფიგარო, გულაჩქროლებული: ნუღარ გააგრძელებ, ძვირფასო დედიკო, კმარა. ცრემლებს ვერ მოვერევი. ცხოვრებაში პირველად ავტირდები, თუმცა თქვენც იცით, ბედნიერების ცრემლები გადმომეღვრება. არადა, ცოტა არ იყოს, დავირცხვინე კიდეც.

სისულელე მომივიდა – თვალებზე ხელი ავიფარე, მსურდა, ცრემლები შემეკავებინა, მაგრამ ვერ შევძელი – თითებს შორის ღამისხლტდნენ: აბა, ერთი შეხედე! (გატოტვილ თითებს აჩვენებს.) განვედ ჩემგან სიწითლეო სირცხვილისა! მსურს, ერთდროულად ვიცინო და ვიტირო – ასეთი წუთები არასოდეს განმეორდება! (ეხვევა დედას და სიუზანს.)

მარსელინი: ძვირფასო!

სიუზანი: სანუკვარო!

ბრიდ-უაზონი, თვალებს ცხირსახოცით იწმენდს: გამოდის, მე-ეც დიდი სულე-ელი ვყოფილვარ.

ფიგარო, ფიცხლად: სევდა-ნაღველო, ორთაბრძოლაში გიწვევ, სცადე და მძლიე, სწორედ იმ წუთს, როს ესერიგად საყვარელ არსებათა შორის ვიმყოფები!

ანტონიო, ფიგაროს: კარგი, კარგი, იკმარე, ხბოს აღტყინება! წესიერ ოჯახებს ასე მოსდგამს, ჯერ დედა და მამა უნდა დაქორწინდნენ, გაიგე? შენმა მშობლებმა ხელი ხელს მისცეს?

ბართოლო: თუნდაც გამიხმეს, ასეთი ვიგინდარას დედას ხელს არ მივცემ!

ანტონიო, ბართოლოს: გამოდის, მამა კი არა

რაღაც დედინაცვლის მაგვარი ბრძანდე. ბით? (ფიგაროს) თუ ასეა, ჩემო ლამაზო, საქ- სიუზანი: რას ამბობთ, ბიძაჩემო?.. ანტონიო: რადგან არავის შვილი არ არის, ცოლად არ გავაყოლებ! ბრიდ-უაზონი: რას მი-იედ-მო-ოედები, ბრიყვო? ყველა ვიღაცის შვილია. ანტონიო: ეგეთები გაგვიგია?! არა და არა, ვთქვი და გავათავე! (გადის.)

მეცხრამეტე სცენა. ბართოლო, სიუზანი, ფიგარო, მარსელინი, ბრიდ-უაზონი

ბართოლო, ფიგაროს: ისღა დაგრჩენია, ვინმე მონახე, იქნებ გიშველოს. (წასვლა სურს.)
მარსელინი, გამოედევნება, წელზე ხელს ხვევს
და არ უშვებს: დაიცადეთ, ნუ წახვალთ!
ფიგარო, თავისთვის: ეს რა ხდება? ყველა ანდალუზიელმა ბრიყვმა ერთიანად პირი
შეკრა, რომ ქორწინება ჩამიშალონ!
სიუზანი, ბართოლოს: ძვირფასო მამილო!
თქვენი ვაჟიშვილია...

მარსელინი, ეფერება: რომელიც ჭკუით და სახით თქვენი ორეულია! ფიგარო, ბართოლოს: თანაც გროშიც არ ღაგჯლომიათ! გართოლო: ის ასი ეკიუ რომ დამციცქნე? გართოლინი, ეფერება: ისე მოგივლით, მამი-

ლო... **ბართოლო**, გულმობრუნებული: მამილო, მამილო, ძვირფასო მამილო! ეტყობა, ამ ბაგონზე მეტად ყეყეჩი ვარ. (ბრიდ-უაზონზე
გიუთითებს.) ლამისაა, გული ამიჩუყდეს.
(მარსელინი დასიუზანი ეხვევიან.)

დე ჯერ შორია! (თავს აქეთ-იქით ატრიალებს.) მისი ბრწყინვალება სად არის?

ფიგარო: დავეწიოთ და საბოლოო სიტყვა ამოვგლიჯოთ! ახალი ოინი თუ მოიგონა, ყოველივეს თავიდან დაწყება მოგვიწევს. ყველანი: დავედევნოთ, დავედევნოთ! (ბართოლოც თან მიჰყავთ.)

მეოცე სცენა. ბრიდ-უაზონი, *მარტოა*.

ბრიდ-უაზონი: "ამ ბატონზე მეტად ყეყეჩო!" საკუთარ თავს მოჰკითხე, სხვებს... არცთუ ი-ისე ზრდილობიან ხალხთან მქოონია საქმე, რო-ოგორც ვხე-ედავ!

მეოთხე მოქმედება

სცენა წარმოადგენს კანდელაბრებით და ჭაღებით განათებულ, თაიგულებით და გირლანდებით საზეიმოდ მორთულ გალერეას. წინა პლანზე, საზეიმოდ მორთულ გასზე სამელნე, მაგიდის მარჯვნივ, მაგიდა და მასზე სამელნე, მაგიდის უკანსავარძელი.

პირველი სცენა. ფიგარო, სიუზანი

ფიგარო, სიუზანისთვის წელზე ხელი აქვს შემოხვეული: რას იტყვი, ცუგრუმელავ, კმაყოფილი ხარ? ტკბილად მოუბარმა დედიკომ ექიმი მოთაფლა! გაიპრანჭ-გამოიპრანჭა, მაგრამ ქორწინებას ვერ ასცდება
და შენი ბუზღუნა ბიძიკოც პირში წყალს
ჩაიგუბებს. მაგრამ მისი ბრწყინვალება
ჯერ კიდევ ჭირვეულობს: ჩემი მშობლების
შეუღლება, ჩვენი ქორწილის საწინდარია.
ამაზე კარგ გამოსავალს კაცი ვერ ინატრებს!

სიუზანი: პირდაპირ საოცრებაა!

ფიგარო: საოცარიცაა და, ცოტა არ იყოს, სასაცილოც. მისი ბრწყინვალებისგან ერ-

თი სამზითვოს დაცინცვლას ვცდილობ. დით, ახლა კი ორი მოვიხელთეთ, თუმცა მისი ხელიდან არც ერთი არ მიგვიღია. სისხლს მიშრობდა, შენ გაშმაგებული მეტოქე გსდევდა, მე კი ნამდვილი ალქაჯი და უცებ ორივეს მოსიყვარულე და უნაზეს დედად მოგვევლინა. ჯერ კიდევ გუშინ მარტოსული მიმაჩნდა თავი, ახლა კი დედაც მყავს და მამაც, მართალია, არცთუ ისე პატივცემულნი, როგორც ჩემს წარმოდგენებში ვხატავდი, მაგრამ ჩვენ მეტიც არ გვინდა: მდიდრების ყოყლოჩინობა ჩვენთვის უცხო ხილია.

სიუზანი: თუმცა კი, მეგობარო, ყოველივე შენებურად არ გამოგივიდა, და არც ისე, როგორც ორივენი ველოდით.

ფიგარო: შემთხვევა ჩვენზე ბრძენი აღმოჩნდა და საქმე გაცილებით ჭკვიანურად მოაგვარა. ცხოვრებაში მუდამ ასეა. ჩვენ წელებზე ფეხს ვიდგამთ, გეგმებს ვაწყობთ, ერთისთვის ვემზადებით, ბედი კი სულ სხვას გვთავაზობს. ვერაგი, ხარბი დამპყრობლით დაწყებული, რომელსაც ქვეყნიერების გადასანსვლა განუზრახავს, და მეგზურ ძაღლს ადევნებული, სვე-ბედის მორჩილი უსინათლოთი დამთავრებული, ყველა შემთხვევის ნება-სურვილს ემონვის. მერე, კიდევ, ის უსინათლო, რომელსაც ძაღლი მიათრევს, გაცილებით სწორ გზას ირჩევს, ნაკლებად ცდება და საკუთარ მოლოდინებშიც არ ბითურდება, განსხვავებით იმ პირველი ბრმისგან, რომელსაც მთელი ამალა ახვევია თავს. რაც შეეხება კიდევ ერთ, ძალიან საყვარელ ბრმას, ამურს რომ უწოდე**ბ**ენ... (*ისევ ნაზად* ეხვევა სიუზანს.)

სიუზანი: მართალი გითხრა, მის მეტი სხვა ბრმა გულს სულაც არ მეხატება.

ფიგარო: თუ ასეა, ნება მომეცი, ერთი ოინიც გავითამაშო: ერთგული ძაღლივით, შენს კარებთან მოვიყვან და ორთავე სიკვდილამდე ერთად ვიქნებით.

სიუზანი, სიცილით: შენ და ამური?

ფიგარო: მე და ამური.

სიუზანი: მერედა, სხვა საცხოვრებლის პოვნა რომ მოინდომოთ?

ფიგარო: თუ ამაზე წამასწრებ, დაე, ათასობით მილიონმა ცხენოსანმა...

სიუზანი: მეტისმეტი მოგივიდა. სრული სიმართლე მითხარი.

ფიგარო: ჩემი სიმართლე ყველა სხვა სი-

სიუზანი: ეს რამ გათქმევინა? განა არსებობს სხვადასხვა სიმართლე?

ფიგარო: დიახ, სწორედაც რომ ასეა! როგორც კი ცხადი გახდა, რომ დროთა განმავლობაში, ძველი ბოდვები სიბრძნედ იქცევა, ხოლო ძველი არაკები და ზღაპრები, პირობითად შექმნილი, წარმოუდგენლად დიდ ჭეშმარიტებებს ბადებს, დედამიწაზე უთვლელი სიმართლე იშვა. არის ყველასთვის ცნობილი სიმართლე, რომელზედაც არავინ სიტყვას არ ძრავს, რამეთუ ყველა სიმართლე არ ითქმის. არსებობს სიმართლე, რომელსაც ყველა ეთანხმება, რომელსაც ხოტბას ასხამენ, მაგრამ არა წრფელი გულით, რადგან ყველა სიმართლეს არ დაეჯერება. მერე კიდევ, შეყვარებულთა ფიცი, დედის მუქარა, ლოთის აღთქმა, ძლიერთა ამა ქვეყნისა დაპირებები, ვაჭრუკანას უკანასკნელი სიტყვა! და ვინ იცის, კიდევ რა, რომ მოინდომო, ვერ მოთვლი! არის მხოლოდ ერთადერთი სიმართლე, რომელსაც ეჭვის ნატამალიც არ ახლავს – სიუზანისადმი ჩემი სიყვარული.

სიუზანი: მეც ვლაღობ, ესოდენ მხიარულს რომ გხედავ. თუ სიხარულმა თავი დაგაკარგვინა, ესე იგი ბედნიერი ხარ. ახლა კი გრაფის პაემანზე ვილაპარაკოთ.

გოაფის საქანა ას და გრაფზე ნურაფერს ფიგარო: უმჯობესია, გრაფზე ნურაფერს ვიტყვით: ცოტაც და მის გამო სიუზანს დავკარგავდი.

სიუზანი: პაემანის წინააღმდეგი ხარ?

ფიგარო: თუ გიყვარვარ, პატიოსანი სიტყვა მომეცი, რომ არ წახვალ: დაე, ამაოდ გელოდოს, იქნებ ჭკუაზე მოვიდეს.

სიუზანი: პაემანის დანიშვნა ძალიან გამიჭირდა. აი, მისვლა კი სულაც არ გამიძნელდება. სალაპარაკოც არაფერია.

ფიგარო: მართალს ამბობ?

სიუზანი: მე იმ თქვენს ჭკუის კოლოფებს არ ვგავარ. თუ რამეს ვიტყვი, მხოლოდ მართალს.

ფიგარო: ცოტათი მაინც ხომ გეყვარები? სიუზანი: ძალიანაც მეყვარები.

ფიგარო: არც ისე ბევრია.

სიუზანი: ვერ გავიგე, რას ელი?

ფიგარო: იცი, ჩემო კარგო, სიყვარულში "ძალიან" ბევრს არაფერს ნიშნავს.

სიუზანი: ამ შენი ბრძნულად ჩახლართუ-

ლი აზრებისა ვერა გამიგია რა. სიყვარულს რაც შეეხება, მხოლოდ ქმარი მეყვარება. ფიგარო: თუკი დანაპირებს შეასრულებ, საერთო წესიდან ბრწყინვალე გამონაკლისი იქნები. (სურს მოეხვიოს.)

მეორე სცენა. ფიგარო, სიუზანი, გრაფინია გრაფინია: არადა, მართალი ვიყავი: სადაც ალხანა, იქვე ჩალხანა. მომისმინეთ, ფიგარო, ეს წამიერი, ქურდული შეხვედრები არას გარგებთ, ამით თქვენს მომავალს, ცოლქმრობას და საკუთარ თავსაც ამცირებთ. თქვენ მოუთმენლად გელოდებიან! ფიგარო: მართალი ბრძანდებით, გართობამ ყველაფერი გადამავიწყა. წავალ და ჩემს სიმართლეს დავამტკიცებ. (სიუზანის წაყვანაც სურს.)

გრაფინია, სიუზანს შეაჩერებს: დაგეწევა.

მესამე სცენა. სიუზანი, გრაფინია

გრაფინია: კაბების გამოსაცვლელად ყველაფერი მზად გაქვს?

სიუზანი: არც არაფერია საჭირო, ქალბატონო. პაემანი არ შედგება.

გრაფინია: როგორ, გადაიფიქრეთ?

სიუზანი: ფიგარომ ასე ისურვა.

გრაფინია: მატყუებთ!

სიუზანი: ღმერთია მოწმე! გრაფინია: ფიგარო ის კაცი არ არის, სამ-

გითვო ხელიდან გაუშვას!

სიუზანი: ქალბატონო! რაში მდებთ

გრალს?

გრაფინია: იმაში, რომ ბოლოს და ბოლოს, გრაფს მოელაპარაკეთ და ახლა ნანობთ, რომ მისი ზრახვები გამიმხილეთ. ვერაფერს გამომაპარებთ, შემწვარ-მოხრაკულს გიცნობთ! შემეშვით! (წასვლას აპირებს.)

სიუზანი, მუხლებში უვარდება: ღმერთს ნუ სცოდავთ, ქალბატონო! თვითონაც ვერ ხვდებით, რა ტკივილს აყენებთ სიუზანს! და ეს მთელი თქვენი კეთილი საქმეების შემდეგ. მას შემდეგ, რაც სამზითვო მიბოძეთ... გრაფინია, წამოაყენებს: მართალი ხარ... თვითონაც არ ვიცი, რას ვამბობ! პაემანზე, სინამდვილეში, შენ ხომ არ მიდიხარ, მე მიშვებ. სიტყვას, რომელიც მეუღლეს მიეცი, არ გადახვედი და ამით მეც დამიბრუნებ ჩემსას.

სიუზანი: როგორ მაწყენინეთ!

გრაფინია: გონება ამერია. (შუბლზე კოცნის.)
პაემანი სად დანიშნეთ?
სიუზანი, ხელზე კოცნის: "ბაღი", მხოლოდეს
სიტყვა მახსოვს.

გრაფინია, მაგიდაზე მიუთითებს: კალამი აილე და ადგილი დავუნიშნოთ.

სიუზანი: წერილი მივწერო? გრაფინია: საქმე ითხოვს!

სიუზანი: ქალბატონო! ჯობს თქვენ...

გრაფინია: ყველაფერზე პასუხს ვაგებ! (სიუზანი ჯდება. გრაფინია კარნახობს.) ახალიმოტივი ძველ ჰანგზე: "რა ნეტარებაა, მწუხრისას, ქოჩორა წაბლის ხეთა ქვეშ...", წერე: "რა ნეტარებაა, მწუხრისას..."

სიუზანი, წერს: "ქოჩორა წაბლის ხეთა ქვეშ..." შემდეგ?

გრაფინია: როგორ გგონია, ვერ მიხვდება? სიუზანი, გადაიკითხავს: ეჭვსაც ვერ მიი-ტანს. (წერილს კეცავს.) რით დავლუქოთ? გრაფინია: ქინძისთავი, ჩქარა! პასუხადაც ივარგებს. ფურცლის უკანა მხარეს მიაწერე: "ბეჭედი დამიბრუნეთ!"

სიუზანი, წერს და იცინის: ესეც შენი ბეჭედი! ბრძანების ფურცელზე დარტყმული ამასთან ვერ მოვა! გრაფს გაამხიარულებს! გრაფინია, რაღაც ავად გასახსენებელს გაიხ-

სენებს: ოო! სიუზანი, ქინძისთავს ეძებს: ქინძისთავს რომ

ვერ ვპოულოი: ! გრაფინია, კაბას ქინძისთავს ააძრობს: აჰა, დაიჭი! (პაჟისბაფთა იატაკზე ვარდება.) ო, ჩემი ბაფთა! სიუზანი, ბაფთას დასწვდება: პატარა ქურდბაცაცას ბაფთაა! თქვენ ისე უსულგულოდ

მოექეცით... გრაფინია: რა უნდა მექნა, სამკლავურად ღამეტოვებინა? რა ლამაზი სანახავი იქნებოდა! მომეცი!

სიუზანი: ქალბატონო, თქვენ მას აღარ გაიკეთებთ, მასზე იმ ბიჭის სისხლია.

გრაფინია, ბაფთას იღებს: ფანშეტისთვის ზედგამოჭრილია... პირველ თაიგულს მო-მიტანს თუ არა...

მეოთხე სცენა. ახალგაზრდა მწყემსი ქალი, ქერუბინო ქალის კაბაში, ფანშეტი და მასავით საზეიმოდ გამოწყობილი სხვა ქალიშვილები, თაიგულებით ხელში, გრაფინია, სიუზანი

ფანშეტი: ქალბატონო! სოფლის გოგონებმა თაიგულები მოგართვეს. გრაფინია, სწრაფად მალავს ბაფთას: შესანიშ. ნავი თაიგულებია! სამწუხაროდ, ბევრი თქვენგანი არ მეცნობა. (ქერუბინოზე მიუ-თითებს.) ეს მომხიბვლელი გოგონა ვინ არის? შეშინებული მეჩვენება.

მწყემსი ქალიშვილი: ჩემი ბიძაშვილი გახლავთ, ქალბატონო, ქორწილზე დასასწრებად მოვიდა.

გრაფინია: ძალიან ლამაზია! ამდენ თაი-გულს ჩემი ხელები არ ეყოფა, ამიტომ უპი-რატესობა სტუმარს დავუთმოთ. (ქერუბი-ნოს ეამბორება და თაიგულს ჩამოართმევს.) გა-წითლდა! (სიუზანს) ხომ არ მეჩვენება, სიუ-ზან... იცი, ვიღაცას მაგონებს.

სიუზანი: ნამდვილი ორეულია.

ქერუბინო, ხელებს მკერდზე მიიკრავს, თავისთვის: ო, ეს ამბორი მე არ მეკუთვნის!

მეხუთე სცენა. ქალიშვილები, *მათ შორის* ქერუბინო, ფანშეტი, ანტონიო, გრაფი, გრაფინია, სიუზანი

ანტონიო: მე კი გარწმუნებთ, თქვენო ბრწინვალებავ, ის აქ არის. ჩემი ქალიშვილის ოთახში მორთეს და მოკაზმეს: მისი განსაცმელი ჯერ კიდევ ოთახშია, ეს კი მისი ოფიცრის ქუდია: ბოლჩიდან ამოვილე. (წინ გამოდის, ქალიშვილებს თვალს მოავლებს, იცნობს ქერუბინოს და თავიდან ჩაჩს მოხსნის. დაწნული კულულები პაჟს მხრებზე ეყრება. ანდაწნული კულულები ქუდს ადებს.) ოჰ, შე ეშტონიო თავზე ოფიცრის ქუდს ადებს.) ოჰ, შე ეშმაკის ფეხო, აი, თურმე სად ყოფილა ჩვენი ოფიცერი!

გრაფინია, უკან იხევს: ღმერთო მაღალო! სიუზანი: დახე, ერთი ცრუპენტელაც ეს არის! ანტონიო: აკი ვამბობდი, ეს არის მეთქი... გრაფი, გაბრაზებული: თქვენ რას გვიბრძანებთ, გრაფინია?

გრაფინია: გიბრძანებთ იმას, რომ თქვენზე მეტად გაოცებული ვარ და არანაკლებ აღშფოთებული.

გრაფი: დავუშვათ; იქნებ, დილის ამბავიც მოგვახსენოთ.

გრაფინია: მართალი არ ვიქნები, თუ ჯიუტად გავაგრძელებ უარყოფას. დილით მეახლა... ხუმრობა მოვიგონეთ, რომელიც მერე ამ ბავშვებმა გაითამაშეს. თქვენც სწორედ მაშინ წაგვადექით თავს, როდესაც მას ტანსაცმელს ვარგებდით. თქვენ კი ბოღმა ვერ დამალეთ და იფეთქეთ! მან თავს უშველა, მე დავიბენი, ყოველივე კი საერთო შიშმა დაასრულა!

გრაფი, ქერუბინოს, წყენით: რატომ არ გაემ. გზავრეთ?

ქერუბინო, ქუდს იხდის: თქვენო ბრწყინვალებავ!..

გრაფი: ურჩობისთვის მკაცრად დაგსჯი. ფანშეტი, დაუფიქრებლად: თქვენო ბრწყინ- ვალებავ! გთხოვთ, ყური მომაპყროთ! გაიხსენეთ, რას მიმეორებთ ყოველი კოცნისას: "თუ გიყვარვარ, ცუგრუმელა ფანშეტ, ნებისმიერ სურვილს აგისრულებო"...

გრაფი, წითლდება: მართლა? ამას გეუბნები? ფანშეტი: მეუბნებით, ეჭვიც არ შეგეპა-როთ, თქვენო ბრწყინვალებავ, და თუ ასეა, ქერუბინოს სასჯელი ააცილეთ, ჯობს, მე გამომაყოლოთ ქმრად, მე კი კიდევ უფრო მეტად შეგიყვარებთ.

გრაფი, თავისთვის: ლაწირაკმა პაჟმა მაჯობა! გრაფინია: ახლა ჩემი ჯერია და მინდა გკითხოთ, გრაფ: ამ ბავშვის აღსარება, ისეთიცე წრფელი, როგორიც ჩემი, ორ გარდაუვალ სიმართლეს ადასტურებს: თუკი თქვენში ეჭვებს აღვძრავ, მერწმუნეთ, უნებლიეთ მომდის, თქვენ კი ყველაფერს აკეთებთ,

რათა კიდევ მეტად გაამძაფროთ ჩემი ეჭვები და დამიმტკიცოთ, რომ არ ვცდები.
ანტონიო: ეს რამ გაფიქრებინათ, გრაფ!
ანტონი ის ქაჯანა მომაგდებინა ხელთ, ისეთ
ერთი ის ქაჯანა მომაგდებინა ხელთ, ისეთ
სეირს დავმართებ, როგორც ერთ დროს
სეირს დავმართებ, აცხონოს მისი სული...
დედამისს, ღმერთმა აცხონოს მისი სული...
მართალია, საამისო ჯერ კიდევ არაფერი
მომხდარა, მაგრამ მოგეხსენებათ ქალბამომხდარა, მაგრამ მოგეხსენებათ ქალბაგონო, გოგონები მწიფობაში რომ შედიან...
გრაფი, დაბნეულია, თავისთვის: ბოროტმა
სულმა ყველა ჩემ წინააღმდეგ აამხედრა!

მეექვსე სცენა. ქალიშვილები, ქერუბინო, ანტონიო, ფიგარო, გრაფი, გრაფინია, სიუზანი

ფიგარო: თქვენო ბრწყინვალებავ! ქალიშვილები დაითხოვეთ, მათ გარეშე ზეიმს და ცეკვებს ვერ დაიწყებენ.

გრაფი: ცეკვა გნებავთ? ღმერთი შეგეწიოთ! მერედა ამ დილით, ყვავილნარზე დაცემისას ნაღრძობი ფეხი?

ფიგარო, *ფეხს გაიქნევს*: წამომტკივდება ხოლმე, მაგრამ არაფერია, ვუძლებ. (*ქალიშ*ვილებს) აბა, მომყევით, მზეთუნახავებო! გრაფი, თავისკენ მოაბრუნებს: თქვენი ბედი, რომ ყვავილნარის ფხვიერ მიწას დაენარცხეთ!

ფიგარო: ბედი მქონია, ვერაფერს ვიტყვი. ასე რომ არ ყოფილიყო...

ანტონიო, თავისკენ მოაპრუნებს: უნდა გენახათ, როგორ მოიკუნტა ჰაერში...

ფიგარო: სხვა ჩემზე მოქნილი და ცქვიტი, ჰაერში გამოეკიდებოდა. (ქალიშვილებს) წავედით, ქალბატონებო!

ანტონიო, თავისკენ მოაბრუნებს: ამასობაში კი, პატარა პაჟი ცხენს სევილიისკენ მიაგელვებდა...

ფიგარო: შეიძლება, მიაგელვებდა, შეიძლება, ჩორთით მიდიოდა...

გრაფი, თავისკენ მოაბრუნებს: სამსახურში გამწესების ბრძანება კი თქვენ გედოთ ჯიბეში.

ფიგარო, ცოტათი გაოცებულია: რა თქმა უნდა, დაკითხვას რატომ მიწყობთ? (ქალიშვილებს) ბოლოს და ბოლოს, წავიდეთ, გოგონებო! ანტონიო, ქერუბინოს ხელს ჰქიდებს და წინ გამოჰყავს: ეს ქალიშვილი კი ამტკიცებს, რომ ჩემი მომავალი სიძუკა ხელიდან წასული მატყუარაა.

ფიგარო, გაოგნებული: ქერუბინო... (თავის-თვის) ეშმაკს წაუღია შენი თავი და ტანი! ანტონიო: ახლა ხომ ხვდები? ანტონიო: თავის დაძვრენას ცდილობს: ვხვდეფიგარო, თავის დაძვრენას ცდილობს: ვხვდეთი... რა დაამღერა?

გრაფი, უკმეხად: დაამღერა კი არა, გასაგებად თქვა, რომ ლევკოიონების ბუჩქებში

თვითონ ისკუძა... ფიგარო, ჩაფიქრებული: თუკი თავად ამტკიცებს... ყველაფერი შესაძლებელია! რაც არ მინახავს, იმაზე ვერაფერს მოგახსენებთ... გრაფი: გამოდის, ისიც და თქვენც...

ფიგარო: ამაში განსაკუთრებულს ვერაფერს ვხედავ. ერთი რომ გადახტება, მეორეც მიჰყვება... ასეც ხდება... პანურგის ფარა გაიხსენეთ. მით უმეტეს, თუ ვისმე თქვენი რისხვა დაატყდა თავს, მზად არის, თავი გადადოს და...

გრაფი: ეს რა გამოდის: ორი კაცი ერთდროულად...

ფიგარო: ორი კაცი კი არა და ოცდაორიც რომ ყოფილიყო, ისინიც უკან მიჰყვებოდნენ. თავში საცემი არაფერია, არავინ და-

პანურგი: ფრანსუა რაბლეს ნაწარმოების პერსონაჟი.

შავებულა. (ქალიშვილებს) ჰა, გელირსოთ

გრაფი, გაფიცხებული: მე მგონი, ყველანიკომედიას ვთამაშობთ! (ისმის დაფდაფებისხმა.) ფიგარო: აჰა, ზეიმის დაწყებას გვამცნობენ. ადგილებზე, მზეთუნახავებო! სიუზან! ხელი მომეცი და რაც შეიძლება, სწრაფაღ! (ბრბო იშლება; რჩება მხოლოდ თავჩაქინდრული ქერუბინო.)

მეშვიდე სცენა. ქერუბინო, გრაფი, გრაფინია

გრაფი, მიმავალ ფიგაროს გასცქერის: თავხედობა და ამის მსგავსი?! (პაჟს) თქვენ კი, ბატონო თვალთმაქცო, ვითომდა დარცხვენილო, კეთილი ინებეთ და სასწრაფოდ გადაიცვით. ამ საღამოს თქვენი ფეხი არ ვნახო ციხე-დარბაზში!

გრაფინია: როგორ მოგვენატრებით! ქერუბინო, აღტყინებული: მოგენატრებით? ო, ეს რა მესმის! შუბლზე ნეტარების ბეჭედი მაზის, რომელიც ბნელ საკანში ასი წლის მარტოობას გამაძლებინებს! (ქუდს იხურავს და გარბის.) **მერვე სცენა.** გრაფი, გრაფინია, უბრად მყოფი გრაფინია მარაოთი იგრილებს სახეს.

გრაფი: რა ნეტარების ბეჭედზე ლაპარა-

გრაფინია, ღაბნეული: შეიძლება... ოფიცგრაფინია, ღაბნეული: შეიძლება... ოფიცრის პირველ ქუდს გულისხმობს. ბავშვისთვის ყველაფერი სათამაშოა! (წასვლას აპირებს.)

გრაფი: ჩვენთან არ დარჩებით?

გრაფინია: ხომ იცით, თავს უქეიფოდ ვგრძნობ.

გრაფი: წამით მაინც, თქვენი რჩეული მოახლის საპატივცემულოდ, თუ არადა, ვიფიქრებ, რომ გვიბრაზდებით.

გრაფინია: აი, მექორწინეთა ორი წყვილი. დავსხდეთ და სტუმრებს ღირსეულად ვუმასპინძლოთ!

გრაფი, თავისთვის: ჰმ, მექორწინენი! თუ ხელის შეშლა ვერ შევძელი, რა ჩარაა, უნდა მოვითმინო.

(გრაფი და გრაფინია გალერეის კედელთან სავარძლებში სხდებიან.)

90MOR9 9W99978999, 64

მეცხრე სცენა. გრაფი და გრაფინია,

მსვლელობა

მეტყევეები, თოფით მხარზე; სასამართლოს აღმსრულებელი, ნაფიცი მსაჯულები, ბრიდ-უაზონი; გლეხკაცები და გლეხი ქალები სა*ზეიმო* სამოსში:

ორ ქალიშვილს *მოაქვს თეთრი* ბუმბულით გაწყობილი პატარძლის თავსაბური; სხვა ორს მოაქვს თეთრი ჩიხტიკოპი; მათ კიდევ ორნი მოჰ*ყვებიან ხელთათმანები*თ და თაიგულით;

ანტონიოს, ჯვრისწერის მამოპილს, შემოჰყავს სიუზანი; ქალიშვილებს მოაქვთ პატარძლის თავსაბური, კაბა და თეთრი ყვავილების თაიგული მარსელინისთვის.

ფიგარო მარსელინს *მიაცილებს. მან უნდა გა*დაულოცოს ქალი საქმროს, ექიმს, რომელიც თეთრი ყვავილების თაიგულით ხელდამშვენებული დაასრულებს მსვლელობას. ქალიშვილები ჯვრისწერისთვის საჭირო ნივთებს გრაფის მსახურებს გადასცემენ.

გლეხები ფერხულს უვლიან; მუსიკა დუეტის შე-

სავალს იწყებს. ამ დროს ანტონიოს სიუზანი გრაფთან მიჰყავს. სიუზანი გრაფის წინ იჩო-

გრაფი თავსაბურს თავზე ახურავს და ყვავილებს გადასცემს, ქალიშვილები კი დუეტს მლერიან:

აქე, აღიდე, ლამაზო ქალო, ვინც დათმო შური, იხმარა ტვინი, სიძვას და ბოროტს აქცია ზურგი, ღა საპატარძლო გიძღვნა გვირგვინი!

სიუზანი მოსასხამის კალთაზე წაეტანება გრაფს და მიანიშნებს, რომ ხელში ბარათი უკავია, მერე, ხელს თავთან მიიტანს. გრაფი თავს ისე აჩვენებს, თითქოს სიუზანს ქუდს უსწორებს, ქალი კი ამასობაში ბარათს გადასცემს.

გრაფი ჯიბეში იდებს ბარათს. დუეტი მთავრდება, სიუზანი მოკრძალებთ თავს უხრის გრაფს.გრაფი სიუზანის ხელს ფიგაროს უწვდის და წყვილი მოპირდაპირე კედელთან მღგარ მარსელინისკენ *მიემართე*ბა.

გრაფი ვეღარ ითმენს, ავანსცენაზე გამოდის, ჯიბიდან ბარათს იღებს და ხელს გაიქნევს, თითქოს რაღაცამ უჩხვლიტა; თითს აქნევს, სისხლს გამოიდენს, წუწნის და ქაღალდს დასცქერის, რომელიც ქინძისთავითააშეკრული.

გრაფი: ეშმაკმა დალახვროს ეს ქალები,

უადგილო ადგილსაც კი ქინძისთავს არჭობენ. (ქინძისთავს იატაკზე მოისვრის, ბარათს კითხულობს და ფურცელს კოცნის.)

ფიგარო, გრაფს უთვალთვალებს. მერე, დედას და სიუზანს მიუბრუნდება: ვილაც გოგონამ, თითქოსდა არაფერიო, გვერდით ჩაუარა და სატრფიალო ბარათი გადასცა. ქინძისთავი, რომლითაც ბარათი იყო შეკრული, მისმა ბრწყინვალებამ პირდაპირ თითში იჩხვლიტა.

ცეკვა განახლდება. გრაფი ფურცელს გადმოაბრუნებს და კითხულობს, რომ პასუხის სანაცვლოდ ქინძისთავი უნდა დააბრუნოს. იატაკს აცქერდება, ქინძისთავს ეძებს, ბოლოს, პოულობს და სახელოში ირჭობს.

ფიგარო, აგრძელებს: სატრფოს საჩუქარი ძვირად ფასობს. ერთი შეხედეთ, ქინძისთავი აიღო. ო, რა თავგუნებაა!

(ამასობაში სიუზანი და გრაფინია ერთმანეთს რაღაცას ანიშნებენ. ცეკვა დასრულდა, იწყება დუეტი.) ფიგაროს მარსელინი გრაფთან მიჰყავს, გრაფი თავსაბურს იღებს, დუეტი ის-ის არის უნდა დაიწყოს, რომ ერთბაშად გაისმის ყვირილი.

სასამართლოს აღმსრულებელი, ზღურბლიდან ყვირის: შეჩერდით, ბატონებო, ყველანი ვერ შემოხვალთ! დაცვა! დაცვა! (დარაჯები კარებისკენ მიდიან.) გრაფი, დგება: რა აურზაურია? სასამართლოს აღმსრულებელი: ბატონი სასამართლოს პრწყინვალებავ, მთელი ბაზილია, თქვენო ბრწყინვალებავ, მთელი სოფელი გამოიყოლა, ხალხი სიმღერით მოხიბლა.

გრაფი: მარტო შემოვიდეს.

გრაფინია: ნება მომეცით, დაგტოვოთ. გრაფი: თქვენს თავაზიანობას არასოდეს

დავივიწყებ.

გრაფინია: სიუზან!.. გამომყევით! ახლავე დაბრუნდება. (სიუზანს ჩუმად) დროა, კაბები გავცვალოთ. (გადის სიუზანთან ერთად.)

მარსელინი: ეს ბაზილიც რომ მუდამ უდროო დროს მოდის!

ფიგარო: არაფერია, ბაზილი მე მომანდეთ.

მეათე სცენა. იგივენი, გრაფინიასა და სიუზანის გარდა; ბაზილი გიტარით, გრიპ-სოლეი

ბაზილი (შემოდის და სიმღერას იწყებს):

ნუ გათათხავ საწყალ მოყვასს, გინდ უქროდეს თავში ქარი, ღმერთმა ასე ინება და ასე შექმნა კაცი, ქალი...

ხასიათის ცვლილებები, ჩვენი ყველას ბედია, დედამიწის კანონია, ვერ გააწყობ ვერაფერს, ფრთამალ ამურს დაეკითხე, სიყვარულის

გამგებელს, მართალს გეტყვის, არ დამალავს: "ღმერთს მადლი და ფერი ფერს!"

ამურს ქება ვუგალობოთ, ავაყოლოთ ჰანგებს ტაში, ფრთები მისთვის გამოისხა, რომ იფრინოს მაღლა ცაში.

ფიგარო, ბაზილს უახლოვდება: გეთანხმები, პო, ფრთები სწორედ ამისთვის სჭირდება, მაგრამ დანარჩენზე რას იტყვი? გამაგებინე, რაზეა ეგ შენი სიმღერა? ბაზილი, გრიპ-სოლეიზე უთითებს: იმაზე, რომ მის ბრწყინვალებას მორჩილებას ვუცხადებ; აი, ეს ბატონიც, რომელიც მის წრეს ეკუთვნის, კარგად გავართე, ახლა კი გრაფისგან სამართალს ვითხოვ. გრიპ-სოლეი: რა გართობაზე ლაპარა-კობს, თქვენო ბრწყინალებავ! ისეთი უგე-მოვნო სიმღერები აქვს...

გრაფი: ჩემგან რას ითხოვთ, ბაზილ? გაზილი: იმას, რაც სამართლიანად მეკუთვნის, თქვენო ბრწყინვალებავ, ანუ მარსელინის ხელს. მე არ ვეთანხმები... ფიგარო, უახლოვდება: თქვენო ღირსებავ! დიდი ხანია, ბრიყვი კაცი არ გინახავთ? ბაზილი: აგერ ახლა ვხედავ, ცხვირწინ მიდგას, თქვენო ღირსებავ! ფიგარო: თუკი ჩემი თვალები თქვენთვის სარკეა, რომელშიც საკუთარ თავს ჭვრეტთ, იქნებ მათში ჩემი გაფრთხილებაც ამოიკითხოთ და ყურად იღოთ. ერთი სცადეთ და ამ ქალბატონს ალმაცერად გახედეთ... ბართოლო, სიცილით: რას ერჩი? ერთი სიტყვა მაინც ათქმევინე.

ბრიდ-უაზონი, ჩადგება ფიგაროსა და ბაზილს შორის: მე-ეგობრებს შო-ორის...

ფიგარო: რა მეგობრები, რის მეგობრები?! ბაზილი: საიდან მოიტანეთ?

ფიგარო, სწრაფაღ: ნოტების მჯღაბნელთან და საეკლესიო გუნდის გულის გამაწვრილებელი ზმუილის მთხზველთან რა საერთო უნდა მქონდეს?

ბაზილი, სწრაფად: უკუღმართი ლექსების ავტორთან მეგობრობა გაგონილა?

ფიგარო, სწრაფად: სამიკიტნოს მეარღნე! **ბაზილი**, სწრაფად: გაზეთების ჭია! ფიგარო, სწრაფად: ყურის მხვრეტელი. **ბაზილი,** სწრაფად: დიპლომატიური კუდის

გრაფი, ზის: ორივენი კარგი ხვითოები

ბაზილი: ყოველ ნაბიჯზე მარცხვენს! **ფიგარო:** თუკი გამომდის, მეტიც არ მინდა. **ბაზილი**: ყველას ეუბნება, რომ სულელი

ფიგარო: ექო ხომ არ გგონივართ? **ბაზილი:** და ეს მაშინ, როდესაც ჩემი ნიჭის წყალობით, ვინ იცის, რამდენმა მომღერალმა გაიბრწყინა...

ფიგარო: და რამდენმა მსმენელმა მოიწყინა...

ბაზილი: თავისას არ იშლის!

ფიგარო: სიმართლეს პირში გეუბნები: რა ისეთი პრინცი მყავხარ, რომ გეფერო და გეალერსო? სიმართლეს თვალი გაუს<mark>წო-</mark> რე, უბადრუკო; თუკი მატყუარას მოსყიდ<mark>-</mark> ვა არ შეგიძლია და ჩემგან მოსმენილი სიმართლის გეშინია, აქ არ უნდა მოსულიყავი, ჩემი ქორწინების ჩასაშხამებლად.

გაზილი, მარსელინს: ხომ შემპირდით, ოთხი წლის განმავლობაში ოჯახი თუ ვერ შევქმენი, ჩემი ხელის მაძიებელთა შორის პირველი თქვენ იქნებითო?

მარსელინი: მერედა, რა პირობით?

გაზილი: იმ პირობით, რომ თუ დაკარგულ ვაჟიშვილს იპოვიდით, განსაკუთრებულ წყალობას მოვიღებდი, ხათრს გაგიწევდით და ვიშვილებდი.

ყველანი: ჰოდა, იპოვა კიდეც!

ბაზილი: პირობას არ გადავდივარ! სიტყვა სიტყვაა!

ყველანი, ფიგაროსკენ იშვერენ ხელს: აი, ისიც! **ბაზილი,** რეტდასხმული, უკან იხევს: ეშმაკსაც ნაუღია!

ბრიდ-უაზონი, ბაზილს: ესე იგი, დედამისის ხელზე უა-არს ამბობთ?

ბაზილი: უღირსი კაცი ვიშვილო? ამაზე უარესი არაფერი მეგულება.

ფიგარო: ამ ნაძირალას ვეშვილო? სრულ ჭკუაზე ხართ?

ბაზილი, ფიგაროზე მიუთითეპს: თუ ეს ვიგინღარაც ამ საქმეშია გარეული, მე აქ აღარაფერი მესაქმება.

მეთერთმეტე სცენა. იგივენი, პაზილის გარდა

ბართოლო, ხარხარებს: ჰა-ჰა-ჰა! ფიგარო, სიხარულით ადგილზე ხტის: როგორც იქნა, მეღირსა ცოლი! გრაფი, თავისთვის: მე კი საყვარელი. (დგე-

ბრიდ-უაზონი, მარსელინს: და ყველა კმააყოფილია!

გრაფი: ორი საქორწინო ხელშეკრულება შეადგინეთ, მე კი ხელს მოვაწერ.

ყველანი: დიდება! (გადიან.)

გრაფი: ერთი საათი მაინც დამასვენონ! (სხვეპსუკან მიჰყვება.)

მეთორმეტე სცენა. გრიპ-სოლეი, ფიგარო, მარსელინი, გრაფი

გრიპ-სოლეი, ფიგაროს: დიდი წაბლის ხეებისკენ ჩავივლი და მაშხალებს მივხედავ. ამბობენ, საზეიმო სანახაობა იქ მოეწყობაო. გრაფი, აჩქარებული ნაბიჯით უკან ბრუნდება: ეს სულელური ბრძანება ვინ გასცა? ფიგარო: ცუდს რას ხედავთ?
გრაფი: გრაფინია შეუძლოდ გახლავთ, თუ გრაფი: გრაფინია შეუძლოდ გახლავთ, თუ გახიდან ფეხი ვერ გამოდგა, მაშხალებს ოთახიდან ფეხი ვერ გამოდგა განდა გაროგორ დაინახავს? ტერასიდან უნდა გაროგორ დაინახავს? ტერასიდან უნდა განვათ, გრაფინიას ფანვარების წინ. ეშვათ, გრაფინიას ფანვარების წინ. ფიგარო: გესმის, გრიპ-სოლეი? ტერასაზე! ფიგარო: გესმის, გრიპ-სოლეი? ტერასაზე! გრაფი: დიდი წაბლის ხეების ქვეშ! მოიგონეს რაღა! (მიდის კარისკენ, თავისთვის) ცონტაც და პაემანს ჩამიშლიდნენ!

მეცამეტე სცენა. ფიგარო, მარსელინი

ფიგარო: ცოლისადმი ასეთი ყურადღებიანი როდის მერე გახდა? (წასვლას აპირებს.)

მარსელინი, შეაჩერებს: ორი სიტყვა მათქმევინე, შვილიკო. მინდა აღსარება გითხრა: ავმა ზრახვებმა გამაბოროტა და შენი
მომხიბვლელი ცოლი უსამართლოდ ავითვალწუნე. ბაზილი მეუბნებოდა, გრაფის
ახირებას მუდამ იგერიებსო, მე კი დავიჩემე, ერთსულ და ერთხორც არიან-მეთქი.
ფიგარო: ცუდად გცნობიათ თქვენი ვაჟიშვილი. თუ გგონიათ, რომ ქალების ფეხის ხმას ავყვები. გარწმუნებთ, ყველაზე

ავყია ქალის ჭორიც აზრს ვერ შემაცვლე-

მარსელინი: მადლობა ღმერთს, რომ საკუთარ თავში ესოდენ დარწმუნებული ხარ, შვილო. ეჭვიანობა...

ფიგარო: ამპარტავნობის უგონივრო შვილი ან შეშლილი გონების გამონაგონია. ამის თაობაზე ჩემს... ფილოსოფიას ვერარა ძალა ვერ შეარყევს. და თუკი სიუზანმა ოდესმე მიღალატა, ამთავითვე ვპატიებ: ამისთვის იმდენი ჯაფა დაადგება! (*შემო*ბრუნდება და შეამჩნევს ფანშეტს, რომელიც ვიღაცას ეძებს.)

მეთოთხმეტე სცენა. ფიგარო, ფანშეტი, მარსელინი

ფიგარო: ოჰო, ჩვენს პატარა დაიკოს ყურები დაუცქვეტია!

ფანშეტი: არ დაიჯერო! მიყურადება რა საკადრისია!

ფიგარო: მართალი ხარ, მაგრამ რადგან სარგებელი დიდი მოაქვს, ამ უპატიოსნობას ხშირად პატიოსნება ეწირება.

ფანშეტი: აქაურობას ვათვალიერებდი,

ვინმე ხომ არ არის-მეთქი. ფიგარო: ეშმაკობაში გვარიანად განვრთნილხარ, ცრუპენტელავ! კარგად იცი,

რომ მას აქ ვერ ნახავ!

ფანშეტი: ვისზე ლაპარაკობ?

ფიგარო: ქერუბინოზე.

ფანშეტი: მასზე არც მიფიქრია, რადგან კარგად ვიცი, სად არის; ჩემს დაიკო სიუზანს ვეძებ.

ფიგარო: რა გაგჭირვებია?

ფანშეტი: თქვენ, ჩემო ძამიკო, რაც იქნება, იქნება, გაგიმხელთ. მე... მე... ერთი სიტყვით, ქინძისთავი უნდა გადავცე.

ფიგარო, ცოცხლად: ქინძისთავი? მერედა, ვისგან, ეშმაკის ფეხო? შენს ასაკში მაჭან... მაჭა... (თავსშეიკავებს და ხმას დაინაზებს.) დიახ, დიახ, ამას ვამბობდი, მაჭარივით ქორფა ასაკის მიუხედავად, ნებისმიერ დავალებას კეთილსინდისიერად ასრულებ, სამსახურზე უარს არავის ეუბნები.

ფანშეტი: მაშ, რაღას მიბრაზდებით? წავედი!

ფიგარო, შეაჩერებს: არა, არა, გეხუმრები. მომისმინე: გრაფმა გიბრძანა, ეს ქინძისთავი სიუზანისთვის გადაგეცა. ქინძისთავი იმ წერილს ახლდა, რომელსაც გრაფი კითხულობდა. ხომ ხედავ, ყველაფერი ვიცი.

ფანშეტი: საკითხავიც არაფერი გქონიათ, თუკი ყოველივე ასე კარგად იცით.

ფიგარო, პასუხს ეძებს: ცნობისმოყვარეობამ დამძლია, მსურს გავიგო, რა დაგავალა გრაფმა.

ფანშეტი, გულუბრყვილოდ: გამოცანა გერგებათ! ასე მითხრა: "ეს ქინძისთავი აიღე, ცუგრუმელა ფანშეტ, შენს თვალნარმტაც დაიკოს გადაეცი და უთხარი, რომ დიდი წაბლის ხეების საწინდარი ბეჭედია."

ფიგარო: დიდი...

ფანშეტი: წაბლის ხეების. ჰო, მართლა, ესეც დაამატა: "გაფრთხილდი, არვინ დაგინახოს."

ფიგარო: შენც ადექი და დაუჯერე, დაიკო. საბედნიეროდ, არავის არაფერი დაუნა- ხავს. ზედმიწევნით შეასრულე დავალება და სიუზანთან გრაფის დანაბარების გარდა, სხვა არაფერზე დაგცდეს სიტყვა. ფანშეტი: მეტი რაღა უნდა ვუთხრა? ძამი-

კო, ბავშვი ნუ გგონივართ! (კუნტრუშით გარბის.) **მეთხუთმეტე სცენა.** ფიგარო, მარსელინი

ფიგარო: რაო, დედიკო?

ფიგარსელინი: რაო, შვილიკო?

ფიგარო, მძიმედ სუნთქავს: როგორ გითხ-

რა... რა არ ხდება ამ ქვეყანაზე?

მარსელინი: ჰო, ხდება ხოლმე... მაინც, რა

ხდება?

ფიგარო, მკერდზე იდებს ხელს: ის, რაც ახლა მოვისმინე, მძიმე ლოდივით მაწევს გულ-

ზე.

მარსელინი, სიცილით: როგორც ჩანს, ეს გული, რომელიც არაფრის წინაშე უკან არ იხევს, ვაჟკაცური და შემართული, სინამ-დვილეში ჰაერით გაბერილი ბუშტი ყოფი-ლა. ქინძისთავს უჩხვლეტ და მორჩა... წამ-სვე ჩაიჩუტება.

ფიგარო, გაშმაგებული: ის ქინძისთავი გრაფმა იატაკიდან აიღო.

მარსელინი, მისავე სიტყვებს შეახსენეს: ეჭვიანობაზე ლაპარაკობდი: "იცი, დედიკო, ამის თაობაზე ჩემს ფილოსოფიას ვერა ძალა ვერ შეარყევს. და თუკი სიუზანმა ოდესმე მიღალატა, ამთავითვე ვპატიებ." ხომ გახსოვს?

ფიგარო, ცოცხლად: დედიკო, ადამიანები მუდამ იმას ვამბობთ, რასაც ვგრძნობთ! აიძულეთ, თუნდაც ყველაზე მიუკერძოებელი მოსამართლე, განიხილოს საკუთარი საქმე და დაინახავთ, როგორ მოექცევა კანონებს! ახლა კი ვხვდები, რამ გააბრაზა გრაფი, როდესაც საქმე მაშხალებზე მიდგა! მაგრამ ქინძისთავების სახემშვენიერ მოყვარულს რაც შეეხება, წაბლის ხეებთან დაკავშირებით, იაღლიში მოუვიდა! თუკი ჩემი ქორწინება გადაწყვეტილი საქმეა. აქედან გამომდინარე, ჩემი რისხვაც სავსებით კანონიერია. მეორე მხრივ, საქმე ბოლომდე ჯერ კიდევ არ მისულა, ასე რომ შემიძლია, სიუზანი დავივიწყო და სხვა შევირთო...

მარსელინი: მსჯელობაც ასეთი უნდა! მცირე ეჭვი და ყველაფერი წყალში ჩაიყარა. ერთი ეს მითხარი, როგორ გგონია, ვის ასულელებს, შენ თუ გრაფს? რაო, მკაცრად დაკითხე და ახლა განაჩენი გამოგაქვს? დანამდვილებით იცი, რომ პაემანზე მისვლას აპირებს? მერედა, რა მიზნით? რას ეტყვის გრაფს? რას მოიმოქმედებს? მართალი გითხრა, მე უფრო ჭკვიანი მეგონე.

ფიგარო, გზნებით კოცნის ხელზე: მართალი გრძანდებით, დედიკო, სრულ სიმართლეს ლაღადებთ. ვერვინ მოგედავებათ! მაგრამ ლაღადებთ. ვერვინ მოგედავებათ! მაგრამ მოდით, ორიოდე სიტყვით, საერთოდ, ადამიანების ბუნება გავიხსენოთ! ის კი სწორია, რომ განაჩენის გამოტანამდე, საქმე ყურადღებით უნდა შეისწავლო და გამოიკურადღებით უნდა შეისწავლო და გამოიკურადღებით უნდა შეისწავლო და გამოიკურადღებით უნდა შეისწავლი და გამოიკურადღებით უნდა შეისწავლი და გამოიკურადღებით უნდა შეისწავლი და გამოიკურადით, დედიკო!

მეთექვსმეტე სცენა. მარსელინი, *მარტო*ა.

მარსელინი: გზა მშვიდობისა! პაემანის ადგილი მეც ვიცი. ახლა, როცა ცოტათი აზრზე მოვიყვანე, სიუზანს უნდა მივხედო. ამ მართლაცდა მშვენიერ არსებას სიფრთხილე მართებს! როდესაც ურთიერთ ქიშპობას მოვრჩებით, ქალები ერთ მუშტად ვიკვრებით და მზად ვართ ჩვენი საბრალო, დამონებული სქესი დავიცვათ ესოდენ ამპარტავანი, საშინელი (იცინის) და ესოდენ ჭკუასუსტი მამაკაცებისგან! (გადის.)

მეხუთე მოქმედება

სცენა მიმდინარეობს პარკის მოედანზე, წაბლის ხეების ქვეშ. მარცხნივ და მარჯვნივ: ორი ფანჩატურის მაგვარი ნაგებობა, პავილიონები ან მოსასვენებელი ოთახები. სიღრმეში ყვავილებით მოფენილი პატარა მდელო; მდელოს წინ კორდი. სცენაზე ბნელა.

პირველი სცენა. ფანშეტი, მარტოა, ერთ ხელში ნამცხვარი და ფორთოხალი უკავია, მეორეში ანთებული ფანარი

ფანშეტი: მარცხენა ფანჩატურიო, ასე
თქვა. აი, ისიც... თუ არ მოვიდა, ჩემი როლი... ო, ეს საძაგელი ლაქიები! ერთი ციცქნა ნამცხვარი და ფორთოხალი დაინანეს!
"ვისთვის გნებავთ, ქალბატონო?" — "მავანისთვის." — "კარგად ვიცით, ვის უნდა მიართვათ." "თუნდაც, ასე იყოს! მხოლოდ
იმის გამო, რომ მის ბრწყინვალებას ვერ
ენახვება, შიმშილით სული უნდა ამოხდეს?" რა მექნა, ერთი კოცნის ნება მივეცი. რა თქმა უნდა, ლოყაზე. ეგ არაფერი;
ერთი დღეც მოვა და სამაგიეროს გადავუხდი! (შეამჩნევს ფიგაროს, რომელიც ყურადღე-

908200 91,036

ბით მისჩერებია და შეკივლებს.) ვაი!.. (მარცხენა ფანჩატურისკენ გარბის.)

მეორე სცენა. ფიგარო, გრძელი მოსასხამით და ფართეფარფლებიანი, თვალებზე ჩამოფხატული ქუდით, ბაზილი, ანტონიო, ბართოლო, ბრიდ-უაზონი, გრიპ-სოლეი, მსახურები და ხელოსნები

ფიგარო, ჯერჯერობით მარტოა: ფანშეტია! (რიგრიგობით, ყურადღებით აკვირდება მომსვლელებს. შემდეგ არცთუ ისე თავაზიანად გამოელაპარკება) სალამი, ბატონებო... საღამო მშვიდობისა, ყველანი მოხვედით?

ბაზილი: ყველა, ვისაც მოუხმე.

ფიგარო: როგორ გგონიათ, რომელი საათი იქნება?

ანტონიო, ცას ახედავს: ეტყობა, მთვარე ამოვიდა.

ბართოლო: რა საიდუმლო სერობა გამიმართეთ?! შეთქმულებს ჰგავხართ.

ფიგარო, ლელავს: თუ არ ვცდები, ციხედარბაზში ქორწინებაზე დასასწრებად მოხვედით, ხომ ასეა?

ბრიდ-უაზონი: რა-ა თქმა უნდა.

ანტონიო: პარკისკენ გამოვეშურეთ, რათა

ზეიმის დაწყების ნიშანს დაველოდოთ. ფიგარო: ამაზე შორს ნუ წახვალთ, ბატონებო! აქ, ამ წაბლის ხეების ქვეშ, ჩემი ზნეკეთილი საცოლე და ის პატიოსანი სენიორი უნდა განვადიდოთ, რომელსაც ქალიშვილის საკუთარ ხასად ქცევა სწყურია.

გაზილი, დღის მოვლენებს იხსენებს: აჰა! როგორც იქნა, მივხვდი, რაშიც არის საქმე. მომისმინეთ, ბატონებო, ერთ რჩევას მოგცემთ: აქაურობას მოვშორდეთ! ვგონებ, პაემანს შევესწარით. გვერდზე მივდგეთ და ყველაფერს მოგიყვებით.

ბრიდ-უაზონი, ფიგაროს: და-ავბრუნდებით. ფიგარო: დაგიძახებთ თუ არა, მყისვე აქ გაჩნდით და თუ სახალისოს ვერაფერს იხილავთ, შეგიძლიათ, რამდენიც გენებოთ, მლანძღოთ და მთათხოთ!

ბართოლო: გახსოვდეს, სუსტს ძლიერთან მართალი არასოდეს გასვლია!

ფიგარო: კარგად მახსოვს!

ბართოლო: მდგომარეობით ისარგებლებენ და ხელს მოგვითავებენ.

ფიგარო: ჭკუა არ ეყოფათ, ესეც კარგად

გახსოვდეთ! კიდევ ერთი, – ლაჩარს ნებისმიერი დაჩაგრავს...

ბართოლო: რაც მართალია, მართალია. ფიგარო: ...მე კი ვერტ-მიულერის, დედაჩემის პატივდებული მფარველის სახელს

ბართოლო: ტანში ეშმაკი შეგიჯდა. ბრიდ-უაზონი: შე-ეუჯდა...

ბაზილი, თავისთვის: გამოდის, გრაფმა და სიუზანმა უჩემოდ პირი შეკრეს? თუმცა, რა? გასაბრაზებელი არაფერი მაქვს.

ფიგარო, მსახურებს: თქვენ კი, ყალთაბანდებო, ბრძანება ადრე მოგეცით; მაშ, კეთილი
ინებეთ და აქაურობა გამინათეთ, თუ არადა, კარგი დღე არ დაგადგებათ: ერთი თუ
გამოგენთეთ... (გრიპ-სოლეის ხელს სტაცებს.)
გრიპ-სოლეი, გარბის, თან ყვირის და ცრემლად
იღვრება: ო-ო, ნამდვილი პირუტყვია!
ბაზილი, გადის: აბა, შენ იცი, სიძუკა! ჰა,
ბურთი და ჰა, მოედანი! (ფიგაროს გარდა, ყველანი გადიან.)

მესამე სცენა. ფიგარო მარტოა, გულდამძიმებული და აფორიაქებული, ბნელ ოთახში უთავბოლოდ დადის.

ფიგარო: ო, ქალი, ქალი, ქალი! სუსტი და მზაკვარი არსება. იქნებ, სიუზანის ბუნეგაც სიცრუისკენაა მიდრეკილი... ცოტა ხნის წინ, როდესაც ქალბატონის თანდასწრებით, მე თვითონ ვევედრებოდი, უარი მტკიცა, მერე კი, შუაგულ ზეიმში, ფიცის ღადებისას... გრაფი წერილს კითხულობდა ღა ხითხითებდა... ვიგინდარა! მე კი, დოყლაპია... არა, თქვენო ბრწყინვალებავ, ვერ მოგართვეს, თქვენი არასოდეს იქნება... ნუთუ ფიქრობთ, თუკი ამა ქვეყნის ძლიერთა რიცხვს ეკუთვნით, ნიჭითაც სხვებზე აღმატებული ბრძანდებით?.. კეთილშობილი წარმომავლობა, სიმდიდრე, მაღალ წრეში ტრიალი, შესაშური თანამდებობები – როგორ იქნება, ყოველივე ამის გამო ცხვირი არ აიბზუოთ! მაგრამ ისეთი რა გაისარჯეთ, ასეთ კეთილდღეობას რომ ეღირსეთ? თავი მხოლოდ იმით შეიწუხეთ, რომ სამყაროს მოევლინეთ. ეს იყო და ეს. ჩვენში რომ ვთქვათ, ერთი ჩვეულებრივი კაცი ბრძანდებით! აბა, ახლა მე მკითხეთ? იმ ადამიანებს ვეკუთვნი, რომელთა დაბადების დღე და ადგილი ბნელითაა მოცული. ამიტომ, თავი რომ გამეტანა და სარჩო-საბადებელი მომეპოვებინა, ისეთი ცოდნა და მარიფათი უნდა გამომეჩინა, რომელიც სა-

უკუნის მანძილზე ესპანეთის სამეფოს მართვასაც არ დასჭირდებოდა. თქვენ კი ჩემთან გაჯიბრებას აპირებთ... ვიღაც აქეთ მოდის... ის არის... არა, მომეყურა. ისე ბნელა, თითს თვალთან ვერ მიიტან, მე კი ქმრის სულელური მოვალეობა უნდა აღვასრულო, თუმცა მეუღლე სანახევროდ თუ მეთქმის. (სკამზე ჯდება.) მერედა, რარიგ უჩვეულო ბედი მერგო! უცნობი მამის შვილმა, ყაჩაღების მიერ გატაცებულმა, მათ ხელში გაზრდილმა, ერთბაშად შევიზიზღე ისინი და პატიოსანი კაცის ცხოვრება ვარჩიე. თუმცა, ვისაც კი არ მივაკითხე, ყველამ მუჯლუგუნებით გამომისტუმრა. შევისწავლე ქიმია, ფარმაცია, ქირურგია, მაგრამ რა? ერთი წარჩინებული პირის დახმარებით ვეტერინარის ადგილს ძლივს გამოვკარი ხელი. ბოლოს და ბოლოს, სნეული პირუტყვების ამაო წვალება ყელში ამომივიდა და სრულად განსხვავებულ საქმეს დავადექი – თეატრის ორომტრიალში გადავეშვი. ჯობდა, ყველაზე მძიმე ლოდი შემება და წყალში ჩავმხტარიყავი. ვიცოდვილე და ჰარამხანის ცხოვრებაზე პიესა დავწერე. ვიფიქრე, ესპანელი დრამა-

ტურგი ვარ და ალაჰს უდიერად რომ მოვექდე, არვინ დამძრახავს-მეთქი. მაგრამ გყისვე ვინმე დესპანმა, ეშმაკმა უწყის, საიღან მოთრეულმა, არზა გააშანშალა, თითქოს ჩემი ლექსებით შეურაცხყოფა მივაყენე პორტას, სპარსეთს, თითქმის ნახევარ ინდოეთს, მთელ ეგვიპტეს და სხვა სახელმწიფოებსაც: ბარკას, ტრიპოლის, ტუნისს, ალჟირს და მაროკოს. ჰოდა, ჩემი კომედია ცეცხლს მისცეს მაჰმადიან ტირანთა საამებლად, რომელთაგან დარწუნებული ვარ, არც ერთს ცხოვრებაში ორი სიტყვაც არ წაუკითხავს და რომლებსაც ცემა**-**ტყე**პით** სიკვდილის პირას მივყავართ, თან წამდაუნუმ გვიჩიჩინებენ: აი, ესეც თქვენ, ქრისტიანებო! რადგან გონების დამცირება არავის ძალუძს, მისი მტრები ჯავრს იმით იყრიან, რომ მუდამ სდევნიან და მოსვენებას არ აძლევენ. სულით დავეცი, უკიდურეს ზღვართან მისულს, თვალწინ დამიდგა სასამართლოს მოხელე, საზიზღარი სიფათით, ყურთან გაჩრილი კალმით... თავზარდაცემული ვცდილობდი, სიმხნევე მომეკრიბა. სწორედ ამ დროს, საზოგადოებაში კამათი ატყდა სიმდიდრის წარმოშობაზე და რადგან ამა თუ იმ საგანზე <mark>მსჯე-</mark> ლობისას, საერთოდ არ არის აუცილებელი მისი ცოდნა, მეც, – თუმცა ჯიბეში გროშიც არ მიჭყაოდა, – ავდექი და დავიწყე წერა ფულის ღირებულებაზე და იმაზე, რა სარგებლის მოტანა შეუძლია სიმდიდრეს. ხანი გამოხდა და საზიდარში მჯდომმა, დავინახე, როგორ დაეშვა ჩემს ზურგს უკან ციხე-კოშკის ხიდი, მერე კი, საკნის ზღურბლზე იმედი და თავისუფლებაც დავ<mark>თმე.</mark> (წამოდგება.) ო, როგორ მეწადა, ამ მედრო- ვეთაგან, რომლებიც სინდისის ქენჯ<mark>ნის</mark> გარეშე აწერენ ხელს უსასტიკეს განაჩე<mark>ნს,</mark> ერთი მაინც მომეგდო ხელთ... და სწორედ იმ დროს, როს ულმობელი უიღბლობა სამსახურიდან გამოაპანღურებდა და ბორ<mark>ო</mark>ტ ჟინს დაუცხრობდა, ვეტყოდი, რომ გაზეთების ფურცლებზე გაპარული სისულელეები ძალას მხოლოდ იქ იკრებს, სადაც მათი გავრცელება ჭირს, რომ იქ, სადაც კრიტიკის თავისუფლებაზე არვის არაფერ<mark>ი</mark> სმენია, ქება-დიდებასაც გასავალი არა აქვს და რომ ვიღაცის კნინი ნაჯღაბნები მხოლოდ მწირ კაცუნებს თუ დაუფრთხობს ძილს. (ისევ ჯდება.) როდესაც უცნობი ხიზანის კვება მობეზრდათ, გარეთ გამაგდეს ღა რაღგან, საკანში იქნები თუ სუფთა ჰაერზე, ჭამა იქაც და აქაც გინდა, ისევ წავამახვილე კალამი, მივდექ-მოვდექი და შევეცადე კითხვა-კითხვით გამეგო, რა უფორიაქებდა იმ წუთს ადამიანებს ტვინს. კოდა, ამიხსნეს, სანამ შენ მუქთად საკანში შეჭამადს მიირთმევდი, მადრიდში ნეპისმიერი საქონლის თავისუფალი ვაჭრობა შემოიღეს, თვით ბეჭვდითი სიტყვისაც ღა რომ ჩემს წერილებში კრინტიც არ უნდა დამეძრა ხელისუფლებაზე, რელიგიაზე, პოლიტიკაზე, ზნეობაზე, საჯარო მოხელეებზე, კეთილსინდისიერ კორპორაციებზე, ოპერის თეატრზე, სხვა თეატრებზეც და იმ ადამიანებზე, ვინც რაიმე საქმეს ადგიან. სხვა დანარჩენებზე, რაც მოგეხალისება, ის თქვი, ოღონდ ცენზორის აზრის გათვალისწინებითო. ერთი სული მქონდა, სანამ ესოდენ ნანატრი თავისუფლების ნაყოფს ვიგემებდი, ამიტომ სასწრაფოდ განცხადება გავაშანშალე, და ვისაც საჭირო იყო, ვამცნე, რომ ახალი გაზეთის გამოცემას ვაპირებდი, მკითხველის გულის მოსაგებად და გასახალისებლად სათაურიც უც-

ნაური მოვიგონე: "უქმი გაზეთი". ერ<mark>თი გე-</mark> ნახათ, რა აურზაური ატყდა! გაზეთის მჯღაბნელებმა ერთიანად შემომიტიეს... და აი, გაზეთს ხურავენ, მე კი ისევ პირში ჩალაგამოვლებული ვრჩები. უიმედობამ დამრია ხელი. ერთი საქმე შემომთავ<mark>აზეს,</mark> მაგრამ, საუბედუროდ, ჩემთვის ზედგამოჭრილი აღმოჩნდა... მერედა, რა მოიმოქმედეს? მოანგარიშე სჭირდებოდათ, ადგნენ და მოცეკვავე დაიქირავეს! ქურდობის მეტი აღარაფერი მრჩებოდა. უნებლიეთ, "ფარაონის"* მებანკე გავხდი. ერთიც ვნახოთ და უცებ, ყველამ ჩემკენ იბრუნა პირი, თავს მეფოფინებოდნენ, ეგრეთ წოდებულმა პატიოსანმა ადამიანებმა <mark>სახ-</mark> ლის კარი გამიღეს, თუმც კი, მოგების მეტ წილს თვითონ იჯიბავდნენ. ვიფიქრე, ეს რა დახლი დამიდგა-მეთქი, იმასაც მივხვდი, რომ ფულის საშოვნელად სულაც არ ღირს, მეცნიერებას შეაკლა თავი, სისხარტეც საკმარისია. მაგრამ რადგან ირგვლივ ყველა ფულს ეტანებოდა, ჩემგან კი პატიოსნებას ითხოვდნენ, ამჯერადაც დავმარცხლი. გადავწყვიტე სამყაროს განვშორეგოდი. ის-ის იყო, ღრმა მორევისთვის უნდა მიმეცა თავი, რომ არ ვიცი საიდან მოვლენილმა ქველმოქმედმა სულმა მირჩია, ჩემს პირველ ხელობას დავბრუნებოდი. საპარსი ხელსაწყოები და ინგლისური ტყავის ქამარი მოვიკითხე, ამპარტავნების ასპარეზი ბრიყვებს დავუთმე, იმათ, ვისაც სხვა არაფერი აღელვებთ; სირცხვილი, გზად მავალი კაცისთვის ზედმეტი ტვირთი, შორს მოვისროლე. მოხეტიალე დალაქის ბედი ვირჩიე და უზრუნველ ცხოვრებას ვეზიარე. ერთ მშვენიერ დღეს, სევილიაში ვინმე დიდებული ჩამოვიდა, მიცნო: ცოლი მე გავურიგე და ახლა, მადლობის ნიშნად ჩემს ცოლს დაადგა თვალი. არშიყს ქარიშხალი მოჰყვა. უფსკრულის პირს მიმდგარმა, ლამის იყო, საკუთარი დედა შევირთე და სწორედ ამ დროს, ერთიმეორის მიყოლებით ცხვირწინ მშობლები ამეტუზნენ. (*დგე*პა. ძალიან აღელვებულია.) ეს თქვენ ხართ... ეს ის არის... ეს მე ვარ, ეს კი შენ. არა, ეს ჩვენ არ ვართ: აბა, მაშ ვინ? ბოლოს და ბოლოს, რა გამოვიდა? (ისევ ჯდება.) აი, ბედისწერაც

[•] ფარაონის მებანკე: "ფარაონი" ბანქოს თამაშია ერთგეარი; მებანკე – ბანქოს დამრიგებელი.

ამას ჰქვია! რა ჭირად მერგო ეს უბედურება? და თუ მოხდა, რაც მოხდა, რატომ ასე და არა ისე? იძულებული ვიყავი, იმ გზით მევლო, რომელსაც ჩემი ნების გარეშე დავადექი და რომელსაც ერთ მშვენიერ დღეს, ისევ და ისევ, ნების გარეშე გადავუხვევ. სავალი გზა ყვავილებით მოვრ<mark>თე,</mark> ისე, როგორც ჩემს ლაღ ხასიათს შეეფერება: ჩემია-მეთქი, ვამბობ, თუმცა, ზუსტად ვერ ვიტყვი, რამდენადაა ჩემი, სხვა დანარჩენთან შედარებით. ისიც ვერ გამიგ<mark>ია,</mark> რა არის "მე", რომელსაც ამდენ ყურადღებას ვუთმობ: გაურკვეველი ნაწილაკების თავყრილობა, უგონივრო რამ, ცელქი, ტყიური ყმაწვილი კაცი, რომელიც სიამოვნებებს ელტვის; განცხრომისთვის გაჩენილი, რომელიც არავითარ საქმეს არ იუკადრისებს, ყველა ხელობას დათანხმდება, ოღონდ როგორმე თავი გაიტანოს. დღეს – ბატონი, ხვალ – მოჯამაგირე, როგორც ბედი ინებებს; ამპარტავანი და ყოყლოჩინა, აუცილებლობის გამო შრომისმოყვარე, თანაც თავდავიწყებამდე ზარმაცი, ხიფათის დროს – ორატორი, მოცალეობის ჟამს – პოეტი, თუ შემთხვევა მიეცა, მუსიკოსი,

დროდადრო თავგადაკლული მიჯნური. დიახ, ყოველივე ვნახე, რა საქმეს არ ვენიე, რა
ახ, ყოველივე ვნახე, ერთ დღეს, სიცრუე
არ გამოვცადე! მერე, ერთ დღეს, სიცრუე
არ გამოვცადე! ას სახონარკვეთილმა... დიახ,
იმედი სულ მთლად გადამეწურა! ოჰ, სიუზან, სიუზან, ეს რა სატანჯველი დამატეხე
თავს! ნაბიჯების ხმა მესმის... აქეთ მოდიან. ცოტაც და ყოველივეს ნათელი მოეფინება! (მიდის მარჯვენა პირველი კულისისკენ.)

მეოთხე სცენა. ფიგარო, გრაფინია სიუზანის კაპაში, სიუზანი გრაფინიას ტანსაცმელში, მარსელინი

სიუზანი, გრაფინიას ჩუმად: მარსელინმა მითხრა, ფიგარო უნდა მოვიდესო.

მარსელინი: ვფიქრობ, უკვე აქ არის. სიუზანი: გამოდის, ერთი მოგვაყურადებს, მეორე კი პაემანზე მეახლება. აბა,

დავიწყოთ.

მარსელინი: მე ფანჩატურში დავიმალები და შევეცდები, სიტყვაც არ გამოვტოვო. (ფანჩატურში შედის, სადაც ადრე ფანშეტი შევიდა.)

მეხუთე სცენა. ფიგარო, გრაფინია,

სიუზანი, ხმამაღლა: კანკალებთ, ქალბატო-

გრაფინია, ხმამაღლა: აგრილდა, ციხე-დარ-

სიუზანი, ხმამაღლა: თუ აღარ გჭირდებით, ცოტა სუფთა ჰაერს ჩავისუნთქავ, აქვე, ხეების ქვეშ.

გრაფინია: ცვარია... ფრთხილად, არ გაცივდე.

სიუზანი: ცვრის არ მეშინია.

ფიგარო, თავისთვის: კარგად ვიცი, რა ცვარიცაა!

(სიუზანი კულისებისკენ მიდის, ფიგარო საწინააღმდეგო კულისთან რჩება.)

მეექვსე სცენა. ფიგარო, ქერუბინო, გრაფი, გრაფინია, სიუზანი (ფიგაროდა*სიუზანი ავანსცენის გაღმა-გამოღმა*)

ქერუბინო, ოფიცრის ფორმა აცვია, მხიარულად მღერის რომანსს: ლა, ლა, ლა...

> გულს არავინ მაკლია, მიყვარს მხოლოდ ნათლია.

გრაფინია, თავისთვის: პატარა პაჟი! ქერუბინო, ჩერდება: ვიღაც დასეირნობს. აბა, ჩქარა თავშესაფარში, ფანშეტთან...

ღახე, ქალია! გრაფინია, აყურადებს: ღმერთო მაღალო! ქერუბინო, თვალს არ აშორებს, იხრება: რა მემართება, ხომ არ მეჩვენება? თუ არ ვცდები, სიუზანი უნდა იყოს. აი, იქ, შორს, სიბნელეში, ფრთებით გაწყობილ ქუდს ვხედავ. გრაფინია, თავისთვის: გრაფი რომ თავს წაგვადგეს? (სცენის ბოლოში გრაფი გამოჩნდება.) ქერუბინო, გრაფინიას უახლოვდება და ხელს ხელზე ჰკიდებს, გრაფინია ხელის გათავისუფლებას ცდილობს: ეს ის მომხიბვლელი გოგონა ყოფილა, სიუზანი რომ ჰქვია. ეს თლილი თითები, მსუბუქი თრთოლვა და, რაც მთავარია, ჩემი გულის ცემაც ამას მიმტკიცებენ. (სურს, გრაფინიას ხელი მკერდზე მიიკრას, ქალი ხელს გამოსტაცებს.)

გრაფინია, ჩუმად: გამერიდეთ! ქერუბინო: თუკი ჩემს სამალავში თანაგრძნობამ მოგიყვანა...

გრაფინია: სადაცაა ფიგაროც მოვა. გრაფი, ახლოვდება, თავისთვის: თუ არ ვცდები, სიუზანი უნდა იყოს. ქერუბინო, გრაფინიას: ფიგაროსი რატომ უნდა მეშინოდეს? შენ ხომ მას არ ელოდე-

გრაფინია: მაშ, ვის?

გრაფი, თავისთვის: მარტო არ არის, ვიღაც ახლავს.

ქერუბინო: დღეს დილით, სავარძლის უკან რომ ვიმალებოდი, თავად მისმა ბრწყინვალებამ გთხოვა, შე ეშმაკის ფეხო, პაემანზე მისულიყავი.

გრაფი:, თავისთვის, გაპრაზებული: ისევ, ეს წყეული პაჟი!

ფიგარო, თავისთვის: ვინ თქვა, რომ მიყურადება ცოდვაა?! ბოროტებაა? სიუზანი, თავისთვის: ენატარტალა.

გრაფინია, ქერუბინოს: გთხოვთ, დამტოვოთ!

ქერუბინო: სანამ დაგტოვებთ, მორჩილებისთვის თქვენგან საზღაურს ველი.

გრაფინია, დამფრთხალი: გსურთ, რომ... ქერუბინო, გზნებით: ჯერ ოცი კოცნა შენგან, მერე კი ასი შენი ქალბატონისგან.

გრაფინია: გაბედავთ და...

ქერუბინო: გავბედავ და მეტი არა?! შენ გრაფინიას ადგილს დაიკავებ გრაფის გვერდით, მე კი, გრაფისას შენ გვერდით. აი, ფიგაროს რა ეშველება, არ ვიცი. ფიგარო, თავისთვის: ერთი ამ ყაჩაღანას და-მიხედე!

სიუზანი, თავისთვის: ყველა პაჟივით თავხედია! (ქერუბინო გრაფინიას საკოცნელად წაეტანება, გრაფი წყვილს შუაში ჩაუდგება და ქერუბინოს ამბორსაც ის იღებს.)

გრაფინია, უკან იწევს: ღმერთო ჩემო! ფიგარო, კოცნის ხმას გაიგონებს, თავისთვის: მეც ვიპოვე რა საცოლე! (აყურადებს.)

მეშვიდე სცენა. ფიგარო, გრაფი, გრაფინია, სიუზანი

ფიგარო, ახლოვდება: მსურს...

გრაფი, ჰგონია, რომ პაჟს ელაპარაკება: რადგან კოცნა-ხვევნას მორჩით... (ფიგაროს სილას გააწნავს.)

ფიგარო: ვაი!

გრაფი: ესეც პირველი კოცნის საფასური. ფიგარო, გარბის, თან ლოყას ისრესს, თავისთვის: ზოგჯერ მიყურადებაც შეიძლება ცუდად შემოგიბრუნდეს. სიუზანი, სცენის მეორე მხარეს ხარხარებს: ჰა-

გრაფი, გარფინიას, რომელიც სიუზანი ჰგონია: მოდი და გაუგე ამ პაჟს! ეს-ეს არის სილა იგემა და ვითომც არაფერი, ხარხარით გარბის. ფიგარო, თავისთვის: სატირელი რა აქვს?

გრაფი: ნაბიჯსაც ვერ ვდგამ... (გრაფინიას) თუმცა, მოდი სისულეებს შევეშვათ, შენთ<mark>ან</mark> შეხვედრის სიამოვნებას ვერ მოვიშხამავ. გრაფინია, სიუზანის ხმით: დარწმუნებული

იყავით, რომ შეგხვდებოდით? გრაფი: შენი ეშმაკური ბარათის შემდეგ, ვერაფერი გადამარწმუნებდა. (ხელს ხელზე ჰკიდებს.) კანკალებ?

გრაფინია: ძალიან შევშინდი.

გრაფი: შენ მაგივრად მიღებულ კოცნას გიბრუნებ. (შუბლზე კოცნის.)

გრაფინია: მეტისმეტი ხომ არ მოგდით? **ფიგარო,** თა*ვისთვის*: რა საშინელი სანახავია! სიუზანი, თავისთვის: რა მშვენიერი სანახავია!

გრაფი, ცოლს ხელს ჩაჰკიდებს: რა ნაზი, რა სათუთი კანია!

გრაფინია, თავისთვის: სულ დაკარგა თავი! გრაფი: რა იქნებოდა, გრაფინიასაც ასეთი საუცხოო ხელები ჰქონოდა? ნაზად მოხრილი მკლავი, თლილი, კოხტად გამოყვანილი და ცელქი თითები?

გრაფინია, სიუზანის ხმით: ესე იგი სიყვარუ-

გრაფი: სიყვარული გულის მიერ შექმნილი რომანია, რომლის მთავარი თემა განცხრომაა.

გრაფინია: გრაფინია აღარ გიყვართ? გრაფი: ძალიან მიყვარს, მაგრამ სამი წლის ცოლქმრობამ ვნება დააცხრო და ჩვენს კავშირს კეთილზნეობა შესძინა.

გრაფინია: თქვენს ცოლს რა აკლია? გრაფი, ეალერსება: ის, რაც შენში ვპოვე, სულიკო...

გრაფინია: მაინც რა?

გრაფი: როგორ გითხრა? მრავალფეროვნება, სილაღე, ჟინი, ზოგჯერ სიჯიუტეც. ცოლებს რომ ჰკითხო, საკმარისია, ქმრები უყვარდეთ, სხვას არად დაგიდევენ. ეს აზრი ტვინში ჩაიჭედეს. ქმრები უყვართ – თუკი მართლა უყვართ – თავს ევლებიან, ნებისმიერ სურვილს უსრულებენ, ერთგულად ემსახურებიან, ყოველ წამს ყველაფრისთვის მზად არიან, არაფერს იშურებენ და აი, ერთ მშვენიერ საღამოს, ოი, საოცრებავ, აღმოაჩენ, რომ ყველაფერი ყელში ამოგივიდა და ნეტარება მოყირჭებად გექცა.

გრაფინია, თავისთვის: კარგი გაკვეთილია! გრაფი: მართალი თუ გნებავს, სიუზან, ხშირად მიფიქრია, თუკი სხვაგან ვეძებთ იმ სიტკბოებას, რასაც შინ ვერ ვპოულობთ, ასე იმიტომ ვიქცევით, რომ ჩვენს ცოლებს არ ძალუძთ სურვილის გაღვივება. ჩვენ მუდამჟამს ახლებურ სიყვარულს ვეს-წრაფვით, დიახ, შეიძლება ასეც ითქვას, ახალ ტრფობას მრავალფეროვნების ხიბლი ახლავს.

გრაფინია, განაწყენებული: გამოდის, ქალები ყველაფერს უნდა დავთანხმდეთ.

გრაფი, სიცილით: მამაკაცები კი არაფერს? ბუნების კანონს წინ ვერავინ აღუდგება. მამაკაცი ურთიერთგაგებას ეძიებს, ქალი კი...

გრაფინია: ქალს რაღა რჩება?

გრაფი: ქალებმა ჩვენი შეკავება უნდა შეძლოთ. ამას კი ხშირად ივიწყებთ.

გრაფინია: მე კი მუდამ მემახსოვრება. გრაფი: მეც.

ფიგარო, თა*ვისთვის*: მეც თქვენთან მიგულეთ. გრაფი, ცოლს ხელს ჩაჰკიდებს: ო, როგორი ექოა, ხმადაბლა ვილაპარაკოთ. მაშ, ასე, შენ ამაზე თავს ნუ შეიწუხებ: სიყვარულის ღმერთს შენს შესამკობად არაფერი დაუშურებია, ცოცხალი ხასიათი და სილამაზე გიბოძა. ცოტა ჟინიანობა და შენსავით მომხიბვლელი სატრფო სანთლით საძებნელი იქნება. (შუბლზე კოცნის.) სიუზან! კასტილიელები სიტყვას არ ღალატობენ. აი, შეპირებული ოქრო, შენგან მონიჭებული მათრობელი ნუთებით ტკბობის უფლების ხელახლა შესაძენად. რადგან შენგან ბოძებულ წყალობას ფასი არ ადევს, ოქროსთან ერთად მარგალიტით მოჭედილი ბეჭეღიც მიიღე, რომელსაც ამიერიდან სიყვარულის ნიშნად ატარებ.

გრაფინია, დაიჩოქებს: მადლობას მოგახსენებთ საჩუქრისთვის.

ფიგარო, თავისთვის: ო, რა ცბიერია! სიუზანი, თავისთვის: აი, ეს მესმის, საჩუქარი თუ გინდა, სწორედ ეს არის! გრაფი, თავისთვის: საჩუქრებს დახარბებუ-

ლი ყოფილა, მით უკეთესი.

გრაფინია, სცენის სიღრმისკენ იხედება: ჩირაღდნებს ვხედავ. გრაფი: შენი ქორწინებისთვის ემზადებიან. სანამ ჩაივლიან, ფანჩატურს შევეფა-

გრაფინია: იქ რომ ბნელა?

გრაფი, ფანჩატურისკენ გაიყოლებს გრაფინიას: სინათლე რაში გვჭირდება? წიგნის კითხვას ხომ არ ვაპირებთ?

ფიგარო, თავისთვის: არადა, მიჰყვება! არ ველოდი! (უახლოვდება წყვილს.)

გრაფი, მობრუნდება, ხმას იმტკიცებს: აქ ვინ

ფიგარო, პრაზით: კი არ დადის, გიახლოვდებათ.

გრაფი, გრაფინიას, ჩურჩულით: ფიგაროა. (გარპის.)

გრაფინია: მეც გამოგყვებით. (*ფანჩატურ*ში შერბის, გრაფი სცენის სიღრმეში, ხეებში გაუჩინარდება.)

მერვე სცენა. ფიგარო, სიუზანი სიპნელე<mark>ში</mark>

ფიგარო, ცდილობს გამოიცნოს, საით წავიდნენ გრაფი და გრაფინია, რომელიც სიუზანი ჰგონია: ჩამიჩუმი არ ისმის. ფანჩატურში შევიდნენ, გასაგებია. (აღელვებული) ეი, თქვენ, დოყლაპია ქმრებო! დაქირავებულ მეთვალყურეებს აქეთ-იქეთ არბენინებთ, თვადაც თვეობით ღობე-ყორეს ედებით, მაგრამ ცოლის გამოჭერას ვერა და ვერ ახერხებთ! აბა, ერთი, მე შემომხედეთ! დიახ, მაგალითი ჩემგან უნდა აიღოთ! პირველი დღიდანვე თვალს არ ვაშორებ ჩემს საცოლეს, სიტყვასაც ვერ გამომაპარებს და აი, ერთბაშად, ყოველივე საცნაური ხდება. შესანიშნავია! არავითარი ეჭვი! ყოველ შემთხვევაში, ახლა უკვე ვიცი, როგორ მოვიქცე. (ჩქარი ნაბიჯებით დადის სცენაზე.) მადლობა ღმერთს, სადარდებელი არაფერი მაქვს! მისი ღალატიც აღარ მაღელვებს. როგორც იქნა, შეყვარებულებს თავს წავადექი!

სიუზანი, სიპნელეში ფეხაკრეფით უახლოვღება, თავისთვის: ყველაფერს გაზღვევინებ, ეჭვიანობას არ შეგარჩენ. (გრაფინიას ხმით) რომელი ხარ?

ფიგარო, დაპნეული: რომელი ვარ? ის, ვინც მთელი სულითა და გულით წყევლის თავის დაბადების დღეს და სიკვდილს ნატრობს. სიუზანი, გრაფინიას ხმით: ოჰო, ფიგარო?!

ფიგარო, ქალს დააკვირდება, მკვირცხლად: თქვენო ბრწყინვალებავ! სიუზანი: ხმას დაუწიე.

ფიგარო, სწრაფად: ქალბატონო, ნამდვილად ზეცამ მოგავლინათ! როგორ ფიქრობთ, გრაფი სად უნდა იყოს?

სიუზანი: იმ უგულო კაცთან რა მესაქმება? ერთი ეს მიბრძანეთ...

ფიგარო, უფრო სწრაფად: როგორ გგონიათ, ჩემი საცოლე სიუზანი, სად უნდა ვეძებო? სიუზანი: ჩუმად-მეთქი.

ფიგარო, სხაპასხუპით: ეს ის სიუზანია, რომელსაც ყველა ზნეკეთილ და სათნო არსებად თვლიდა, თვითონაც უკარება იყო. იფიქრებდი, ბუზს არ დაისვამს თავზეო! აი, იქ ჩაიკეტნენ. ახლავე დავუძახებ.

სიუზანი, პირზე ხელს ააფარებს, ხმის შეცვლა ავიწყდება: ამას ნუ იზამთ!

ფიგარო, თავისთვის: ეს ხომ სიუზანია! Goddam!

სიუზანი, გრაფინიას ხმით: რამ შეგაშფოთათ?

ფიგარო, თავისთვის: მოღალატევ! ჩემი გაცურება გადაწყვიტე?

სიუზანი: ფიგარო, შური უნდა ვიძიოთ.

ფიგარო: ძალიან გსურთ? სიუზანი: თუ არადა, ქალი აღარ მეთქმის. მამაკაცებს კი რამდენი რამ შეგიძლიათ! ფიგარო, იდუმალი ხმით: ქალბატონო! ჩვენ აქ მარტონი ვართ. ქალის მოგონილი ერთი ხერხი კი ყველა ჩვენსას სჯობს! სიუზანი, თავისთვის: ო, რას გავულანუნებდი!

ფიგარო, თავისთვის: კარგი იქნებოდა ქორნინებამდე მაინც...

სიუზანი: ის რა შურისძიებაა, რომელსაც იოტისოდენა სიყვარულიც არ ურევია.

ფიგარო: როდესაც მოგეჩვენებათ, სიყვარული განქარდა, გაიხსენეთ, რომ ნამდვილი გრძნობა პატივისცემის ნიღაბსაა ამოფარებული.

სიუზანი, ნაწყენი: არ ვიცი, მართლა ასე ფიქრობთ თუ არა, მაგრამ თქვენს სიტყვებში გულწრფელობას ვერ ვგრძნობ.

ფიგარო, მუხლებზე დამხობილი, კომიკური გზნებით: ო, ქალბატონო, გაღმერთებთ! გაითვალისწინეთ დრო, ადგილი, ვითარებანი! დაე, თქვენმა აღშფოთებამ მეტი ძალა შესძინოს ჩემს ვედრებას.

სიუზანი, თავისთვის: ო, რარიგ მექავება ხელი!

ფიგარო, თავისთვის: ო, რარიგ მიძგერს გუ-

სიუზანი: მაგრამ, ბატონო ჩემო, იმაზე თუ

ფიგარო: როგორ არა, ქალბატონო, ყოვე-

სიუზანი: ვერც რისხვა, ვერც სიყვარული... ფიგარო – ...დახანებას ვერ იტანს, დაგვიანება უცილობელი მარცხია. ხელი მიბოძეთ, ქალბატონო.

სიუზანი, სილას გააწნავს, თავისი ხმით: ინებეთ! ფიგარო: ო, demonio* ეს რა მაგრად გამილანუნეთ!

სიუზანი, მეორედ გაარტყამს: გეტკინათ? ეს როგორიღაა?

ფიგარო: კი მაგრამ ვინ ბრძანდებით? გასილაქების ჟამი დადგა?

სიუზანი, ურტყამს, თან იმეორებს: რაო? ვინ ვარ? სიუზანი ვარ, რით ვერ გაიგე?! აი, ეს შენი ეჭვებისთვის, ესეც შურისძიებისა და ღალატისთვის, შენი ოინბაზობისთვის, შენი ზრახვებისთვის... ახლა კი დღეს რაც თქვი, ის გაიმეორე: "განა, ეს არ არის სიყვარული?"

ფიგარო, ღგება და ხარხარს მოჰყვება: Santa Barbara! სიყვარულია, აბა, რა არის! ოი, ბეღნიერებავ, სიხარულო, ო, ასმაგ ნეტარო ფიგარო! მირტყი, საყვარელო, მირტყი, რამდენიც შეგიძლია! მაგრამ როდესაც ერთ აღგილსაც არ დამიტოვებ საღ-სალამათს, მაშინ სიუზან, შენი კეთილი მზერა მიაპყარ უბედნიერეს მამაკაცს, რომელიც ოდესმე ქალს გაულახავს.

სიუზანი: "მამაკაცთა შორის უბედნიერესი!" და მაინც, გაიძვერავ, გრაფინიას თვალებს უჟუჟუნებდით და მერე, რა გზნებით, საქმის ცოდნით, ისე, რომ ერთხანობა გონება ამერია და მის სანაცვლოდ ლამის იყო და დაგნებდით.

ფიგარო: ნუთუ ფიქრობ, რომ შენს წყაროსავით წკრიალა ხმას ვერ ვიცნობდი? სიუზანი, სიცილით: ესე იგი, მიცანი? ო, რა-

რიგ გაზღვევინებ.

ფიგარო: კაცი გალახო და მერე გამოღმა შემოედავო? ასეთები ხართ ქალები. ერთი ეს მითხარი, რა ბედნიერმა შემთხვევამ მოგიყვანა აქ? მე კი ვფიქრობდი, მასთან იყავი. ან ეს ტანსაცმელი, რომელმაც თავ-

ესპ. ეშმაკმა დალახვროს.

ესპ. წმიდაო ბარბარე!

დაპირველად გონება ამირია, როგორ და ამტკიცებს შენს უცოდველობას? სიუზანი: შენ კი, წმინდაო უმანკოებავ,

როგორ გაები სხვისთვის დაგებულ მახე. ში? რა ჩვენი ბრალია, თუკი ერთი გასროლით ორი კურდღელი მოვკალით?

ფიგარო: ეს მეორე ყურცქვიტა საიდან გა-

სიუზანი: მეუღლემ ივარგა.

ფიგარო: მეუღლემ?

სიუზანი: დიახ, ცოლმა.

ფიგარო, ახარხარდება: ესეც შენ, ჩემო ფიგარო, გიჯობს თავად ჩამოიხრჩო თავი! ასე რამ შეგაცდინა! ცოლიო, ამბობ? ასეთები ხართ ქალები. რას არ მოიგონებთ. გამოდის ის კოცნა, სწორედ აქ, ბაღში...

სიუზანი: გრაფინიას ერგო წილად.

ფიგარო: პაჟის კოცნა? სიუზანი, სიცილით: გრაფს.

ფიგარო: იმდღევანდელი? სავარძლის

უკან, რომ... ის ვიღას ერგო?

სიუზანი: ჰაერს.

ფიგარო: დარწმუნებული ხარ?

სიუზანი, სიცილით: ფიგარო, როგორ ვერ ხვდები, ალიყურების წვიმა მოდის.

ფიგარო, ^{ხელზე კოცნის}: შენი ყოველი ალიყური, ჩემთვის... ისე რა, მხოლოდ სიამოვნებაა. გრაფისა კი რა მოგახსენო, მძიმე ხე-

სიუზანი: კუდს ყავარზე ნუ გაიდებ. პატი-

ება მთხოვე! ფიგარო, ასრულებს იმას, რასაც ამპობს: გემორჩილები. მუხლებზე დავიჩოქოთ, თავი მოვიდრიკოთ, მიწაზე განვერთხოთ, მტვერს შევერიოთ!

სიუზანი, სიცილით: ო, საბრალო გრაფი! რარიგ ირჯება...

ფიგარო, მუხლებში გამართვას ცდილობს: მხოლოდ იმისთვის, რომ საკუთარი ცოლი აცდუნოს!

მეცხრე სცენა. გრაფი, გამოჩნდება სცენის სიღრმეში, ფანჩატურისკენ მიემართება, ფიგარო, სიუზანი

გრაფი, თავისთვის: მთელი ბალი ამაოდ შემოვიარე, შეიძლება ფანჩატურში იმალება. **სიუზანი**, ფიგაროს ჩუმად: ის არის.

გრაფი, კარს აღებს: სიუზან, აქ ხარ? ფიგარო, ჩუმად: მას ეძებს, მე კი მგონია... სიუზანი, ჩუმად: ვერ იცნო.

ფიგარო: გსურს, ერთხელ და სამუდამოდ წირვა გამოვუყვანო? (ხელზე კოცნის.) გრაფი, შემოტრიალდება: მამაკაცი გრაფინიას ფერხთით. იარაღი უნდა წამომეღო. (ახ-

ფიგარო, წამოიმართება, ხმას იცვლის: პატიებას გთხოვთ, ქალბატონო. აზრადაც არ მომსვლია, რომ ჩვენი შეხვედრების ადგილს საქორწილო ზეიმისთვის ამზადებდნენ.

გრაფი, თავისთვის: ეს კაცი დღეს დილით მის სააბაზანოში იმალებოდა...

ფიგარო, აგრძელებს: ...თუმცა, ეს მცირე უხერხულობა, მერწმუნეთ, ჩვენს სატრფიალო სიამტკბილობას ხელს ვერ შეუშლის. გრაფი, თავისთვის: ეშმა, სატანა, ბოროტი სული!..

ფიგარო, სიუზანი ფანჩატურისკენ მიჰყავს, ხმადაბლა: რაღაცას ბუზღუნებს. (მერე ხმამაღლა) იჩქარეთ, ქალბატონო, ის უსიამოვნებები ავანაზღაუროთ, რაც თავს გადაგვხდა, როდესაც ამ დილით, ფანჯრიდან ვისკუპე...

გრაფი, თავისთვის: ოჰო, ყოველივეს ნათელი ეფინება! სიუზანი: სანამ შევალთ, ერთიც მივიხედმოვიხედოთ, ვინმე ხომ არ აგვედევნა. (ფიგარო შუბლზე კოცნის.)

გარო შუბლზე კოციის.) გრაფი, ყვირის: შურისძიება! გაზღვევიგრაფი, ყვირის ფანჩატურში იმალება, რომელნებთ! (სიუზანი იმ ფანჩატურში იმალება, რომელშიც აღრე ფანშეტი, მარსელინი და ქერუბინო შევიღნენ.)

მეათე სცენა. გრაფი, ფიგარო, გრაფი ფიგაროს მკლავზე წაავლებს ხელს.

ფიგარო, ვითომდა შეშინებული: გრაფია! გრაფი, იცნობს ფიგაროს: ა, ეს შენ ხარ, ნაძირალავ?! ეჰეი, მოგვხედეთ!

მეთერთმეტე სცენა. პედრილიო, გრაფი, ფიგარო

პედრილიო, *ჩექმე*ბში: ძლივს მოგაგენით, თქვენო ბრწყინვალებავ.

გრაფი: პედრილიო, შენ ხარ? ძალიან კარგი. არვინ გახლავს?

პედრილიო: ეს-ეს არის, სევილიიდან გეახელით, ცხენს ლამის არაქათი გავაცალე. გრაფი: მომიახლოვდი, ფილტვები დაბერე და ხმამაღლა იყვირე. პედრილიო, მთელი ხმით ყვირის: პაჟის ნასახიც არსად არის! ეს გზავნილი კი თქვენ! გრაფი, ხელს ჰკრავს: ნამდვილი პირუტყვი

პედრილიო: თქვენო ბრწყინვალებავ, თვითონვე მიბრძანეთ, რაც შეიძლება ხმამაღ-

გრაფი, ფიგაროს ხელს არ უშვებს: ვინმეს უნდა მოვუხმო! ეი, თქვენ აქეთ, ჩემკენ! სწრა-

პედრილიო: მე და ფიგარო თქვენ გვერდით ვართ, შიში ნუ გექნებათ. აბა, ისეთი რა უნდა მოხდეს?

მეთორმეტე სცენა. იგივენი, ბრიდ-უაზონი, ბართოლო, ბაზილი, ანტონიო, გრიპ-სოლეი, სტუმრები ჩირაღდნებით

ბართოლო, ფიგაროს: ხომ ხედავ, პირველივე დაძახებაზე...

გრაფი, ფანჩატურს უთითებს: პედრილიო! კარს უდარაჯე! (პედრილიო კართან მიდის.) ბაზილი, ფიგაროს, ჩუმად: სიუზანთან ერთად გამოიჭირე?

გრაფი, უთითებს ფიგაროს: თქვენ კი, ვასალნო ჩემნო, ეს კაცი ალყაში მოაქციეთ, ხელიდან თუ დაგისხლტათ, ვერ გადამირჩე-

გით.
გაზილი: კარგი საქმეა, ღმერთმანი!
გაზილი: კარგი საქმეა, ღმერთმანი!
გრაფი, განრისხებული: ხმა-კრინტი! (ფიგა-გრაფი, განრისხებული: ხმა-კრინტი! (ფიგა-გრაფი, განრისხებული: იქვენო ღირსებავ, იქნებ ინებოთ და კითხვებზე მიპასუხოთ!
ინებოთ და კითხვებზე მიპასუხოთ!
ფიგარო, მკვახედ: თავის დაძვრენას არ ვა-

ფიგარო, მკვახედ: თავის დაიცოების მა გა პირებ. ყოვლის მფლობელი ბრძანდებით, საკუთარი თავის გარდა.

გრ**აფი,** თავს იკავებს: საკუთარი თავის გარღა?

ანტონიო: ლაზათიანად შეამკო! გრაფი, გაფიცხებული: ლამისაა ჭკუა გადამეკეტოს, ეს კი ვითომც არაფერიო.

ფიგარო: განა ჯარისკაცები ვართ, რომლებიც რაღაც აუხსნელი მიზეზის გამო ან
კლავენ, ან თავს აკვლევინებენ? იქნებ გამაგებინოთ, რის გამო უნდა განვრისხდე?
გრაფი, წონასწორობადაკარგული: გაშმაგებას
ცოტა მაკლია! (თავს იკავებს.) მომისმინეთ,
პატივცემულო. მართალია, თავს იკატუნებთ, აქაოდა არაფერი ვიციო, არაფერი
გამიგიაო, მაგრამ იქნებ იკადროთ და გაგვანდოთ იმ ქალბატონის ვინაობა, რომელიც ეს-ეს არის ფანჩატურში გაიყოლეთ.

ფიგარო, განზრახ მეორე ფანჩატურს მიუთითეპს: იმ ფანჩატურს გულისხმობთ? გრაფი, ნაჩქარევად: არა, აი, ამას.

ფიგარო, ცივად: ეს სულ სხვა საქმეა. ერთი ქალიშვილი ვიახლე, რომელიც განსაკუთრებით განეწყო ჩემდამი.

ბაზილი, გა*კვირვებული*: ესეც ახალი ამბავი! გრაფი, *ნაჩქარევ*ად: ხომ გაიგონეთ, ბატო-

ბართოლო: დიახ, გავიგონეთ.

გრაფი, ფიგაროს: იმ ქალიშვილს სხვა ვალდებულება ხომ არ აკისრია, რომელიც თქვენთვისაც ცნობილი უნდა იყოს?

ფიგარო, ცივად: მხოლოდ ის ვიცი, რომ მავანი დიდებული ერთ დროს თვალებს უჟუჟუნებდა, მაგრამ არ ვუწყი, რის გამო დაშორდნენ — იქნებ აშიკმა გული აიცრუა, ან იქნებ თვით ქალიშვილმა ჩემთან ყოფნა ირჩია. ერთი კი ცხადია, დღეს ქალიშვილი ჩემ გვერდითაა.

გრაფი, ცოცხლად: თქვენთან... (თავს შეიკავებს.) ყოველ შემთხვევაში, გულწრფელობას ვერ დაუწუნებ. ის რასაც ამბობს, ვფიცავ, ბატონებო, უფრო ადრე, სწორედ მისი თანამზრახველი ქალიშვილისგან მოვისმინე. პრიდ-უაზონი, გაოგნებული: თანამზრახვე-

ლისგან? გრაფი, რისხვით: მაშასე, რადგან შეურაცხგრაფი, რისხვით: მომაყენეს, შურისძიებაც ყოფა საჯაროდ მომაყენეს, შურისძიებაც ყველას თვალწინ უნდა აღსრულდეს. (შედის ყველაზიტურში.)

მეცამეტე სცენა. იგივენი, გრაფის გარდა ანტონიო: რაც მართალია, მართალია. ბრიდ-უაზონი, ფიგაროს: ბოლოს და ბოლოს, ვინ ვის და-ასტყუა ცოლი? ფიგარო, იცინის: მსგავსი სიამოვნება არა-ვის რგებია წილად.

მეთოთხმეტე სცენა. იგივენი, გრაფი და ქერუბინო

გრაფი, ფანჩატურში, იქიდან ვიღაცას გარეთ მოათრევს: ამაოდ ფართხალებთ. სასჯელს ვერ გადაურჩებით, ქალბატონო. თქვენი განკითხვის ჟამი დადგა! (უკან მიუხედავად გამოჰყავს) რა ბედნიერებაა, რომ ჩვენი უკუღმართი კავშირი არაფერს მავალდებულებს.

ფიგარო: ქერუბინო! **გრაფი**: ჩემი პაჟი? **ბაზილი**: აი, ესეც ოინი!

გრაფი, თავისთვის, პრაზით: ეს წყეული პაჟი მუდამ ფეხებში მებლანდება. (ქერუბინოს)

ქერუბინო, რიდით: თქვენი ბრძანების თანახმად, ვიმალებოდი.

პედრილიო: ამისთვის ცხენის სიკვდილის პირას მიყვანა არ ღირდა.

გრაფი: წადი, ანტონიო და ის ქალბატონი, რომელმაც ლაფი დამასხა, მოსამართლეს მიჰგვარეთ.

ბრიდ-უაზონი: გრაფინიას ეძე**-**ებთ? ანტონიო: ეშმაკმა დალახვროს. ამქვეყნად სამართალი მაინც არსებობს. თქვენ, თქვენო ბრწყინვალებავ, იმდენი რამ ავი მოიმოქმედეთ ჩვენს მხარეში, რომ დროა თქვენც... გრაფი, გაცოფებული: წადი-მეთქი! (ანტონიო ფანჩატურში შედის.)

მეთხუთმეტე სცენა. იგივენი, ანტონიოს გარდა

გრაფი: ახლა კი ბატონებო, თავად დარწმუნდებით, რომ ფანჩატურში პაჟი მარტო არ იყო. ქერუბინო, შიშით: ო, რარიგ დაითრგუნებოდა სული ჩემი, მის ტანჯვა-წამებას სალბუნად მავანი არსების სიკეთე რომ არ დასდებოდა.

გეთექვსმეტე სცენა. იგივენი, ანტონიო, _{ფა}ნშეტი

ანტონიო, ვიღაცას მოათრევს: აქეთ მობრძანდით, ქალბატონო, რადგან ყველასთვის ცნობილია, რომ იქ შეხვედით, იქიდან გამოსვლასაც ნუ მოერიდებით.

ფიგარო, წამოიძახებს: დაიკო!

გაზილი: მოდი და ნუ გაოცდები! ესეც ახალი ამბავი!

გრაფი: ფანშეტ!

ანტონიო, შემობრუნდება და შეჰყვირებს: ჯანდაბა! თქვენ რა, თქვენო ბრწყინვალებავ, განგებ გამგზავნეთ, რომ ყველას ეხილა ჩემი სირცხვილი? მთელი ეს აურზაური ჩემი ქალიშვილის გამო ატყდა?

გრაფი, პოღმით: საიდან უნდა მცოდნოდა, რომ იქ იმალებოდა? (*ფანჩატურში შესვლას* აპირებს.)

ბართოლო, წინ გამოდის: მაპატიეთ, თქვენო ბრწყინვალებავ, მაგრამ აქ რაღაც ისე არ არის. მე უფრო გულცივი გახლავართ. (შედის ფანჩატურში.)

ბრიდ-უაზონი: ესეც ერთი ჩა-ახლართული საქმე!

მეჩვიდმეტე სცენა. იგივენი და მარსელინი

ბართოლო, ვიღაცას ელაპარაკება ფანჩატურში, გამოდის: ნუ შიშობთ, ქალბატონო, გპირდებით, ვერავინ ვერაფერს დაგიშავებთ. (შემობრუნდება და წამოიყვირებს.) მარსელინ!

ბაზილი: ერთი ამას დამიხედეთ!

ფიგარო, სიცილით: სასწაულია პირდაპირ! დედაც იქ ყოფილა?

ანტონიო: როდის მორჩება ეს დავიდარაბა? გრაფი, გაპრაზეპით: ეს მე არ მეხება! გრაფინია...

მეთვრამეტე სცენა. იგივენი და სიუზანი, რომელიც სახეს მარაოთი იფარავს.

გრაფი: აი, ისიც! (უხეშად წაეტანება მ*ელავზე*) ბატონებო! თქვენი აზრით, რას იმსახურებს საზიზღარი...

სიუზანი თავსხრის და მუხლებზე ეცემა.

გრაფი: არა, არა!

ფიგაროც, სოუზანის გვერდით, მუხლებზე ემხობა. **გრაფი,** უფრო მკაცრად: არა! არა! მარსელინი ფეხებში ჩაუვარდება გრაფს. **გრაფი,** ისევ ისე მკაცრად: არა! არა! ყველანი, პრიდ-უაზონის გარდა, მუხლს იდრეკენ.

გრაფი, რისხვით: ასჯერ მეტიც რომ იყოთ, არაფერი გამოგივათ.

მეცხრამეტე სცენა. იგივენი და გრაფინია, რომელიც მეორე ფანჩატურიდან გამოდის.

გრაფინია, მუხლებზე ეცემა: მეც მიმათვალეთ! გრაფი, შეჰყურებს ჯერ გრაფინიას, მერე სიუგანს: ამას რას ვხედავ!

პრიდ-უაზონი, *ხარხარებს*: ღმერთს ვფი-

ცავ, გრა-აფინიაა.

გრაფი, გრაფინიას წამოყენება სურს: როგორ, ეს თქვენ იყავით, გრაფინია? (მონანიე ტონით) მხოლოდ სულგრძელი შენდობა...

გრაფინია, სიცილით: ჩემს ადგილზე რომ იყოთ, არაო, დაიჩემებდით. მე კი დღეს უკვე მესამედ გპატიებთ, თან უპირობოდ.

სიუ**ზანი**, წამოდგება: მეც.

მარსელინი, წამოდგება: მეც.

ფიგარო, წამოდგება: მეც. ო, როგორი ექოა, ხმადაბლა ვილაპარაკოთ. (ყველანი დგებიან.) გრაფი: ექო! ამათი მოტყუება განვიზრახე, მაგრამ ბავშვივით გამაცურეს.

გრაფინია, სიცილით: არ დაიდარდოთ, გრაფ! ფიგარო, ქუდით მუხლისთავებს იბერტყავს: ისეთი დღეა, რომ გსურს თუ არა, განაფული დიპლომატი გახდები.

გრაფი, სიუზანს: ქინძისთავით შეკრულ ბარათზე რას იტყვი?

სიუზანი: გრაფინიამ მიკარნახა.

გრაფი: თუ ასეა, პასუხსაც მას მოვახსენებ. (გრაფინიას ხელზე ეამბორება.)

გრაფინია: თითოეულს ღვაწლისდა მიხედვით. (ქისას ფიგაროს უწვდის, ბეჭედს კისიუზანს.) სიუზანი, ფიგაროს: აი, კიდევ ერთი მზითვი! ფიგარო, ქისას შეათამაშებს: სამმა ადამიანმა დაგვასაჩუქრა. ყველაზე ძნელად მოსაპოვებელი ეს უკანასკნელი აღმოჩნდა.

სიუზანი: ჩვენი ქორწილისა არ იყოს. გრიპ-სოლეი: პატარძლის წვივსაკრავი როგორ მოვიხელთოთ?

გრაფინია, საკინძიდან ბაფთას ამოიღებს და მიწაზე მოისვრის: წვივსაკრავი გნებავთ? კაბასთან ერთად ინახავდა. აი, ისიც. (სტუმრებს შორის გაპნეული ბიჭები ბაფთას მივარდებიან.) ქერუბინო, სხვებზე უფრო მარჯვე, ბაფთას ხელთ იგდებს: აბა, ვინმემ სცადოს და წამართვას! გრაფი, პაჟსსიცილით: ეს რა ბუტია ყოფილხართ! სილა რომ გაგაწნეს, მახსოვს, იცინოდით. ფიგარო, უკან იხევს და დაშნას ქარქაშიდან ამოწევს: ის ალიყური მე მომხვდა. ასეთია დი-

ღებულის სამართალი. გრაფი, სიცილით: ლოყა შენ აგეწვა? ჰა-ჰა-

ჰა, როგორ მოგწონთ, გრაფინია?

გრაფინია, ფიქრისგან გამოერკვევა, გრძნოპით: დიახ, დიახ, გრაფ, სიცოცხლის პოლომდე, ვფიცავ, უსაზღვროდ...

გრაფი, მოსამართლეს მხარზე ხელს წამოარტყამს: თქვენ რაღას იტყვით, ბრიდ-უაზონ? პრიდ-უაზონი: იმის თაობაზე, რასაც საკუთა-არი თვა-ალით ვხედავ? ჩემი აზრი თუ გაინტერესებთ, არც კი ვიცი, რა ვთქვა-ა. მეტს ვერაფერს ვიტყვი.

ყველანი: რა ბრძნულად განსაჯა!

ფიგარო: ღარიბი ვიყავი და ყველა ათვალწუნებით მიყურებდა. მეც ჭკუა არ მეყო და სიძულვილმა მძლია. ლამაზი ცოლი და სიმდიდრე...

ბართოლო, სიცილით: ყველას შენკენ გადმოიბირებს.

ფიგარო: ასე გგონია?

ბართოლო: ადამიანის გულს კარგად ვიცნობ. ფიგარო, მაყურებელს თავს უკრავს: ყველას შემოვირიგებ... ცოლს და ქონებას არვინ შემეცილება... ყველანი მეტი კრძალვით და პატივით მომეპყრობიან და მეც მათი თა. ვაზიანობით, მერწმუნეთ, ძალზედ გავიხა.

ვოდევილი

პირველი კუპლეტი **ბაზილი**

საქმე გასრულდა კეთილად, დაიმსხვრა ძველი მითები, მოხერხებული კაცისთვის ჰა, საცოლე და მზითვები. ვერას ივარგებს პაჟი, ვერას გახდება გრაფი, მოიგებს, ხერხი ვინც იცის, კაცი გაქნილი, სწრაფი.

ფიგარო

ვიცი... (მღერის.)

Gaudeant bene nati.

ბაზილი

არა... (მღერის.)

Gaudeat bene nanti.

გეორე კუპლეტი

სიუზანი

ქმრის ღალატი სხვების თვალში თამაშია, ხუმრობა, ცოლს კი – მხოლოდ ჯოჯოხეთი, თუ დაკარგა ქმრის ნდობა. სამართალი სად ვეძებოთ? ვის მივანდოთ ბედი ცოლის? რა თქმა უნდა, ის ზეიმობს, ვისი ქისაც გადაწონის.

მესამე კუპლეტი **ფიგარო**

ჟანმა, ოჯახის მოყვარემ, ერთ დღეს იყიდა ძაღლი. რათა დაეცვა მეუღლე და ორი თოთო ბალღი. ღამით აღვიძებს ხმაური, დარდისგან გული მისდის... ცოლი საყვარელს ეხვევა, ძაღლი კი ტყისკენ გარბის...

ფრანგულ-ლათინური სიტყვები: "ბედნიერნი არიან კარგ ფეხზე დაბადებულნი" (ლათ. gaudeant bene nati) და "ბედნიერნი არიან მდიდრები"(ლათ. gaudeat bene nanti).

<u>ᲛᲔᲮᲣᲗᲔ ᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲑᲐ, ᲛᲔᲪᲮᲠᲐᲛᲔᲢᲔ ᲡᲪᲔᲜᲐ</u>

მეოთხე კუპლეტი

გრაფინია

ცოლის ერთგული ქმარი ძილში ოხრავს და ბოდავს, ვინც რომ ღალატზე ფიქრობს, ისიც სიზმარში სცოდავს. საკუთარ კერას ვინც უვლის, მას არ სჭირდება ფიცი. ოჯახის ერთგულს უმართლებს, ეს ყველამ კარგად ვიცით.

მეხუთე კუპლეტი

გრაფი

არ მიყვარს ქალი, ერთგულებას რომ იფიცება. ორსახოვანი მირჩევნია, ფლიდი, ორგული, ქმარიც უყვარდეს, ვინ დაუშლის, მისი საქმეა, და არც საყვარელს, გახელებულს, ატკინოს გული.

_{მეექვსე კუპლეტი}

მარსელინი

კარგად ვუწყით, დაბადებას ვუმადლოდეთ უნდა დედას, თუ შესცოდა რომელიმემ, დააჭირეთ კბილი ენას.

ფიგარო, აგრძელეპს მარსელინის სიმღერას.

ერთსაც გეტყვით, მისმინეთ. სხვას გონებით რომ სჯობდეთ, ოქროს პოვნას, მერწმუნეთ, შვილის პოვნა გიჯობდეთ.

მეშვიდე კუპლეტი

ცხოვრებაში ასეა, ვერც ვერაფერს გააწყობ, ერთი ტყეში ათენებს, მეორე კი ოქროში, ღაბაღება – შემთხვევაა, მთავარია – გონება, ერთი აღის მწვერვალზე, სხვა ვარდება ორმოში.

მერვე კუპლეტი

ქერუბინო

ძვირფასო მოდგმავ, მშვენიერ_{ო და} თვალწარმტაცო, შენს სათნოებას ლამაზ ჰანგზე ვუმღერე ქება... ვერც ვერას ვხედავ, დაოსებულს წამერთვა სმენა, მაგრამ უშენოდ ამ მიწაზე რა მესაქმება. მაყურებელსაც ვსაყვედურობ, წყენამ დამძლია, თუმც მის გარეშე ვერ ვიარსებებ, არ შემიძლია.

მეცხრე კუპლეტი

სიუზანი

ჩვენი აზრი და ხუმრობა მსურს გაიგოთ, მეგობრებო: სამყარო და თვით ბუნება ასე არის მოწყობილი!.. და ცხოვრებას, დამერწმუნეთ, ალამაზებს ორი ძალა საღი გონი, ცოტაც ჭორი, პიესაში თანწყობილი. მოკვდავია ხელმწიფე,

მარად ცოცხლობს ვოლტერი.

<u> ᲛᲔᲮᲣᲗᲔ ᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲑᲐ, ᲛᲔᲪᲮᲠᲐᲛᲔᲢᲔ ᲡᲪᲔᲜᲐ</u>

გეათე კუპლეტი

გრიდ-უაზონი

იმ პი-იესებში, ჩვენ რომ ვუ-უყურებთ, თითქმის ყო-ოველდღე, თითქმის ყო-ოველთვის, გა-აყურებელი გმი-ირებს ტაშს უ-უკრავს, "აი, ეს მე-ე ვარ" – ბევრი ა-ასე თვლის. არის კა-ამათი, ინილ-ბი-ინილო, ზედახო-ორა და დავიდა-არაბა. ბოლოს სი-იმღერა, ფა-არდის და-აშვება, ჩვე-ენი თე-ეატრი ხუ-ურავს და-არაბას.

ბალეტი

მეხუთე, ანუ ბოლო მოქმედების დასასრული